1992.
VIII. évf. 3. (56.) szám
Ára: 65 Ft

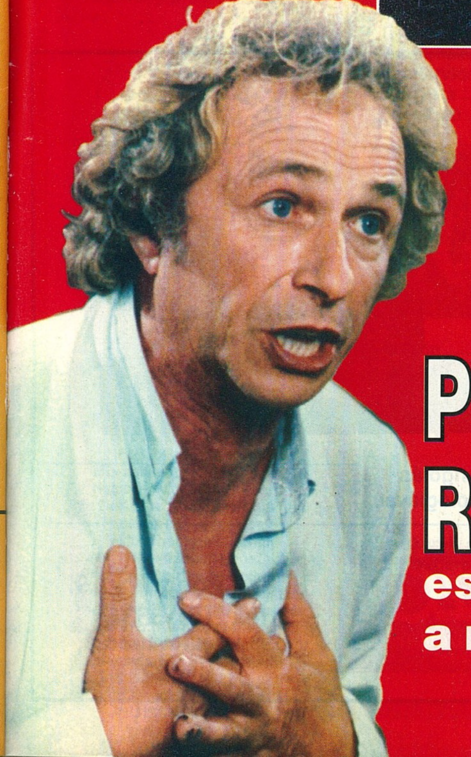
video magazin

Whoopi Goldberg:
a csúf csábító

JODIE FOSTER
bárányai

PIERRE RICHARD
esete a mozival

Teszt
„Világvevő" magnók

NOKIA
amkordert nyerhet!
26. oldal

EXXELL®

Európa után Magyarországon is

EXXELL®

Kiváló minőségű EXXELL EHQ videókazetták különféle hosszúságban

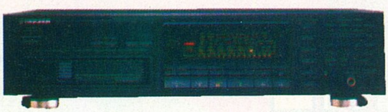
EXXELL®

Másolók, filmsokszorosítók figyelmébe:
Az EXXELL videókazettát kiváló mechanikai tulajdonsága
és a betöltött szalag profi minősége alkalmassá teszi
filmsokszorosítók magas szintű igényeinek kielégítésére.
További információkkal állunk rendelkezésükre!
Címünk: EXXELL Video-Audio Rt.
7633 Pécs, Pellérdi út 55.
Telefon: 72/11-390, Telefax: 72/15-574

Speciálisan kialakított márkaszervizeinkben

JVC, Siemens, Goldstar, Samsung, Fisher

és még sok más típusú szórakoztató elektronikai termékek javítását vállaljuk

Hangátalakítás, áthangolás a legkorszerűbb technológiával

Bp. VII., Király u. 19.
tel.: 122-5252
Bp. VII., Király u. 87.
tel.: 142-5747

ELSZÖV
ELEKTROMOS SZÖVETKEZET
Budapest

Bp. X., Pongrác u. 9.
tel.: 157-5634
Bp. VII., Klauzál u. 13.
tel.: 122-2043

Kedves Olvasó!

A Video Magazin olvasótábora – mini közvéleménykutatási tapasztalataink alapján – két táborra szakadt. Az egyik tábor dicséri A trükk birodalma sorozatot, mondván, ilyen jól és szakszerűen nem sok helyen lehet olvasni a kamera-fortélyokról. (Ez, mint szerkesztőt, örömmel tölt el, s a sorozat szakértő szerzője sem érzi hiábavalónak a munkáját.) Az olvasók másik pártja viszont csak átfutja a sorozat oldalait, szemük esetleg megakad egy-egy érdekességen – hogyan is táncolt a falon Fred Astaire? –, ám szívesebben időzik a filmsztárok életét bemutató lapok felett. Talán e táborhoz tartoznak azok is, akik legyintenek: „úgy sem lesz jó ideig kamkorderünk, akkor meg minek fájdítsuk szívünket, hogy arról olvassunk, milyen klassz kis trükköket lehet csinálni egy ilyen csodamasinával".

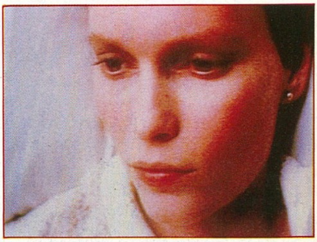
Nos, elsősorban az ő kedvüket szeretném felvidítani, amikor hírül adhatom: júniusban kezdődik három hónapos nagy nyári rejtvénypályázatunk, amelynek fődíja egy csodaszép piciny kamkorder lesz! A játék pedig A trükk bordalma sorozathoz fog kapcsolódni. A játékos kedvű olvasónak csak figyelmesen kell olvasnia a sorozatot, s máris könnyedén tud majd válaszolni a kérdésekre.

Rejtvényünk indulásáig, az újabb trükkök megismerése mellett természetesen olvassa más rovatainkat, más írásainkat is, melyeket az Ön informálására, szórakoztatására készítünk. A megnyerhető kamkorder csak a ráadás.

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti vezető: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1027 Budapest, Csalogány u. 9–11.
Telefon: 201-0166, Telex: 22-5138
Fax: 201-1925
Kiadja a
Pergamen Rt®
Felelős kiadó:
Belán Gábor vezérigazgató
Nyomdai előkészítés:
HEPTA Grafikai Stúdió
Műszaki vezető: Maros Pál
Nyomás: Kossuth Nyomda
Fv.: Székely Károly vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál, bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

video magazin

VIDEO PREMIER MÁRCIUS 12.

LÖKD BE OTTHON!

A ZÖLDFÜLŰ

(THE ROOKIE)

Száz okot tudok, hogy ne nyírjalak ki, de most egy sem jut eszembe! - CLINT EASTWOOD, a veterán zsaru még mindig a legdögösebb formában. Társa, CHARLIE SHEEN a pisztolyt is fordítva tartja. Ám senki se merje azt hinni, hogy tollas a hátuk. Mikor beindulnak, elszabadul a pokol...

BANÁN JOE

(BANANA JOE)

Banán Joe (BUD SPENCER), a szelídlelkű óriás a dzsungel közepén él egy kis banánköztársaságban. Ám a békés hétköznapokat sötét ármány zavarja meg: gonosz gazfickók Las Vegas-i játékkaszinót és banángyárat akarnak odatelepíteni. Banán Joe életében először a városba indul, hogy „elsimítsa" az ellentéteket.

VISZEM A BANKOT!

I ♥ LÓVÉ

(QUICK CHANGE)

Bohóc lép be a bankba, de kezében a stukker nem vízipisztoly. Két társával együtt pillanatok alatt kirámolja a pénztárt, bohócot csinál a rendőrökből és elszelel. Lehetséges, hogy a bankrablás gyerekjáték, de New Yorkból kijutni kész katasztrófa. Játékos kedvű rablók, hibbant taxisofőrök, valódi maffiózók és megszállott buszsofőrök „tartanak be" nekik, a rendőrség pedig (forró) nyomon van...

AZ UTOLSÓ CSILLAGHARCOS

(THE LAST STARFIGHTER)

Alex a Csillagharcos nevű számítógépes játék mestere. Egy nap abszolút rekordot ér el, melynek szokatlan következményei lesznek. Egy közeli galaktika harcosainak vezetője látogat el hozzá és arra kéri, vegyen részt csillagharcosként a fantasztikus űrháborúban.

L.A. STORY

AZ ŐRÜLT VÁROS

Los Angelesben minden a feje tetejére állt, mióta a megkergült tévés meteorológus bemondta az unalmast és szerelmes lett. Szíve úgy ver, akár egy megvadult vekkeróra, örömében jelzőtáblákkal beszélget és ahol lehet, botrányt okoz. Főszerepben az észbontó vígjátékok mestere, STEVE MARTIN!

GO TRABI GO

A Struutz család nem dugja homokba a fejét. Inkább beülnek a szakadt Trabantba és irány a nagyvilág! Helyesebben Nápoly. Trabanttal Nápolyt látni és...meghalunk a röhögéstől!

ÜGYNÖKEINK:

InterFilm
1054 Bp. Steindl I. u. 6.
Tel: 111-7440

Video Nivo
1081 Bp. Köztársaság tér 10.
Tel: 113-9837

Oxi
1096 Bp. Haller u. 24.
Tel: 133-2406

S.I.COOP Kft.
1147 Bp. Lőcsey utca 12/b.
Tel: 164-2055

INTERCOM

INTERCOM 1113 BUDAPEST, KAROLINA ÚT 65. TEL.: 186-9766 • 186 8122 • FAX: 166-6377 • TLX:22 6761

Atlas

Ultra Force 1.

A Blue Angels egy titkos operatív csoport a hongkongi rendőrségen, amely három szép, jól kiképzett, mindenre elszánt hölgyből áll. A kormány segítségüket kéri, amikor a legnagyobb hongkongi maffia tagja visszatér New Yorkból. Mivel ott nézeteltérésbe került az egyik alvilágfőnökkel, ajánlatot tesz: ha hazatértekor védelmet kap, leleplezi a maffia tagjait.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Sibelle Hu, Lorrence Lui, Alex Man
Rendezte: Channy Wong

Hanna–Barbera

Flintstone család: A kezdet

Foxi Maxi: A jó, a rossz és a csúf

Útra indulnak videón is a népszerű amerikai rajzfilmsorozatok, a kedvelt rajzfigurákkal.

92 perc

Winnetou
és a félvér Apatschi

E harmadik résszel tovább folytatódik az indián hős kalandos története.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplő: Pierre Brice, Uschi Glas
Rendezte: Harald Reinl

Beta Film

Millenium

Bill Smith, egy 747-es és egy DC 10-es repülőgép összeütközésének körülményeit vizsgálja. Bár az ok látszólag egy számítógép hibája, Smith néhány megmagyarázhatatlan jelenséget fedez fel, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az igazság sokkal rejtélyesebb...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Kris Kristofferson, Cheryl Ladd
Rendezte: Michael Anderson

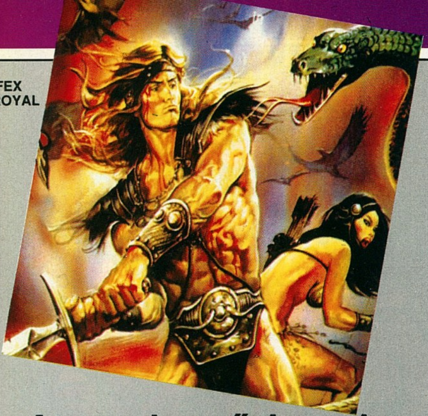

Rank

A kazetták kölcsönzőknek és viszonteladóknak megvásárolhatók: Zoom Kft.: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 28/a. T.: 115-9411
Video Nivó: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10. T.: 113-9837
A Zoom márkaboltjai: Budapest XIII., Pannónia u. 25., XI., Fadrusz u. 14. Nyitva tartás: 0–24-ig!

1081 Budapest, Köztársaság tér 10. T.: 113-9837

IFEX ROYAL

Ator, a legyőzhetetlen

(Ator the Invincible)

Egy közelebbről meg nem határozható korban él Akronos, egy idős tudós, aki titokban tartja legújabb felfedezését, mert az lehet nagyon hasznos, de illetéktelen kezekbe kerülve nagyon ártalmas is.

Azonban a gonoszságáról hírhedt Zow már tud a találmányról és meg is akarja azt szerezni. Csak egy ember képes Akronosnak segíteni: ATOR, a legokosabb az idős tudós tanítványai közül, aki már maga is önálló kutatást folytat egy barlangban. Akronos elküldi hozzá leányát, Milát, hogy segítségét kérje. Zow és emberei viszont minden eszközt felhasználnak, hogy legyőzzék Ator-t és megtörjék erejét...

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
Főszereplők: Miles O'Keeffe, Lisa, Foster, David Cain
Rendezte: David Hills
90 perc

Mesék az erotikáról

Korai XVI. század. Négy gyönyörű asszony várja a bírósági ítéletet, akiket azzal vádolnak, hogy női vonzerejük felhasználásával alaposan rászedték a férjeiket.

Az ügyész feleveníti azt az esetet, például Madonna Violetta „bűnét", aki végre megfejti annak a titkát, hogy férje miért nem hál vele már hosszú évek óta, valamint Elisabetha Raimondi ügyét, akire féltékeny férje erényövet kényszerít, ám valakinek sikerül még egy kulcsot szereznie.

Színes, szinkronizált amerikai erotikus vígjáték
Főszereplők: Femi Benussi, Tony Kendal
Rendezte: Peter Regnoli
100 perc

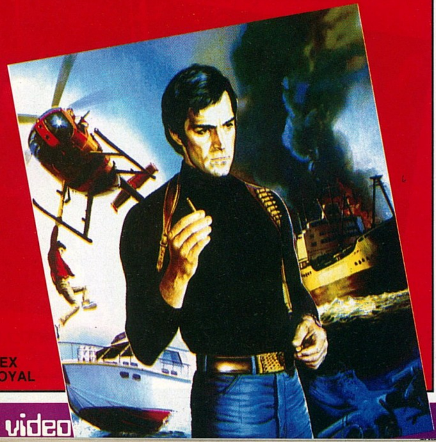
IFEX ROYAL

Az urán-összeesküvés

(The Uranium Conspiracy)

A Zairében bányászott urániumot meg akarja szerezni az izraeli és az arab titkosszolgálat is. Egy hajón szállítják az urániumot Amszterdamba, ahol titkosügynökök várják az érkezését. Kétségbeesett küzdelem kezdődik közöttük, és eközben nem kímélik az emberi életet sem. Ha ugyanis a terroristák kezébe kerül az uránium,, akkor atombombát készíthetnek és ezzel fenyegethetik, illetve zsarolhatják az egész emberiséget.

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
Főszereplők: Fabio Testi, Janet Agren
Rendezte: Manahem Golan
100 perc

IFEX ROYAL

UGC

Csak kétszer halsz meg

Staniland felügyelő gyilkossági ügyekben nyomoz. Különc, magányos farkas, örök lázadó, aki semmilyen szabálynak nem engedelmeskedik, kiváltképp a felettesei utasításainak nem. Jelenleg éppen egy bizonyos Charly Berliner ügyével foglalkozik, akinek a holttestét egy üres telken találták meg. Az áldozat lakásán Staniland rábukkan egy kazettára, amelyen egy Barbara nevű nővel való szenvedélyes szeretkezést rögzítettek. A férfi ellenállhatatlanul vonzódni kezd az ismeretlen nőhöz, és egy napon végre megismerheti őt.

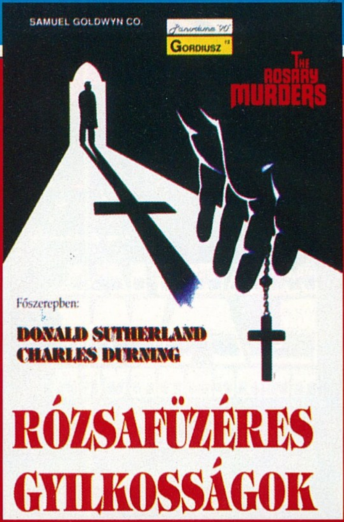
Színes, szinkronizált francia krimi
Főszereplők: Michel Serrault, Charlotte Rampling
Rendezte: Jacques Deray
105 perc

Samuel Goldwyn Co.

Bár szlogenjük szerint a pizza „A Mennyország egy szelete", a Mystic Pizza Bár három felszolgálólányának élete nem fenékig tejfel. Kat, Daisy és Jojo merőben más utat járnak a szerelemben, ám titkaikat megosztják és csalódásaikon is átsegíti őket megbonthatatlan barátságuk: egészen a nagy napig...

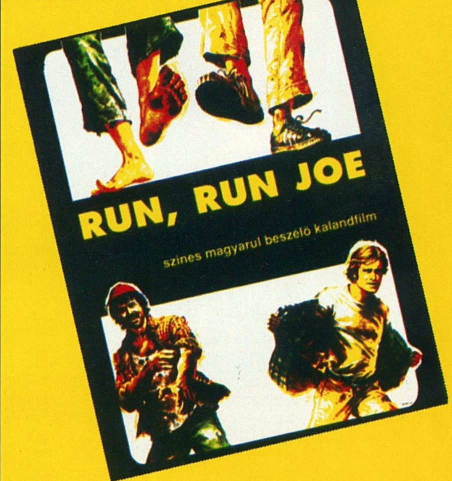
Színes, szinkronizált olasz vígjáték
Főszereplők: Julia Roberts, Annabeth Gish, Lili Taylor
Rendezte: Donald Petrie
94 perc

A félelmetes és furcsa gyilkosságsorozat áldozatai között egyetlen összekötő láncszemet talál a rendőrség: a gyilkos mindegyikőjükön egy rózsafüzért hagy. Koesler atya – akinek barátja is áldozat – fontos információkhoz jut, de köti a gyónási titok, ezért maga kezd nyomozásba. A gyilkosságok okát keresve egy visszataszító vérfertőzésre bukkan, de az igazi meglepetés akkor következik, amikor szemtől szembe találja magát a gyilkossal...

Színes, szinkronizált amerikai bűnügyi film
Főszereplők: Donald Sutherland, Charles Durning
Rendezte: Fred Walton
97 perc **Samuel Goldwin Co.**

Surf Film

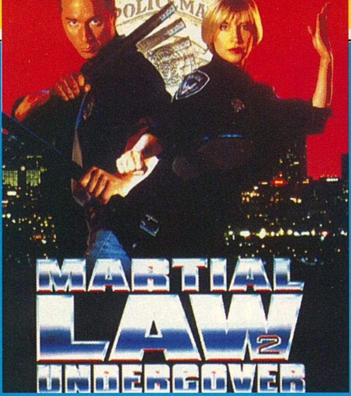

Joe igen veszélyes megbízásra vállalkozik. Szicíliába kell mennie, ahonnan a leghatalmasabb maffiafőnököt, Don Salvatorét kell biztonságban magával vinnie az Egyesült Államokba. Lélegzetelállítóan izgalmas kalandok és emberpróbáló váratlan feladatok sora vár Joe-ra, míg sikerül a lehetetlennek tűnő feladatot teljesítenie.

Színes, szinkronizált kalandfilm
Főszereplők: Keith Carradine, Tom Skerrit
Rendezte: Giuseppe Colizzi **96 perc**

A Gordiusz[13] Kft. (1143 Budapest, Stefánia út 97.
Tel.: 142-9599, telefax 142-8977) újabb műsoros videókazettákat kínál, s a videótékások, kölcsönzési joggal áfával együtt is 3000 forint alatt vásárolhatják meg a filmeket.
A Gordiusz[13] Kft. ügynökei és a céggel szerződésben álló ügynökségek (Videó Nívó, S. I. Coop) is készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére bővebb információkkal személyesen, telefonon és levélben is.

1081 Budapest, Köztársaság tér 10.

A küzdelem törvénye 2.

Sean Thompson és Billie Blake titkosrendőrök, akiket a különleges városi küzdelmekre képeztek ki, s mestereivé váltak a szakmának. Billie az egyetlen nő, akit sikerült eredményesen kiképezni, s aki a szakma élő legendájává vált. Mindketten tagjai a rendőrség elit egységének. Útjaik egy időre kettéválnak. Sean barátja Tony Birelli, akiről nem tudja, hogy kapcsolatban áll Spencer Hamiltonnal, a fiatal bűnözővel, akinek uralma alatt állnak Los Angeles utcái... Egy napon halva találják Tonyt. A körülményekből Sean látja, barátját eltették láb alól. Sean tudja: az egyetlen személy, aki segíthet megoldani a rejtélyt, nem más, mint Billie...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Jeff Wincott, Cynthia Rothrock, Paul Johansson, Evan Lurie
Rendezte: Kurt Anderson

Éjféli rettegés

Egy farmon diákok töltik a vakációt, amely egy teliholdas éjszakán pokollá változik. Jerry barátnőjét, aki elhagyja a farmot, meggyilkolják. A farmra két idegen érkezik, két testvér, akik az elmegyógyintézetből szöktek meg. Az egyik süketnéma – bátyja, David vigyáz rá. Egy autót követelnek. Jerry lovát éjfélkor brutálisan leszúrják. A seriff nyomozni a farmra megy. David is megjelenik. Vajon ki a gyilkos...? Az elmebeteg, vagy a naiv David?

Színes, szinkronizált amerikai film 1990
Főszereplők: Craig Wasson, David Carradine
Rendezte: Bill Crain
86 perc

Az ember, aki öl
(Return of the Family Man)

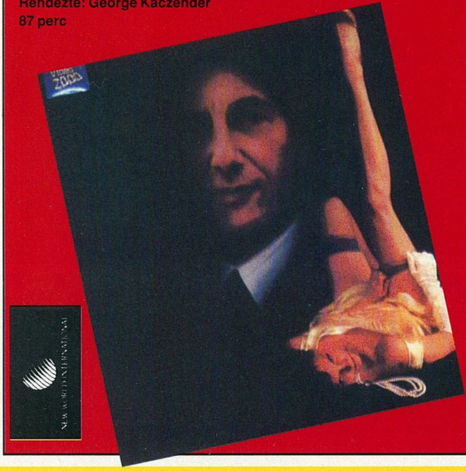
Family man – brutálisan legyilkol mindenkit, aki az útjába kerül. Megszökik a börtönből és elhatározza, hogy visszatér gyermekkori házába, ahol megölte egész családját és székre ültetve befalazta őket. Ez volt az első gyilkossága. A város retteg a gyilkostól. Mikor megérkezik a házba, elrejtőzik, és gyilkolni kezdi a házba érkező fiatalokat, akik vakációra érkeztek a városba. Ki marad életben? Mi lesz a gyilkossal?

Színes, szinkronizált amerikai film, 1990
Főszereplők: Ron Smerczak, Terence Reis
Rendezte: John Murlowski
90 perc **Image**

Vak ítélet

Frank tehetséges ügyvéd, ragyogó pályafutás áll előtte. Boldog házasságban él. Elvállalja a gyönyörű Melanie ügyét, akit férje meggyilkolásával vádolnak. Minél mélyebbre ássa magát Frank az ügybe, annál több csalást, cselszövést fedez fel, sőt az élete is veszélybe kerül. Vagyonát elkobozzák, hamis váddal illetik, és a börtön közelébe kerül.

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Lesley Ann Warren, Peter Coyote
Rendezte: George Kaczender
87 perc

A Video 2000 címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.
Tel.: 251-1093

A TV-TÉVÉ bemutatja:

A lány szelleme

Miért ingerelte már évekkel ezelőtt Mia Farrow ártatlan szőkesége, törékeny alakja a Sátánt és a véle cimboráló mozicsinálókat? Roman Polanski filmjében, a *Rosmary bébi*jében, Mia várandós kismamaként csöppen bele egy boszorkánytörténetbe, mely talán csak a magzatáért aggódó fiatalasszony egyszemélyes víziója.

És *A lány szellemében...?* Lélekbúvár legyen a talpán, aki Richard Loncraine filmjében megtalálja, mikor is ágazik el a cselekmény: mikortól is értelemezendő a tempósan, elegáns lendülettel kibomló rémfilm-sztori egy beteg elme képzelgéseinek...

Egy anya története elevenedik meg a képernyőn, aki talán mert nagyon szereti kislányát, szívesebben költöztetné őt a túlvilágra, persze – mint később kiderül – saját magával együtt... Ha erről szól a mese (szólhat erről is), úgy már a filmet indító különös baleset maga is csak vízió, rossz álom. De az is lehet, hogy a szerencsétlenség tényleg megtörténik, és a boldogtalan anya csak ezután kezdi büntetni magát egy nagyszabású, sok szereplős rémlátomással, hogy a szorongás és a saját maga teremtette kísértetek megmutassák neki az utat az öngyilkossághoz.

Mia Farrow arca nemcsak tisztaságot sugároz, hanem okos józanságot is, mely legyőzve félelmet és fájdalmat, minden körülmények között az igazságot keresi. Hátborzongató belegondolni abba, hogy a kedvesen kutakodó tekintet gazdája talán tudtán kívül a Sátán szolgálólánya, aki képzeletével öli meg azokat a férfiakat, akik akadályoznák kísérteties küldetésében...

A TV-tévé új márciusi bemutatója anyák és lányok titkos szövetségéről szól. Szeretetükről és gyűlöletükről, kölcsönös féltékenységről, és persze az apák és fivérek iránti megvetésükről. Ilyesmit mondana a filmről a rejtvényfejtő kedvű pszichológus, akire azonban nem kell föltétlenül odafigyelni.

Elég tudni annyit, hogy *A lány szelleme* jól megcsinált horrorfilm – érdemes videón is rögzíteni –, melyben már a barátságos mélybarna angol konyha falra vetülő fényeitől és árnyaitól lúdbőrös lesz az ember háta.

Féljen hát a néző kedvére, azaz ne féljen megnézni senki, aki saját álmaitól nem fél, altató nélkül alszik, és persze nem kell túlságosan korán kelnie.

S persze aki kábelen fogni is tudja a TV-tévé műsorát.

Hirsch Tibor

A TV-TÉVÉ műsora kábelen az alábbi területek helyi csatornáin vehető:

BUDAPESTEN

Angyalföldi Közösségi Televízió, BIN Kft., CITY Kábel Belvárosi Kábeltelevíziós Kft., Csángó-Gidófalvy Lakótelepi Alapítvány, Csepel Jókai Lakásfenntartó Szövetkezet, Mátyáshegyi Televízió, Nagytétény, Nyitott Világ Alapítvány, Óbuda Televízió, SZÍV TV, Terézvárosi Alapítvány, Tomori úti I. Lakásfenntartó Szövetkezet, TV-11, TV-20, TV-22, Vizafogó-INKA Kft., Vizafogó Lakásfenntartó Szövetkezet, XV. ker. Közösségi Televízió, Zuglói Kft. Videostúdiója, Budaörsi Kábel-TV. Bartók Béla úti Kábel-Kommunikációs Alapítvány

VIDÉKEN

Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Balatonszentgyörgy, Bélapátfalva, Békés, Békéscsaba, Budakeszi, Cegléd, Csorvás, Csót, Dabas, Dombóvár, Edelény, Eger, Erdőkertes, Esztergom, Fehérgyarmat, Gárdony, Gödöllő, Gyöngyös, Győr, Harkány, Hévíz, Kakasd, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Kéthely, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Komló, Kondoros, Lenti, Mágocs, Makó, Marcali, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Mohács, Monor, Mór, Nagykanizsa, Nova, Oroszlány, Paks, Pannonhalma, Pécs, Pécsvárad, Pilis, Pilisvörösvár, Kiskunfélegyháza, Siófok (Sióvill, Foki-hegy), Szarvas, Százhalombatta, Szeged, Szeghalom, Szekszárd, Szentes, Székesfehérvár, Szombathely, Tapolca, Tata, Tatabánya, Tápiószentmárton, Telekgerendás, Tiszaújváros, Várpalota, Veszprém, Zalaapáti, Zalaszántó, Zirc, Zsámbok

A TV-TÉVÉ műsora jelenleg 22 budapesti és 78 vidéki kábelhálózatban – összesen 100 helyen – látható.

HOLLAND Rt.

Amikor csak a minőség számít!

VHS STÚDIÓKAZETTÁK

A professzionális videotechnikában a csúcsminőség alapkövetelmény. Ma már az amatőrök sem mondhatnak le a VHS PRO Stúdiókazetták egyedülálló műszaki paramétereiről. A kommersz kazetták használatát sem az ár sem pedig a minőség nem indokolja.

Ezt Önnek is ki kell próbálnia!

VHS PRO kazetta NT	90 perc	239 Ft
VHS PRO kazetta NT	120 perc	268 Ft
VHS PRO kazetta NT	180 perc	349 Ft
S-VHS Broadcast	120 perc	1.690 Ft
S-VHS Broadcast	180 perc	1.830 Ft
Műanyag kazetta tartó doboz		48 Ft

Viszonteladóknak és nagy felhasználóknak árkedvezmény!

+ ÁFA

HOLLAND Rt. *Irodatechnikai szalon*

1124 Budapest, Meredek u. 27. Tel: 185 3755 Fax: 166 7641

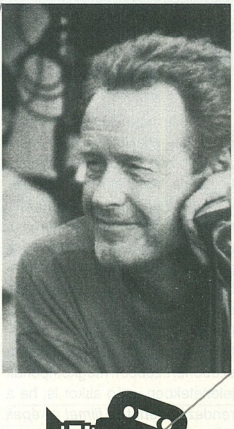
RIDLEY SCOTT

A szakmabeliek a hetvenes évek lezárásaként, a nyolcvanas évek nyitányaként az évtized egyik kulcsfilmjének tekintik *A nyolcadik utas: a Halál* című alkotást, melynek mindössze második nagyfilmes rendezője, Ridley Scott, egy csapásra igazi sztár lett.

Sokan állítják, a film iránti olthatatlan szenvedélyt nem lehet elsajátítani, megtanulni, arra születni kell. A természetes érdeklődésen, a lelkesedésen túl valami veleszületett őrület kell, hogy hajtsa az embert moziról mozira, filmről filmre. A késő éjszakai filmek a tévében, a régi mozislágerek iránti rajongás jelentik az alapokat, azt követi a tudatos elmerülés a filmtörténetben, a szakirodalomban, majd következik a kamera megragadása. A sorrend persze felcserélhető, de az eredmény minden esetben ugyanaz: a nap 24 órájából 24 a film körül forog.

Nos, Ridley Scott esetében hibádzik a képlet! Az 1939-ben született Scottot ugyanis jobban érdekelte a rajzolás és a festészet, mint a mozi, a film. Nagyszerű érzékkel, rendkívüli tehetséggel kezelte a szénceruzát és az ecsetet, s meg sem fordult a fejében, hogy a filmszakmában keresse majd a kenyerét. A Royal College of Art növendékeként minden adva volt, hogy kiváló festő vagy grafikus váljék belőle. Hogy mégsem így történt, az egy véletlenen múlt. A kollégium egyik szekrényében ugyanis belebotlott egy 16 mm-es Bolex filmfelvevőbe, s az újfajta játék, önkifejezési mód felkeltette az érdeklődését. Ezzel a kamerával forgatta le első moziját, a *Fiú a kerékpáron* (Boy on a Bicycle) című rövidfilmet. A filmkészítés öröme, problematikája további feladatok megoldására ösztönözte.

A filmakadémia elvégzésével párhuzamosan kezdett el a BBC, illetve egy reklámfilmügynökség számára dolgozni. Végigjárva a stúdió képzeletbeli szamárlétráját, gazdag reklámfilmes tapasztalattal a háta mögött indult el az önálló rendezői pályán. Bár azóta szuperfilmek sorát készítette, mind a mai napig forgat reklámfilmeket is. Vagy háromezret készített már, a legtöbbjét maga is fényképezte. Talán ennek köszönhető, hogy: *„ha egy kéziratot olvasok és az tetszik, a fejemben automatikusan képek jelennek meg, jelenetek, beállítások, s ezeket az esetek egy részében rögtön fel is vázolom”.*

Ridley Scott 1977-ben, a *Párbajhősök* című játékfilmjével mutatkozott be a nagyközönségnek. A napóleoni korban játszódó mozi két férfi, két huszártiszt különös, bizarr, egész életüket végigkísérő párbajsorozatának története, a becsület és az üres virtus, gőg szembeállítása, ez utóbbi könyörtelen kritikája. A Joseph Conrad novellájából készült *Párbajhősök* szép anyagi és erkölcsi sikert aratott Európában, Amerikában viszont nem tudtak mit kezdeni vele. Művészfilmként forgalmazták, holott nem volt az. Húsz évvel később, amikor megkérdezték tőle, mennyiben változott a filmkészítés formája első játékfilmje óta, Scott így válaszolt: *„Az emberek sokkal nagyobb mennyiségű információ befogadására kényszerülnek, így mindenekelőtt a technikai oldal lett más, a vágás és az egész film ritmusa. Rövidebb idő alatt, szinte sűrítve kell elmondani a történetet. Az egész szemlélethez nagyban hozzájárult a reklámfilmek megjelenése. Ami sohasem fog változni, az a jó sztori értéke.”*

A nyolcadik utas: a Halál (1979) története viszont nem árulkodik különösebb írói tehetségről. Ha bárki veszi magának a fáradságot, előfutárainak tucatjait derítheti fel a sci-fi irodalomban és filmekben egyaránt. Az „Idegen” ennek ellenére mégis a műfaj egyik klasszikus, érték- és időálló darabjává vált. Sikere elsősorban a horror és a sci-fi összepárosításában, a szörny lenyűgözően felkavaró „megszületésének” pillanataiban, valamint a fantasztikus fázisokon végigmenő metamorfózisában rejlik. Scott nagyon következetesen egy olyan helyzetet tett fel, amelyben a csak önmagára utalt, a minden lehetséges támaszától megfosztott ember a legnagyobb kockázatot kénytelen vállalni. Hősei nem is adják fel, hiszen a végsőkig való kitartás az egyik alapvető emberi tulajdonság. Az űrhajók és a szörny közötti összecsapás káprázatos díszletek között zajlik, a film látványvilágát lenyűgöző gondossággal tervezték meg és fényképezték.

A pompás képek, amelyek a Nostromo csodálatos folyosóit jellemezték, gigantikus vízióvá álltak össze a *Szárnyas fejvadászban* (1982). A szupertechnikával

A Thelma és Louise rendezése közben

Fekete eső

készült szuperfilm azokat a magatartásformákat vizsgálja, amelyek a régi és az új kultúrák maradványainak lerakatául szolgáló nyüzsgő metropolisz nyomorában léteznek. Jövendő nincs, csak múlt és jelen. A jövő gondolata meg sem fordul a szennyes környezetben lealjasodott agyvelőkben, a sötét utcákon, a pöffeteg formák és a merev épületek között, ebben az egészségtelen világban. *„A halál valóságos megszállottság a nyugati civilizációban"* – mondja Scott. *„... ez a narcisztikus obszesszió az ifjúság, a szépség csodálatában, a testkultúrában, a plasztikai sebészet alkalmazásában tükröződik. Az emberek készítette androidok megfelelnek ennek az ideális képnek, és felsőbbrendű fajt alkotnak. Azonban mindaddig, amíg az ember képtelen teljesen uralni a tevékenységüket, addig kénytelen korlátozni az élettartamukat. Ez jelenti ugyanis az ember fegyverét a legyőzhetetlen gépekkel szemben. A gépek pedig fellázadnak."*

A nyolcadik utas: a Halál

Nyoma sincs a gépeknek Ridley Scott következő alkotásában, a *Legendá*ban (1984). A legendás unikornis, a két fiatal története elevenedik meg a fantasztikus környezetben játszódó mesefilmben, akik ahelyett, hogy behódolnának a Sötétség Ura akaratának, szembeszállnak vele. A *Legendá*ban első ízben érezhető, hogy Scott kezéből néhol kicsúszott az irányítás. A film nagyrészt haldoklik a szebbnél szebben megkomponált jelenetekben, még akkor is, ha a rendező szerint *„a filmet a képek és nem a szavak megjelenítésére találták ki. Az egész elkészítése – hogy az ember pontosan következtesse a történetet, a szavakat és a jellemeket – tulajdonképpen energia kérdése. A vágás a történetfűzés intellektuális folyamata".*

Scott jól érezte meg, hogy ha nem akar „leülni", akkor a *Legenda* után váltania kell. Így született meg a *Testőrbőrben* (1987), ez az ízig-vérig antizsarufilm, amely élesen bebizonyította, hogy Scott remekül érzi magát napjaink realizmusában is. E briliáns erőfelmérő ujjgyakorlat érdeme, hogy a sztárok humanoiddá visszamasz-

kírozva a dramaturgiailag legtökéletesebb pillanatban a legkézenfekvőbb megoldást választva cselekszenek. A film nem egyszerűen csak egy Hitchcock-utánzat, nem pusztán a feszültségi elemekre épít. *„A történet szerelmi vonala sokkal erősebb, az egyéniségek közötti kapcsolat sokkal finomabb, mint hogy egy egyszerű suspense-mechanizmussal az egészet híven vissza lehetett volna adni."* (Scott)

„Állandóan keresem az újat, s remélem, hogy a Fekete eső (1989) *nem mutat hasonlóságot a korábbi munkáimmal."*

Így is van! Az egyetlen filmje, amely összevethető e mozival, a *Testőrbőrben*, amely azonban hétvégi matinénak tűnik a vasmarokkal és hűvös elegenciával rendezett *Fekete eső* mellett. A jakuzák világa kőkemény világ, ennek megfelelően Scott is kemény, sőt helyenként brutális. Ami mégis kiemeli filmjét ezen irányzat seméthordalékából, az a két egymástól eltérő kultúra ütköztetése, valamint az a szándék, amellyel érzékeltetni, sőt indokolni, magyarázni próbálja a bűnt elkövetők

és a bűnösökkel szemben olykor nem éppen engedélyezett eszközökkel fellépő bűnüldözők indítékait, (személyes) motívációit.

A japán alvilágba tett kirándulását követően egy meglepő fordulattal új oldaláról mutatkozott be Ridley Scott a *Thelma és Louise*-ban. Bár filmjén érződik jó néhány autós- és motorosfilm hatása (kezdve a *Szelíd motorosok*tól, mégis egy rendkívül találó, mulatságos és szívszorító feminista road movietláthatunk. Igen, feminista filmet, hiszen Scott nemcsak bemutatja, elmeséli a címben jelzett két női főszereplő egyszerű kikapcsolódásnak indult autózását, amely akaratlanul is a férfinemmel való véres összecsapásokba torkollik, hanem sorsközösséget is vállal velük, próbálja megérteni, megértetni őket. Ez pedig a macho-hősökkel elárasztott Hollywoodban nem igazán divat manapság.

Ridley Scott markáns, nagyformátumú rendező, félelmetes vizuális érzékkel megáldva. Szinte kivétel nélkül minden filmje műfajának gyöngyszeme, állandó utánzásra inspiráló alapfilmje lett. Nevét már most beírta a műfajtörténetekbe, sőt a filmtörténetbe. Szerencsére ő nem foglalkozik ezzel, csak egyszerűen dolgozni szeret. *„Szeretem a munkámat, és szeretem azt a feszültséget, amit egy-egy forgatás jelent. Melyik más foglalkozás nyújtana több lehetőséget az izgalomra és a kreativitásra? Egy rendező lelje örömét a produkció előállításának legapróbb részleteiben is!”*

Szárnyas fejvadász

Thelma és Louise

Testőrbőrben

Ridley Scott filmjei:

Párbajhősök (The Duellist, 1977 GB) (TV)
A nyolcadik utas: a Halál (Alien, 1979 USA–GB) (moziban bemutatott)
Szárnyas fejvadász (Blade Runner, 1982) Intervideo
Legenda (Legend, 1984 USA–GB) VICO
Testőrbőrben (Someone to Watch Over Me, 1987) MOKÉP Videókiadó
Fekete eső (Black Rain, 1989) Duna Film
Thelma és Louise (Thelma and Louise, 1990) (moziban bemutatott)

JODIE FOSTER

A CSODAGYEREK

1981 márciusában egy John Hinckley nevű pszichopata rálőtt Ronald Reaganre, az Egyesült Államok akkori elnökére. A meghiúsult merényletet követően elfogott tettes később azt vallotta, hogy Reagan meggyilkolásával szerette volna imponálni (plátói) szerelmének, *Jodie Foster* színésznőnek, akit már hónapok óta zaklatott zavaros szerelmes leveleivel és telefonjaival. A 18 esztendős lányra még *A taxisofőr*ban (1976) nyújtott alakításakor figyelt fel, s tettének elkövetésében a Robert De Niro által játszott sofőr cselekedetei motiválták, aki szabályos vérfürdőt rendezett a Foster-féle tini prosti megmentéséért. A tragikus szenzáció hosszú évekre beárnyékolta Hollywood egyik felkapott gyermeksztárjának életét és karrierjét, Jodie csak nehezen, pszichológus segítségével szabadult a történtek hatása alól.

A HÁROMÉVES SZTÁR

Jodie Foster 1962. november 12-én született Los Angelesben. A rendkívül rossz körülmények között élő négygyermekes csonka családot az édesanya tartotta el, aki különböző reklámfilmekben – például a Copperstone cég félperceseiben – már hároméves fel-léptette a lányát. A reklámok révén Jodie ismert (gyerek) arc lett a tévében és a stúdiók háza táján, s meghívták néhány minisorozathoz is (például *Mayberry R. F. D.*). Még mindig csak alig kilenc éves, amikor már az egyik legfoglalkoztatottabb gyermekszínészként tartják számon, aki számos népszerű sorozatban is szerepel meghívott vendégsztárként [*Lőporfüst* (Gunsmoke), *Három fiam* (My Three Son)]. 1974-ben ő volt a rövid életű tv-sorozat, a sikeres film inspirálta *Papírhold* (Paper Moon) egyik főszereplője, tíz évvel később pedig a *Svengali* (tévé)feldolgozásának sztárja. De ekkor már ismert és befutott filmszínésznő.

Jodie-nak kapcsolata a játékfilmekkel a Disney-cégnél kezdődött. Kettejük viszonya amúgy régmúltra tekintett vissza, lévén a kislányt a stúdió korábban már szerepeltette néhány tv-produkciójában. 1972-ben azután leforgatták vele a *Napóleon és Samanthát*, amelyet további családi és ifjúsági filmek követtek a Disney és más stúdióknál. E negédes korszakból érdemes kiemelni a klasszikus Mark Twain-i figura kalandjainak sokadik celluloidfeldolgozását, melyben *Tom Sawyer* (1973) szerelmét, Becky Thatchert játszotta, valamint az *Egy kis indián* (1973) kis főszereplőjét, aki a testvérével és egy katonaszökevénnyel, no meg egy tevével (!), ezernyi izgalom és kaland közepette szeli keresztül a Vadnyugatot.

KULCSSZEREP: A TAXISOFŐR

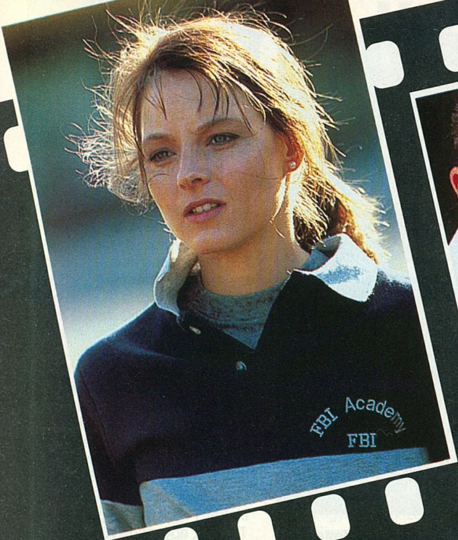
Első jelentősebb szerepét Jodie egy olyan nőről szóló filmben kapta, melyet egy férfi rendezett. Martin Scorcese alkotásában az *Alice már nem lakik itt*ben (1974) a gyermek Alice-t játszotta, akinek idillikus, gondtalan, boldog életét próbálja visszaszerezni felnőtt özvegyasszonyként, oldalán egy gyermekkel, a kissé modoros, ám tagadhatatlanul lenyűgöző Ellen Burstyn. Scorsesének annyira megtetszett a kislány játéka, hogy a következő filmjében is szerepet kínált neki. S nem is akármilyet! Jodie pedig eljátszotta Irist, a gyermek prostituáltat, s ezzel megosztotta Amerikát. *A taxisofőr* ugyan nem az ő filmje (sokkal inkább Robert De Niróé), ám az általa megformált tizenéves gyerekember kulcsszerepet kap a történetben: Brickle ámokfutásának előidézője lesz. Annak ellenére, hogy a filmben De Niro vitte a primet, Jodie karrierje szempontjából döntő fontosságú volt e mozi. A városi szenny és paranoia e förtelmes víziójában nyújtott alakításáért ugyanis Jodie-t Oscar-díjra jelölték, ez pedig ilyen fiatalon (és hivatalos versenyben) rajta kívül csak Tatum O'Nealnek sikerült (Igen, ő nyert is!).

Az év másik nagy sikere Alan Parker frenetikus *Bugsy Malone*-ja volt, ez a gyerekekkel előadott harmincas évekbeli zenés gengszterparódia, amelyben ő volt Miss Tallulah, a szesztilalom idején működő zugkimérés erkölcstelen és trágár királynője. Egy esztendővel később *A kislány a sikátorból* című kanadai film fiatal gyilkosaként láttuk viszont Jodie-t. A film igazi érdekessége azonban abban állt, hogy mivel Jodie a forgatáskor még nem volt 14 éves, a meztelen jelenetekben idősebb nővére helyettesítette. *„Soha nem voltam még meztelen a vásznon, és nem is fogok efféle jeleneteket vállalni* – mondta. *Nem fekszik nekem."*

A Kis Tate-ben

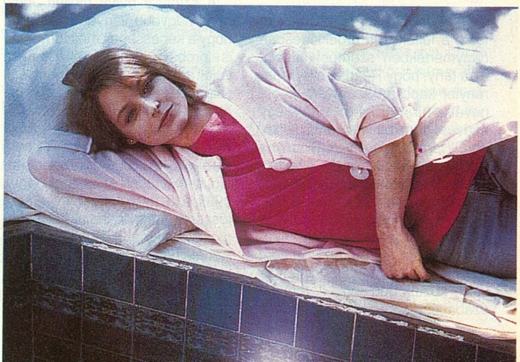
A bárányok hallgatnak ...

A LEGOKOSABB SZÍNÉSZNŐ

Jodie a sikerek csúcsán sem feledkezett meg a tanulásról. A Los Angeles-i francia liceumban végzett, majd kiváló eredményeinek köszönhetően ösztöndíjat kapott a Yale egyetemen. Irodalomszakosként summa cum laude diplomázott, diplomamunkáját a feketebőrű amerikai írónők munkásságáról írta. A tanulás iránti vágyát egy interjújában így indokolta: *„A családomban én voltam a legkevésbé szép, ezért ezt a hiányosságomat az eszemmel pótoltam. Miután alkati adottságaim enyhén szólva nem voltak valami fényesek, másban kellett kitűnnöm."* Betartva szavát, Jodie Hollywood talán legokosabb színésznője lett: az egyetemi diploma mellett folyékonyan beszél két idegen nyelvet, s eltérően a sztá-

Kelly Mcbillis-szel a Vádlottakban

Pontrablás

rok többségétől, a világ dolgai is érdeklik, sőt el is igazodik között tük. Nyelvtudásának köszönhetően 1977–78-ban Olaszországban és Franciaországban vendégszerepelt (Il casotto, illetve Moi, fleur bleue).

A TEHETSÉG OSCARJA

1982 Jodie sikeres esztendeje. Igaz, a felfokozott érdeklődésben nagymértékben szerepet játszott az a tény, hogy Reagan elleni merénylet kapcsán szárnyára kapta nevét a hír. Mozija ez évben egy kedves, tragikomikus fantáziafilm, az *O'Hara felesége* volt. Bizonyos értelemben ez az alkotás *A taxisofőr* szellemi ellentéte. Egy ügyvédről szól, aki munkája megszállottja. Egy napon meglátogatja őt halott feleségének szelleme, hogy meggyőzze férjét, ne dolgozza magát agyon, foglalkozzon többet lányaival – köztük Jodie-val –, menjen szabadságra, tegyen világkörüli utat. Vagyis a film kicsit mai világunk tükre. A polgári környezetben játszódó történet azt sugalmazza, hagyd abba a túlhajszolt munkát, vess véget a családodtól, barátaidtól való elszigeteltségednek, *„állj meg és szívd magadba a virágok illatát, akkor is, ha úgy érzed, túl késő van már hozzá".*

A színészi pálya mellett Jodie mind nagyobb vágyat érzett arra, hogy a képességeit más formában is kipróbálja. Ennek egyik állomása volt, amikor 1986-ban nemcsak színészi, hanem társproduceri feladatokat is vállalt a *Megbűvölve* című film forgatása során. Ám a nagy álomra, az önálló rendezésre még várnia kellett. Az évek viszont addig sem múltak kihasználatlanul. 1988-ban, a *Vádlottak* című dráma főszerepében learatja a legnagyobb szakmai elismerést, amely színészt érhet: Oscar-díjat nyert a legjobb női alakítás kategóriájában. A megerőszakolt pincérlány szerepében egy, a végletekig feszült drámai tárgyalás során Jodie megrázóan mutatja be az elesettségében és megalázottságában is egyszerű, naiv és szeretetre méltó fiatal lányt. Miután átvette a teljesen megérdemelten kapott díjat, így nyilatkozta: *„Úgy érzem, hogy ennek a díjnak az elnyerésével a társadalom hasznos tagja lehetek, vagyis használhatok, szolgálhatok a tehetségemmel... Az a vágyam, hogy ezentúl olyan nőket és asszonyokat játszhassak el, akiknek céljuk, feladatuk van az életben, és ezt végre is hajtják."*

A BÁRÁNYOK HALLGATNAK

Nos, az első cél, feladat mindjárt adott is volt, egyszer és mindenkorra leszámolni a Hinckley-féle rossz emlékkel. A lidércnyomással való szembesülésre egy akciókrimi kínált lehetőséget: Jonathan Demme filmje, *A bárányok hallgatnak* (1991). Jodie még önmaga számára is nehezen akarta bevallani, azért érdekelte a brutális és kegyetlen gyilkos nyomába eredő FBI nyomozónő alakja, mert a kétes alvilági figurát tudat alatt John Hinckley-val hozta összefüggésbe. *„Eddigi filmjeimben mindig csak áldozat voltam, ez az első alkalom, hogy saját erőmből felül tudok kerekedni egy ilyen őrültön. Azt hiszem, erre volt szükségem"* – vallotta. A másik feladat, amire szüksége volt, a rendezés. 1991-ben nyílt először lehetősége arra, hogy átálljon a kamera másik oldalára. Filmje, amely a kriktikusok körében nagy tetszést aratott, egy önéletrajzi ihletésű alkotás *A kicsi Tate*-ről, egy rendkívül tehetséges kisfiúról, akit édesanyja egyedül nevel.

Jodie nemcsak okosságával, széles érdeklődési körével tűnik ki Hollywood színésznői közül. A San Fernando völgyben él visszavonultan, egy sztárhoz képest meglepően szerény körülmények között. Saját bevallása szerint imádja a házimunkát, szívesen most, főz, takarít. Nincsenek botrányai sem, szerelmi ügyeitől sem visszhangzik a sajtó. *„Még azt sem tudom, hogy szép vagyok-e, vagy másért fogadott el Amerika, de tulajdonképpen nem is érdekel. Itt vagyok, itt élek, csinálhatom a dolgaimat. Írok és játszom, filmmel foglalkozom. Ezt tudom, ezt szeretném továbbra is csinálni."*

Szilágyi G. Gábor

FILMJEI

NAPÓLEON ÉS SAMANTHA (Napoleon and Samantha, 1972) r: Bernard McEveety
A KANSASI BOMBÁZÓK (Kansas City Bomber, 1972) r: Jerold Freeman
EGY KIS INDIÁN (One Little Indian, 1973) r: Bernard McEveety (bemutatott)
TOM SAWYER (1973) r: Don Taylor (TV)
ALICE MÁR NEM LAKIK ITT
(Alice Doesn't Live Here Anymore, 1974) r: Martin Scorcese (bemutatott)
A TAXISOFŐR (Taxi Driver, 1976) r: Martin Scorsese (Filmmúzeum)
EGY NYÁR VISSZHANGJAI (Echoes of a Summer, 1976) r: Don Taylor
BUGSY MALONE (1976 GB) r: Alan Parker (MOKÉP)
A KISLÁNY A SIKÁTORBÓL
(The Little Girl Who Lives Down the Lane, 1977 CDN) r: Nicolas Gessner
SZESZÉLYES PÉNTEK (Freaky Frieday, 1977) r: Gary Nelson
(Moi fleur bleue, 1977) r: E. LeHung
(Il casotto, 1978 I) r: Sergio Citti
VIASZCIPELLŐ (Candleshoe, 1978) r: Norman Tokar
RÓKÁK (Foxes, 1980) r: Adrian Lyne
CARNY (1980) r: R. Kaylor
O'HARA FELESÉGE (O'Hara's Wife, 1982), r: William Bartman
(Le sang des autres, 1984 F) r: Claude Chabrol
HOTEL NEW HAMPSHIRE (1984) r: Tony Richardson
MEGBŰVÖLVE (Mesmerized, 1986, színész, társproducer)
SZIESZTA (Siesta, 1987) r: Mary Lambert
ÖT SAROK (Five Corners, 1988) r: Tony Bill
PONTRABLÁS (Stealing Home, 1988) r: Steven Kampmann, Will Aldish
VÁDLOTTAK (The Accused, 1988) r: Jonathan Kaplan Duna Film
VISSZALÉPÉS (Backtrack, 1990)
A BÁRÁNYOK HALLGATNAK
(The Silence of the Lambs, 1991) r: Jonathan Demme
A KIS TATE (Little Man Tate, 1991, színész, rendező)

Molnár Miklós H.S.C.*

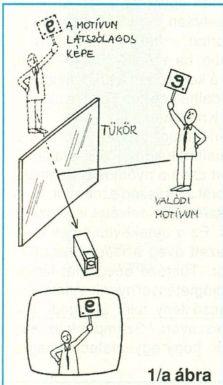
A TRÜKK BIRODALMA VIII.

Sorozatunk a fotó- és filmtrükkök bőséges tárházából azokat az eszközöket, módszereket, fogásokat veszi sorra, amelyek videókamerához is alkalmazhatók. Ezeket az ismereteket azok a videósok is hasznosíthatják, akiknek nincs fotós vagy filmes „előéletük”.

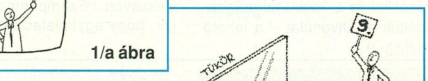
TÜKÖRTRÜKKÖK

Tükörkép és oldalhelyes kép

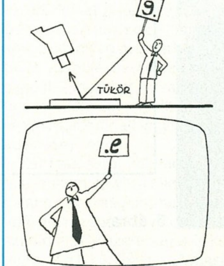
Ismeretes, hogy a tükörben látott motívumot úgy érzékeljük, mintha az a tükör *mögött* lenne. Ez a látszólagos kép olyan távolságban van a kamerától, mint a kamera – tükör és a tükör – motívum távolságok együttes összege. Lásd *1/a ábra.* Figyelembe kell vennünk az optikai törvényeket, ha egy trükkhöz előre meg akarjuk tervezni, hogy az adott távolsághoz, látószöghöz milyen méretű tükörre lesz szükségünk. A tükörkép mindennapos jelenség. Ha valamelyik tükörtrükknél zavaróan hat a nem oldalhelyes kép, a sugármenetbe újabb tükröt kell közbeiktatnunk. Egyik tehetséges elrendezést mutatja az *1/b ábra.* Két tükör esetén a közelebbi, kisebb méretű tükröt kell közbeiktatnunk. Egyik lehetséges elrendezést mutatja az *1/b ábra.* Két tükör esetén a közelebbi, kisebb méretű tükör feltétlenül ún. *felületi tükör* legyen. Ennek foncsorozása (vagy fémgőzölögtetett tükröző felülete) nincs ellátva védő fedőréteggel, ezért ezt az oldalát használjuk tükrözésre. A hagyományos tükör közeli ferde szögű felvételnél észrevehető zavaró kettőzött képet ad, egy gyengét és egy erősebbet. (Külön tükröz az üveg külső felülete és külön a hátoldalról a foncsorozás.) Felületi tükör nincs kereskedelmi forgalomban, csak a gyártótól szerezhető be. Használatakor vigyázzunk a tükröző felületre, könnyen sérül.

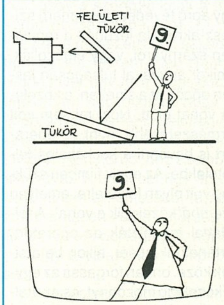
1/a ábra

1/b ábra

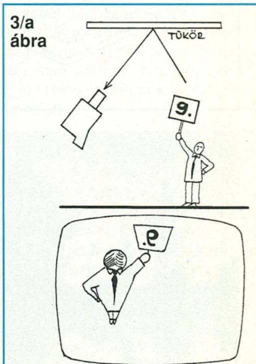
2/a ábra

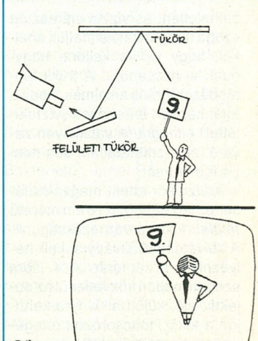
2/b ábra

A zavaró oldalfelcserélődést úgy is korrigálhatjuk, hogy a képbe kerülő feliratokat (ha lehetséges) kicseréljük tükörírással készültekre.

Alsó, ún. *békaperspektíva* nézőszögből úgy készíthetünk felvételt, hogy a kamera a talajra fektetett tükörből nézze a szereplőt. Ilyen esetben a kamerát úgy kell megfordítani, hogy a bal kézre eső kezelőgombjai a jobb oldalra kerüljenek. A feje tetejére állított kamerával ugyan elkerülhető, hogy fejjel lefelé álló képet kapjunk, de így sem lesz oldalhelyes. Lásd *2/a ábra.* Oldalhelyes képet ezúttal is két tükörrel kapunk a *2/b ábrán* látható elrendezéssel. Felső, ún. *madárperspektíva* nézőszögű felvételt magasban elhelyezett tükörből készíthetünk. A helyes szemszög miatt ezúttal is feje tetejére kell állítani a kamerát. Lásd *3/a ábra.* Oldalhelyes kép felvételéhez a második tükröt a *3/b ábra* szerint helyezzük el.

3/a ábra

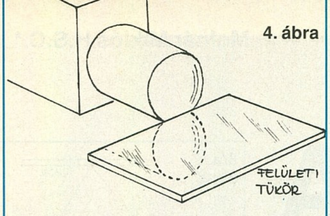
3/b ábra

Fontosnak tartom jelezni, hogy ha régebbi rendszerű automata élességállítással (ultrahangot vagy infravörös fényt kisugárzó mérősugárral) működő kamerával készítünk tükörtrükköt, sok esetben rossz, életlen eredményt kapunk. Ilyenkor kézzel állítsuk be az élességet.

Víztükör-effekt

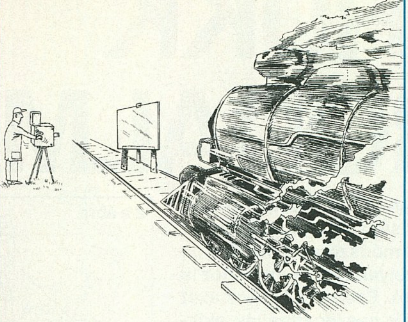
Egyetlen tükörrel jelentősen átalakíthatjuk felvételi helyszínünket – pl. hullámzó tó felszínét tükörsimává tehetjük, tavat varázsolhatunk olyan helyre, ahol az elkép-

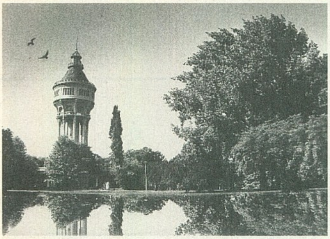
* A szerző a Magyar Televízió 54 éves operatőre, a Hungarian Society of Cinematographers (H. S. C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

4. ábra

6. ábra

5. ábra

zelhetetlen, és vízzel elárasztott szoba hangulatát kelthetjük anélkül, hogy nyitva kellene hagynunk a vízcsapot... A trükk legtöbbször arra is alkalmas, hogy a totál képben létrehozott „vízfelülettel” *eltakarjunk* valamilyen zavaró, elmozdíthatatlan, oda nem illő motívumot.

A víztükör-effekt megvalósításához legalább 13x18 cm méretű *felületi tükörre* van szükségünk. A felvételhez állványra kell helyeznünk a kamerát. *A 4. ábra* szerinti módon közvetlenül az objektív elé, külön állványra kerüljön a tükör, foncsorozott rétegével felfelé, megközelítően vízszintes helyzetben. Pontos beszabályozását a keresőben ellenőrizzük. Ha realista képhatást akarunk elérni, ügyeljünk arra, hogy a helyszín függőleges vonalai a tükörképben is függőlegesek maradjanak. Helyesen tesszük, ha a varió nagylátószögű részével dolgozunk, mert ezzel nagy mélységélesség érhető el. Fontos, hogy a tükör távolabbi éle (ami a túlsó partnak felel meg) szintén éles legyen. Így készítettem az 5. ábrát a budapesti Margitszigeten, a Víztorony előtti nem létező tóról.

Felvétel veszélytelenül

Valahol olvastam egy régi hollywoodi operatőrről, aki nem akarta kockáztatni életét – inkább kitalált egy trükköt. A némafilmek idején tömegesen gyártották a mulatságos burleszkeket, melyekben a művészek gyakran az életüket is kockára tették egy jó csattanóért. A csattanó más értelemben is fennállt, mert ha becsúszik egy apró tévedés, a vakmerő színész-akrobata lezuhan a repülőgép szárnyáról, vagy elgázolják, amikor autójával túlságosan lassan döcög át a sineken, a közeledő vonat előtt. Nos, mi sem volt természetesebb, mint az operatőrt is bevonni a kockázatos felvételekbe. Az egyik filmben szükség volt olyan felvételre, amelyen *szemből* közeledik a vonat. A feladattal megbízták az operatőrt, történetünk hősét, álljon be a sinek közé, onnan forgassa az egyre közeledő mozdonyt, és az utolsó pillanatban *ugorjon el*... Természetesen kamerával, állvánnyal együtt. Az operatőrnek nem tetszett az ötlet, helyette azt ajánlotta, ássák be a sinek közé, onnan alulról szívesen forgatna. A producer legyintett – ááá... ilyet már láttak a nézők! Inkább ugorjon... – Próbálták rábeszélni – lassan fog jönni a vonat (amit a kurbli lassúbb forgatásával száguldóvá lehet felgyorsítani, mert ezt a trükköt már ismerték). – Hiába volt minden érv, nagyobb gázsi, az operatőr nem akart ugrani. Másnapig gondolkodási időt kért. Otthon számolt, rajzolt, mért, majd előállt egy kéréssel. Vállalja, de szüksége van egy nagyobb méretű tükörre és egy emberre, aki összekalapál neki egy könnyű faállványt. A Kedves Olvasó már láthatta az ötletet a *6. ábrán*, de a kért kellékekből a producer is rájött a trükkre – oké... no fiam, *ugorjon*, máris hozzáláthat...

Akkor is célszerű ilyen megoldást választani, ha *csak* a kameránk épsége forog kockán. Félix László rendezővel forgattam A cár őrültje című tévéjátékot, melynek egyik képsorához kietlen tájon haladó hintóról és a kísérő lovaskatonákról kellett snitteket készíteni. A dinamikusabb kép érdekében talajszintről akartam forgatni a lovak lábait, a kerekeket, amint *egészen közel* elhaladnak a kamera *mellett*. Azt mondják, a földön fekvő emberre nem lépnek rá a lovak – és az egyedül földön fekvő kamerára?... A lovakban talán még bíztam volna, de a bizonytalan irányú gördülésre hajlamos kerekekben nem. Ezért választottam a tükrös megoldást. A forgatáson *véletlenül* éppen volt nálam néhány 18x24 cm-es felületi tükör. A földre helyeztük a kamerát, úgy, hogy nézőszögével merőlegesen álljon a haladási irányra. Egy-két arasz távolságban, kb. 45°-os szögben elé tettük a tükröt és kövekkel kitámasztottuk. A lovasokkal és a kocsissal megbeszéltük az útvonalat – a lehető legközelebb menjenek el a tükör túlsó pereménél. (A beállítás hasonló a *7. ábrához.*) Hiába indítottuk el a kamerát egyszer, kétszer, többször – a hintó húzásához nem szokott lovak nem akartak elindulni az enyhe emelkedőn. Végül csak sikerült a felvétel. A hintót egy elé kötött Zsiguli húzza...

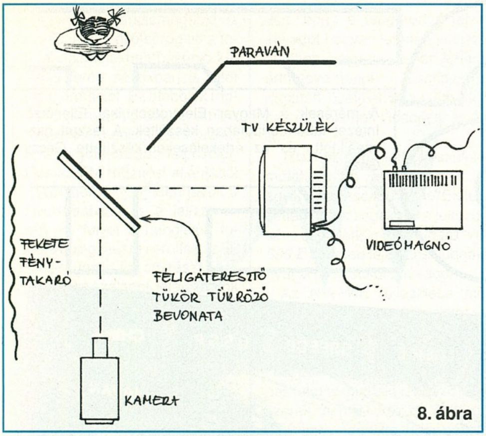
Felvétel észrevétlenül: a láthatatlan kamera

Észrevétlen felvétel készítéséhez objektív előtétet gyártanak. Ez egy cső, oldalán nyílással, fekete belsejében 45°-os szögben álló felületi tükörrel. Elülső végén, megtévesztésül álfrontlencse van. Az előtét olyan egyszerű, hogy házilag is elkészíthető. A „kanyarobjektív” használata a *7. ábrán* látható. A varió nagylátószögű tartományában zavaró hatású a vignettálás, képbe kerül a cső oldalsó nyílása. Miután az előtét a leskelődés eszköze, ezért inkább a varió telés részét szokták használni. A gyanútlan áldozat távolabbról úgy látja, nem őrá irányul a kamera, ezért aztán ügyet sem vet rá, természetesen fog viselkedni. A gyakorlati munka akkor nehezül meg, ha a téma mozog – ugyanis a keresőben a tükör miatt nem oldalhelyes kép keletkezik.

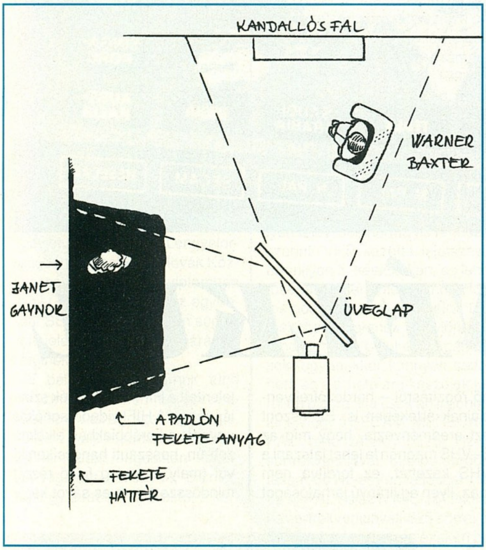
Krimikben láthatunk olyan rendőrségi szobát, ahol a gyanúsított tükörnek véli a falat, holott azon a nyomozók átlátnak a sötét szomszéd szobából. Innen észrevétlen felvétel is készíthető. Ez a detektívtükörnek is nevezett üveg a *féligáteresztő* tükör. Tükröző bevonatát fémgőzölögtetéssel nyerik. Általában a ráeső fény felét átengedi, felét visszaveri. Szempontnak tartjuk, hogy egyenletes vastagsá-

7. ábra

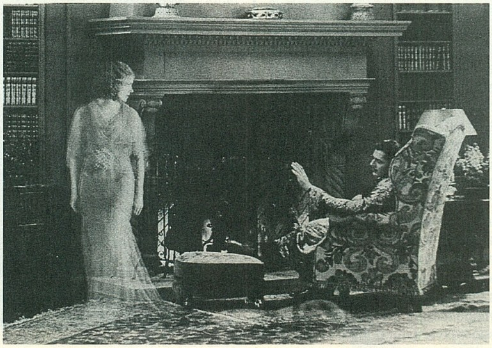

8. ábra

10. ábra

9. ábra

gú legyen a bevonat az egész felületen.

A féligáteresztő tükröt a felvételi technika számos területén alkalmazzuk. Így fontos alkatrésze a súgógépnek. (Az egyik háttértrüknek is, de erről későbbi cikkben lesz szó.)

Alábbi ötletem experimentális felvételhez nyújt segítséget. A módszerrel bárkiről meglepő felvételt készíthetünk, hogyan nézi az illető a tévét – a videómagnóról lejátszott érdekfeszítő jelenetsort (horrort, burleszket, fociközvetítést, mesét stb.). Rejtett kamera helyett ezúttal inkább láthatatlan kameráról beszéljünk, mert a felvételnél a szereplő tud a kameráról, csak éppen nem látja. A *8. ábrához* magyarázatot kell fűznöm. Úgy kell beállítani a szereplőt, hogy ha a féligáteresztő tükörből nézi a tévét, akkor pontosan a kamerába nézzen. Ezt a kívánalmat úgy tudjuk teljesíteni, hogy egy lámpával közelről megvilágítjuk a kamerát. Így a szereplő *együtt* látja a kamerát és a képernyőt. Azt kell elérni, hogy a tükörben az objektívet a képernyő *közepén* lássa. A tükör és a képernyő közötti távolság *azonos* legyen a tükör és objektív közötti távolsággal – mert így a reagálások úgy fognak hatni, mintha a szereplő a kamerába (vagyis a néző szemébe) nézne.

Két takarásról kell még említést tennem. Egyik a tükör bal oldalához szükséges, mely a zavaró tükröződést hivatott megszüntetni. Célszerű lehet a kamera és a tükör felett is. A másik (főleg gyerek alanynál) azért kell, hogy a szereplő csak a tükörből nézze a képernyőt.

Ezzel a módszerrel új, sajátos riportot készítettem Oláh Gábor rendezővel együtt a Most című műsorban. Képzeljük el, hogy a *8. ábrán* jelölt tv-készülék *helyére* leül a riporter és innen (képen kívülről), a tükörből néz szembe alanyával. A néző ezt úgy érzékeli, mintha a kamerából (a nézőtől) érkezett volna a kérdés – és mivel a riportalany szembe néz, így a válasz is a nézőhöz szól.

A komáromi fiú című tévéfilmhez, melyet Markos Miklós rendezett, az egyik jelenet balsejtelmes hangulatának megteremtéséhez „szerződtettünk" egy fekete macskát. A próbán a macska szelid cicát „alakított", nem azt, amit vártunk. Nem borzongatott meg bennünket, még csak rossz előérzetet sem sugallt, ezért trükkhöz folyamodtam. A felvételt a *8. ábra* szerinti elrendezés olyan változatával készítettem, amelyiken a tv-készülék helyén 75 W-os lámpa, a féligáteresztő tükör helyén pedig egyszerű üveglap volt. A fény az üvegből tükröződött a cica szemébe. Kevés fényre volt szükség, hogy a pupilla jól látszódjon. Az eredmény, a *zölden világító* szemű kandúr teljes szerepátélésben".

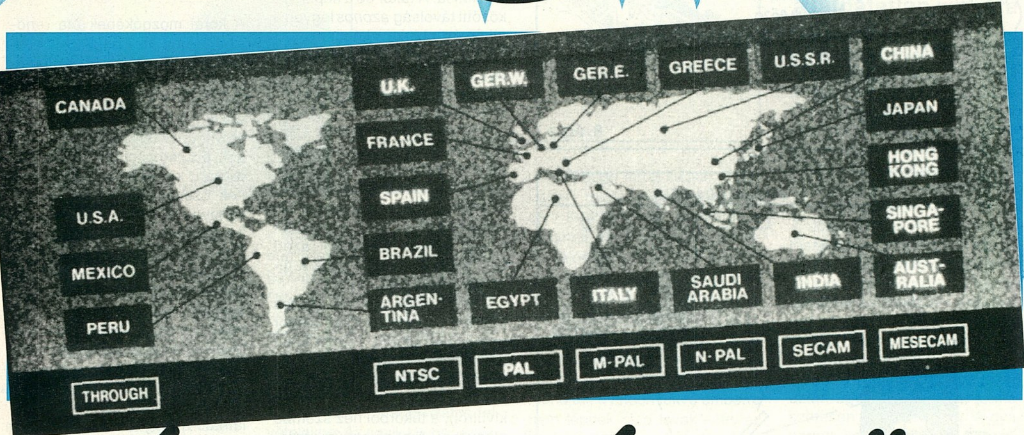
Kísértet-effekt

A korai mozgóképek óta rendszerint úgy ábrázolják a szellemeket, fantomalakokat, álomfigurákat, hogy alakjuk ne tömör, hanem áttetsző legyen. Filmnél ezt egyszerű elérni, egymásra fényképezéssel vagy filmszalagok összemásolásával. Tv-stúdióban, két videókamera képének összeúsztatásával szintén könnyen megvalósítható. Egyetlen kamerával (akár film-, akár videó-) más úton is lehetséges kísértet megjelenítése. A példának felhozott trükk a film világából való. A *10. ábrán* az 1931-ben készült amerikai film (Hosszúláb papa) két Oscar-díjas művésze látható – Warner Baxter előtt Janet Gaynor kísértetként jelenik meg. A *9. ábrán* látható a megvalósítás metódusa. Hozzáteszem, a szellem megjelenését, eltűnését a szereplőt megvilágító lámpák fényének felerősítésével, csökkentésével lehet szabályozni. Más megoldás szerint polárszűrővel változtatjuk meg az üveglapból látszódó tükörképet. Ebben az esetben az üvegnek nem 45°-os szögben kell állnia, hanem kb. 32°-ban. (Lásd Video Magazin, 1991. 10. szám.) A kísértet lebegését, elsuhanását az üveglap finom mozgatásával érhetjük el. Az egymással párhuzamos síkban elhelyezett két-három üvegtől a kísértet alakja megtöbbszöröződik. Hasonló lesz, mint a rossz tv-antennától keletkező „szellemkép". Más hatást ad, ha egy *hibás* öntésű üveglapot teszünk a kísértetszereplő elé, a fő üveglap balról érkező sugármenetébe. Ezzel az alak kontúrját tudjuk eltorzítani. Fekete háttérre feltétlenül szükség van, hogy egyedül csak a kísértet tükröződjön az üvegben.

Áprilisi számunkban többek között szó lesz egy UFÓ-ról. Az is kiderül, miért akar falat bontatni az operatőr. Következik A TRÜKK BIRODALMÁ-nak IX. része, a *tükörtükkök* folytatása.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

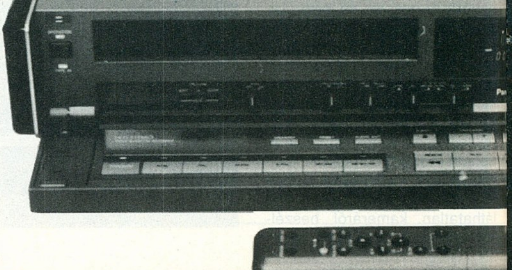
VÍZUM NÉLKÜL

Mióta a JVC szabadalmaztatta a VHS rendszert, a világon több mint 300 millió ilyen rendszerben dolgozó videómagnó került forgalomba, bizonyítva a házi videómagnózásban e rögzítési rendszer átütő sikerét. Az persze más kérdés, hogy akár a Sony által kidolgozott Betamax, akár a Grundig által gyártott Video–2000 műszaki megoldásaiban komoly értékeket mutatott, sőt kezdetben szép eredményekkel is dicsekedhetett. A Matsushita stratégiája, valamint a készülékek egyszerűsége, olcsósága mégis a VHS világméretű diadalát hozta.

A kamkordereknél már más a helyzet, úgy tűnik, aVideo–8 részesedése nagyobb, és számos praktikuma kedveltebbé teszi.

Az említett egyszerűségéből következően a VHS rendszernek persze voltak korlátai, mind videóátvitelben, mind hangátvitelben. Ezek javítására, tökéletesítésére az elmúlt években számos megoldás született, melyek egy része kompatibilitást jelentett az alaprendszerhez, más újdonságok azonban nem nyújtották a csereszabatosságot a korábbi készülékekkel, pontosabban az új technikát a régi készülékek nem tudták feldolgozni. Hogy csak néhány példát említsünk: a JVC által kidolgozott HQ rövidítésű és a magasabb frekvenciájú képjel-összetevők kiemelésére szolgáló áramkör, vagy az ITT által szabadalmaztatott ASO eljárás a videójel tökéletesebb visszaadását célozza. Ez utóbbi egyáltalán nem változtatja meg a VHS alapszabály szerinti jelet, hiszen a lejátszott videóanyagban végez olyan oldalsáv-optimalizálásokat, melyek a rendszerben belül nem jelentenek eltérést.

Más a helyzet a javított, vagyis a Super, rövidítve S–VHS rendszernél. Ugyanis a finom képrészletek határozott minőségjavulást jelentő átvitelében nemcsak a fejek anyagát, a szalag hordozórétegének összetételét kellett megváltoztatni, hanem változás történt a szalagra történő rögzítés során a világosságjel és színjel – lévén szó frekvenciamodulációval történő rögzítésről – hordozófrekvenciáinak értékében is. Ez viszont azt eredményezte, hogy míg az S–VHS magnón le lehet játszani a VHS kazettát, ez fordítva nem igaz. Ilyen egyirányú járhatóságot jelentett a HIFI VHS videók színre lépése is. A HIFI videómagnóknál ugyanis a korábbiakban alkalmazott ún. hosszanti hangcsíkon kívül (mely a szalag felső részén mindössze 1 mm-es sávot képvi-

sel, s melyre az audiómagnókhoz hasonlóan egy állófej rögzíti a jelet), a videófejekhez hasonló két hangfej ferde sávokban is ültet hanginformációt. Ez utóbbiak rögzítési elve hasonló ahhoz, amit a videójeleknél megismertünk, azonban a forgófej-szalag kapcsolatból és az FM rögzítési eljárásból következően lényegesen javult a frekvenciaátvitel és a jel/zaj viszony is. Mivel a hangjelek továbbra is rögzítésre kerültek az állófejes sávon is, így egyrészt a hagyományos szalagok lejátszhatók a HIFI videón (persze nem HIFI minőségben) és a HIFI kísérőhangú szalagoknak is van hangja. Hagyományos videón a régii készülékek csak az említett forgófejjel rögzített hangot nem tudják feldolgozni.

Nos, eddig csak a videómagnókról beszéltünk, s hol vannak még az országok közötti szabványbeli különbségek! Az NTSC Amerikában és Japánban terjedt el, de ide tartozik pl. Kanada vagy Mexikó is. A PAL rendszer Németországon, Anglián és több nyugateurópai országon kívül honos Indiában, Kínában, Ausztráliában, Hongkongban. Tiszta SECAM rendszerben Franciaországban dolgoznak, míg pl. nálunk, a volt Szovjetunió területén, Lengyelországban, a Cseh és Szlovák Köztársaságban, de pl. Egyiptomban vagy Görögországban az egyébként SECAM rendszerben sugárzott jelek MESECAM eljárással kerülnek rögzítésre.

E bábeli nyelvzavarnak tűnő sokszínűséggel nem egyszer kerül szembe az egyszerű videós is. Külföldön élő rokonaival, barátaival nem tudja megosztani kazettán rögzített élményeit, örömét. Mind gyakrabban merül fel a kérdés, hogy a tengerentúl felvett anyagot hogyan lehetne lejátszani itthon, vagy mi módon lehetne érthetővé tenni a kamkorderen rögzített útiélményt az Amerikában élő rokonok videója számára is.

Tesztünkben két készüléket mutatunk be olvasóinknak; az egyik a *Panasonic NV–WIE* kifejezetten nehézségeknek a leküzdésére született, míg a *Sharp VC–890 ET* inkább lejátszási tudományával nyújt sokoldalúságot.

Az NV–WIE fejlesztése még 1987 májusában indult; ekkor vetődött fel a Panasonicnál, hogy szükségesnek látszik egy olyan készülék kifejlesztése, mely képes tolmácsolni a különböző rendszerek normái között. Ezt már csak az is indokolta, hogy bár stúdió szinten természetesen megoldott a műsorcsere, ám ezek a berendezések árukban elérhetetlenek a hétköznapi ember számára. A megvalósult NV–WIE 1991 tavaszán jelent meg a piacon. Azóta hozzánk is megérkezett egy tesztpéldány a maga sokoldalú tudományával és nemes eleganciájával.

A fejlesztési koncepció lényege az volt, hogy biztosítani kell bármilyen televíziós norma és rendszer szerinti VHS szalag lejátszását bármilyen tv-készüléken, és lehetőséget kell teremteni minden fontos norma szerinti felvételre. Biztosítottak legyenek a különböző rendszereken belül a szolgáltatások, ugyanakkor könnyen kezelhető és elérhető árú készülék kerüljön piacra. Ha csak arra gondolunk, hogy a SECAM, MESECAM, PAL rendszerek 15625 Hz-es sorfrekvenciával, 625-ös sorbontással, 5o Hz-es képváltással, míg az M-PAL és az NTSC 15734 Hz-es sorfrekvenciával, 525 sorral és 60 Hz-el dolgoznak és ezeken belül különböző színsegédhordozó frekvenciák léteznek; maga a színmoduláció is lehet FM rendszerű, vagy quadratúra moduláció; s a színszinkronizáló jelek is eltérőek – a feladat nem is volt kicsiny. Hiszen a variációk száma kereken 150-et ad ki. Maga a készülék, mely a jeleket digitálisan dolgozza fel, ezeket tárolja, majd alakítja át a kívánt normának megfelelőre, nem éppen csekély összegbe, 5000 DM-ba kerül (itthoni ára is várhatóan 250 ezer forint körül fog alakulni. Ám ez még mindig töredéke egy profi berendezésnek, szolgáltatási köre ugyanakkor széles.

Az előbbi, helyenként szárazabbnak tűnő, vagy inkább csak a tv-videótechnikában járatosabbak számára érthető bevezető ▶

SZOLGÁLTATÁSOK

Típus	PANASONIC NV-WIE	SHARP VC-890 ET
Általános jellemzők		
Vételi szinnormák	PAL, SECAM MESECAM, NTSC 3,58, NTSC 4,43 M–PAL, N–PAL	PAL, SECAM MESECAM, NTSC 3,58, NTSC 4,43
Vételi hangnormák	–	B/G, D/K, I
Forgófejek száma	4+2 (videó+hang)	4 (videó)
Hálózati feszültség	110-240 V 50/60 Hz	110-240 V 50/60 Hz
Méretek (szél. mag. mélys. /mm/)	464x106x393	430x36x89
Tömeg (kg)	8,2	5,3
Játékidő (E240-es kazettával, perc)	240 és 480	240 és 480
Gyors képkeresés (előre-hátra)	5x, 7x, 9x, 11x	3x és 6x
Szolgáltatások		
Lassítás	1/30-tól 1/5-ig	1/13-tól 1/16-ig
Gyorsítás	–	2-szeres
Állókép	x	x
Képről képre léptetés	x	x
Képbevágás		
Utóhangosítás		
Képélesség-állítás	x	x
Programozhatóság		
Azonnali felvétel		x
Napi programok száma		8
Programozható napok száma		1 év
Naponta ismételhető program		x
Hetente ismételhető program		x
Programban csatornaválasztás		x
Óra kvarcvezérléssel		x
Biztosítás hálózatkimaradás esetére		20 perc
Automatikák		
Memóriastop		x
Szalagállásstop		
Visszatekercselés	x	x
Ismétlés szalag elejéről		
Indexkeresési rendszer		x
Elteltidő-kijelzés	x	x
Kazettaazonosítás		
Különlegességek		
Sztereó hang (állófejes)		
hifi sztereó hang	x	
Hátralévő szalagidő kijelzése		
Részletismétlés		x
Gyorsbefűzés		
Hozzáférés-letiltás		x
Távvezérelhető funkciók (magnó)	x	x
– csatornabehangolás		
– programválasztás		x
– LCD kijelzés		
– időprogram		x
Csatlakozók		
Antenna be/ki		75 ohm (koax)
Videó be/ki	2 db RCA/ 2 db RCA	RCA
Hang be/ki	2-2 RCA/ 2-2 RCA	RCA
Mikrofon		
Kamerastop		

után térjünk át a készülék részletesebb bemutatására. A készülék doboza elegáns, az előlap első ránézésre is valami újat, érdekeset sejtet; közepén a földrészek rajzolatával és számos ország nevének feltüntetésével. Valójában minden név mögött, akárcsak a térkép alatt található norma feliratoknál is, egy-egy kis érzékeny kapcsoló van, s ha a fólián megnyomjuk a kívánt rendszert vagy az érdekelt országot, akkor a felirat zöld fénnyel világít. Ez némi eligazodást ad a rendszerek és országok között. Persze nem várhatjuk, hogy a Föld összes országa rendszerével megvilágosodjék előttünk.

Az NV–WIE VHS rendszerben dolgozik, de fogadni képes az amorf fejeknek köszönhetően az S–VHS jeleket is. Eddig ez az egyetlen VHS rendszerű videó, mely S–VHS jelek fogadására képes, igaz, másolás során a szalagra már a jeleket a kívánt rendszerbeli VHS előírásoknak megfelelően ülteti fel, ez viszont igen jó minőségű. Felvenni is csak VHS rendszerben lehet (tehát az NV–WIE nem S–VHS magnó!), de mint tapasztaltuk, itt is jó a képminőség.

A HIFI hang az előbbiek után már szinte nem is jelent problémát. Némi különbség van ugyan a PAL és NTSC rendszer között, az e célra kifejlesztett fejek azonban mindkét szabvány szerinti hangot fel tudják dolgozni.

Multinormás videó hazai forgalomban is több létezik, az NV–WIE azonban ennél sokkal többet tud. Az ismert rendszereket nemcsak megérti, hanem más rendszerre is átteszi, átfordítja.

PAL vagy MESECAM rendszerben felvett kazetták jó NTSC minőségét nemcsak a hazai vizsgálatok eredményei mutatták, hanem a tengerentúlról jött kedvező visszajelzések is. A megoldást a digitális képtárolók nyújtják, melyeknek a világosságjel számára 2 Megabit, a színjel számára egy Megabit kapacitása van egy-egy félkép tárolására. NTSC-ből PAL-ra történő átalakításnál a percenkénti 60 félképből ugyanis csak 50-re van szükség. A csalafintaság, vagyis hogy minden 6 félképből egy kimarad, csak kritikus helyzetekben nagyobb világosságú felvételeknél érezhető. Mindez fordítva is igaz,

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Típus	PANASONIC NV-WIE		SHARP VC-890 ST	
	Specifikált	*Mért*	*Specifikált*	*Mért*
Vételi csatornák (frekvenciák MHz)	–	–	VHF: 43-300 UHF: 470-892	43-300 430,7–901
RF kimeneti csatornák	–	–	30-39	30-40
RF kimeneti szint (mV)	–	–	–	1,4
Videó kimeneti szint (V csúcs-csúcs)	1	0,98	1	1,2
Videó kimeneti impedancia (ohm)	75	77	75	73
Videó jel/zaj viszony (dB) SP	–	43	–	43
Videó jel/zaj viszony (dB) LP	–	42	–	42
Sorbontás (sor) SP	–	260	–	250
Sorbontás (sor) LP	–	230	–	225
Hang jel/zaj viszony (dB) SP	–	48	–	52
(állófejes sáv) LP	–	42	–	48,5
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz) SP	–	38-11,5	–	30-11,5
(állófejes sáv) LP	–	36-6,5	–	25-7
Nyávogás hangban (± %) SP	–	0,23	–	0,12
(állófejes sáv) LP	–	0,4	–	0,23
Hang jel/zaj viszony (dB) SP	90	97	–	–
(hifi sáv) LP	–	95	–	–
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz) SP	20-20 jobb mint	20-23	–	–
(hifi sáv) LP	20-20 jobb mint	20-23	–	–
Nyávogás hangban (± %) SP	0,005	0,004	–	–
(hifi sáv) LP	–	0,006	–	–

a képtárolóból vett információkkal történik az új sorok, illetve félképek kiegészítése. A teljes képhez persze hozzá tartozik, hogy minden dicséret és szubjektív jó összhatás ellenére, kicsit alaposabban vizsgálva a képeket, a másolat az mégiscsak másolat. Ennek negatívumai különösen akkor látszanak, ha a „mesterszalagnak" is látható minőségkorlátai vannak. Egy normál VHS felvétel, vagy egy VHS szalag átkódolás-átmásolás során a digitális átkódolás és másolási veszteségek miatt színeiben fakóbb, rajzolatában életlenebb, életszerűségében óhatatlanul halványabb lesz. Az NTSC kamerafelvétel PAL-ra áttéve színeiből viszonylag kevesebbet veszített, a zajok viszont jobban felnőttek, néha kicsit becsipkéződött a kép széle, a haj, a szemek nem úgy éltek mint az eredetin. A tv-ről felvett filmnél már jobb volt a helyzet.

Ellenőriztük, mi történik, ha egy SECAM kazettát teszünk át NTSC-be vagy PAL-ba. Legrosszabb minőséget természetesen NTSC 3.58-ra való konvertálásnál kaptunk, itt a kékes autóból galambszürke lett, és a kék nyári ég is fátyolossá vált, ilyen igényre azonban ritkán van szükség. NTSC 4.43-nál már javul a helyzet, legjobb a PAL rendszerre történő átalakításnál volt, a színek keveset veszítettek telítettségükből, a bontás is megfelelő maradt.

S–VHS anyagok esetén, tv-felvételek átkonvertálása során képes az NV–WIE többet nyújtani. Tapasztalatainkat azért is láttuk szükségesnek összegezni, hogy e nem éppen olcsó, de igen nagy tudású videómagnó elvárható tudománya érzékelhető legyen.

A készülék kialakításakor, kezelőszerveinek elhelyezésekor a tervezők minél praktikusabban igyekeztek elhelyezni a kezelőszerveket, de egyes normaváltók – mint például az átkonvertálásnál a kívánt szabvány szerinti jelet beállító kapcsolók – így is hátoldalra kerültek. A meggondolás feltételezhetően az lehetett, hogy akinek sűrűn van szüksége kimeneti normaváltásokra, az valószínűleg úgysem polcrendszerbe vagy állványba építve használja a videóját. A bemeneti-jel normaváltók természetesen az előlapon maradtak, hiszen vételi oldalról többször lehet szükség más-más jel fogadására. A TV System választókapcsolót azonban elsősorban csak az AV bemenetre adott jeleknél kell használni. Ha videókazettát játszunk le, akkor a szalagon lévő jelekből automatikusan érzékeli az elektronika, milyen szabvány szerinti videójelet kell feldolgoznia. Ilyen esetekben a normaváltóhoz csak kritikus esetekben vagy M-PAL kódolásnál kell hozzányúlni.

A készülék bemutatása során végig csak videóbemenetről beszéltünk, hiszen az NV–WIE a tuner nélküli videók kategóriájába tartozik, azonban mégis többet nyújt, mint amit e készülékeknél megszoktunk. Láthatóan nem az egyszerűsítés, hanem a kezelhetőség volt a cél, ezért egy többfunkciós kijelző mutatja a valós játékidőt órában, percben, másodpercben, tájékoztatást ad az aktuális üzemmódról és az LP vagy SP üzemről. A különböző tv-normák és magnófunkciók gombjai a lehajtható előlap belső felületén vannak és üzemi állapotban pultszerűen kezelhetők.

Az átkonvertálásról röviden már ejtettünk szót, mégis érdemes visszatérni a képminőségre. Normál lejátszáskor 255-260 körüli bontást biztosan éreztük, a képélesség-szabályzó kiemelt állásában ez az érték 260 sor fölé is emelkedik. Az „Amorphous Pro" fejeknek köszönhetően, melyek jobb mágneses tulajdonságokkal rendelkeznek, kisebbek a VHS anyagoknál is a másolási veszteségek, miközben a kép jel/zaj viszonyának értékei is megfelelőek.

Szerényebb minőséget produkál viszont állókép vagy képléptetés esetén. Ezek láthatóan csak kiegészítő szolgáltatások. Csatlakoztatásai a sokoldalú fogadásnak megfelelően RCA rendszerűek. A videó és hangfogadási (L és R csatorna számára) lehetőségek az előlapon és hátlapon is találhatók. Az állófejes sáv hangfrekvenciás átvite-

le alsóbb tartományokban is elég széles volt. LP üzemmódban azonban – a felvételi rendszerből következően – itt sem várhatunk túl sokat. Az FM HIFI hang nagyobb mint 20 Hz–23 kHz-es átvitelével, 0,066% körüli nyávogásával és 90 dB feletti jel/zaj viszonyával igen jó hangvisszaadást biztosít.

Az NV–WIE végső soron a videómagnók között egy önálló kategóriát képvisel. Igazán kihasználni elsősorban azok tudják, akiknek különböző rendszerek átkonvertálása, más rendszerekre való átültetése gyakori feladat, és erre nem kevés pénzt is hajlandók áldozni.

A különböző normák szerinti lejátszásra – mint említettük – ma már több készülék is képes, mint például a *Sharp VC–890 ET.*

A Sharp kezelési útmutatójának elején rögtön az olvasható, hogy multi rendszerű „világvevő" készülék. Alkalmas PAL, MESECAM, SECAM, NTSC, 4,43, NTSC 3.58/M/ színrendszerek szerinti, és az ezekhez tartozó hangrendszerek szerinti felvételekre és lejátszásra.

A készülék előlapján lévő normaválasztó kapcsolók és az éppen használt tv-norma szerinti különböző színű fényekkel világító feliratok igyekeznek tájékoztatást adni a felhasználónak készüléke működéséről. A Sharp is mellékelt egy kis világtérképet, ami ha nem is a készülék előlapján funkcionál, hanem az eredeti kezelési útmutatóban található meg, mindenféleképp némi eligazodást ad a rendszerek, földrészek szerinti körülbelüli holléteről. Csak körülbelüli holléteről beszélhetünk, mert különösen Európán belül igen tarka a kép. Az persze feltételezhető, hogy aki tv-ről kíván képet rögzíteni, az ismeri az adott rendszert, és videókazetta esetében is tudja, hogy azt milyen rendszerben vették fel.

Lejátszás esetén a színnorma váltása lehet automatikus és a kapcsolókkal kézi állítású. Ez utóbbi a Sharpnál már megszokott módon könnyen kezelhetően, világosan történik. Az összes variáció ugyan négy gomb kombinációjával állítható be, ezek közül az egyik az alapszínnormákat állítja, a következő a SECAM vagy MESECAM rendszert választja, majd a két különböző színsegédvivőjű NTSC kapcsoló következik, s végül a különböző hangnormák beállítására van lehetőség. A kódolási rendszereknek megfelelően történik az SP/LP, illetve EP állítás. Ez utóbbi az NTSC rendszerre vonatkozik, ahol a hosszú lejátszás harmadrész lassítást jelent. Ennek megfelelően a kazetták jelölése, illetve játékideje is eltérő. A PAL–SECAM, illetve MESECAM rendszerben használt jelölés az „E" betű, mely a hozzá tartozó számmal (pl. E–180) mindig a normál játékidőt jelöli, melynek LP üzemben kétszerese értendő. Az NTSC rendszerben „T" betű használatos 160, 120, illetve 60 perces kazettákkal, ahol a hosszú lejátszás, vagyis az EP az eredeti háromszoros játékidejét adja.

A VC–890 ET kihasználásához – mivel itt rendszerek közötti átalakítás nem történik – természetesen megfelelő normával rendelkező tv-készülékre (NTSC) is szükség van, esetenként a jel átadása a tv irányába csak videócsatlakozón keresztül lehetséges.

Ez a Sharp azonban mégiscsak egy videómagnó, ezért egyéb szolgáltatásairól is illik szót ejteni. A forma összhangban a tudománnyal érdekes, magára vonja a tekintetet. Elöl két magas „tappancson" támaszkodik, melyek között van egy lehajtható fedél, s ez a kezelőszerveket rejti. A kazettafészek, a többfunkciós kijelző, mely mutatja az éppen aktuális funkciót, az SSP vagy LP (EP) sebességet, a lejátszott szalagidőt órában, percben, másodpercben, a szokott helyén van, s e mellett kaptak helyet a már említett színnorma kijelző feliratok.

A VC–890 ET a Panasonichoz hasonló módon nagyobb koercitív erővel dolgozó amorphous fejekkel rendelkezik. A hosszabb játékidőnek megfelelően 4 fej került a forgó fejdobba, melynek kopásállóságát titánbevonat növeli. A mechanika további érdekessége az automatikus fejtisztító és egy automatikus kazettabetöltő rendszer.

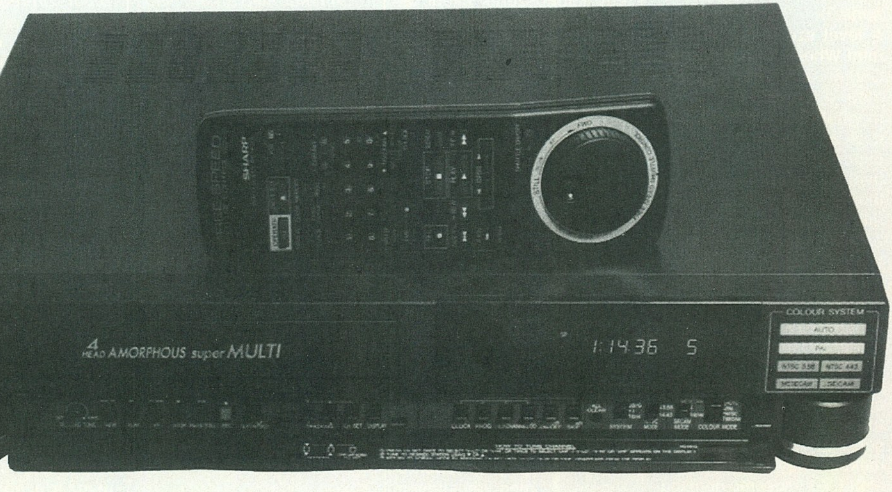
A Sharp természetesen alkalmas kábelcsatornák vételére, és programtárába egy évre előre 8 program írható be, de mód van naponta és hetente azonos időben történő felvételek készítésére is. A sokoldalú felhasználhatóság biztosítására a hálózati rész 110–240 V-os feszültségről 50/60 Hz-es hálózatról is működik, külső átállás nélkül.

A távvezérlőjén elhelyezett elfordítható tárcsa (Shuttle) rögtön sejteti, hogy változtatható sebességű lejátszásra van mód mindkét irányban. A 6, illetve 3-szoros visszafelé történő lejátszáson keresztül, az állóképen át, az 1/13, 1/6 lassítástól (képkockázás), a 2-szeres lejátszásig szabályozható a sebesség. A képkeresés előre irányba 3-szoros és 6-szoros. Az állókép és kockázás minősége nagyon jó volt, a képet tisztának és zavarmentesnek értékeltük. Gyorsképkeresésnél is csak keskeny fejváltási zavarok látszottak.

A VC–890 ET-t képvisszaadás szempontjából is a jó videómagnók közé soroljuk. Sorbontása a 250-et meghaladta és félsebességű lejátszásnál is 230 körüli értéket tudott. A képélesség szabályzó ugyan némileg beleemel a rajzolatba és az éleket keményebbé teszi, de összhatásban működése elfogadható, a zajokat nem emelte ki bántóan.

A különböző színrendszerekben felvett kazettákat az automatikus azonosító áramkör biztosan érzékelte, az átváltások határozottak voltak, a színek telítettsége, hűsége jó volt. Hangfrekvenciás szempontból az SP üzemmódban tapasztalt ±0,12%-os nyávogásérték kiegyenlített szalagfutásra utal. Szintén jó a hangfrekvenciás átvitel normál sebességnél, és még félsebességnél is az elvárhatót nyújtja.

A csatlakozók a Sharpon is RCA rendszerűek, a hátlapon található a videó, illetve hang be- és kimenete, egy-egy aljzat-pár, s ezek mellett van a teszt-ábra kapcsoló.

WHOOPI GOLDBE

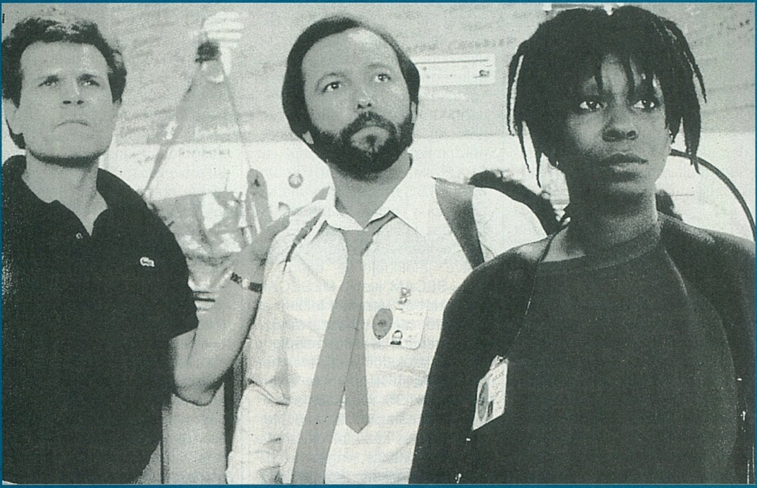

Már a neve is egy vicc: a Whoopi név valójában nem is létezett. Felvett név, azt jelenti, hogy sikongó, ihajtyuhaj, tömören „juhéj" A harmincas éveinek közepén járó színésznő eddig hat filmet forgatott – melyből öt kölcsönözhető is a hazai tékákban –, ám néhány szerep is elegendő volt ahhoz, hogy bizonyítsa tehetségét. Már első filmszerepéért, a *Bíborszín*ben alakított Celia megformálásáért kiérdemelte az Arany Globust, majd a *Ghost*ban nyújtottakért az Oscar-díjat.

„Kedves Alice Walker! Ha valaha film készül a regényéből, a Bíborszínből, kérem, gondoljon arra, hogy én boldogan eljátsszanék benne bármit. Akár a kivehetetlen zaj- és némajátékot is, ahogy Shakespeare írja darabjaiban. Akár a hajnali napsütést is, csak benne lehessek. Az ön Caryn Johnsona."

A levél szerzője nem más, mint Whoopi, aki eredetileg Caryn Johnsonként látta meg a napvilágot, s akit meghatott a könyv. Már csak azért is, mert hőseinek élete sokban hasonlított az övéhez, amely bizony nem lányregénybe illő volt. Tragikusan indult életét azonban Whoopi győzelemmé formálta.

Nagy szegénységben született, szüleiről alig tud valamit. Apját nem is ismeri, anyját elszakítják tőle. Nehezen tanul meg írni, olvasni – sőt a mai napig dyslexiával küzd, csak akadozva tud olvasni. Tizennégy évesen már törvénytelen gyermeknek, egy kislánynak ad életet. A csecsemő nem marad életben. Ekkor Caryn a kábítószerekhez fordul. Majdnem meghal. Végül az a férfi menti meg életét, aki egy kábítószerek elleni tanácsadó szolgálatnál dolgozik. Szerelem, házasság, s tizenhat évesen megszüli kislányát. A kis Alexandra kedvéért végleg leszokik a kábítószerről. Férje azonban hamarosan mindenéből kifosztva elhagyja. Caryn önerejéből tanul meg írni-olvasni, gyermekével a karján moziba jár, s idővel számára már nagy eredmény, hogy off-off broadwayi színpadokon kis szerepeket játszhat el.

S ekkor, a Bíborszín olvastán, annak hatása alatt megírja levelét az írónőnek. Alice Walker pedig nem tesz mást, mint hogy meghatottan átadja a levelet Steven Spielbergnek, aki a nyolcvanas évek közepén éppen e regény megfilmesítésén dolgozik. A sok száz jelentkező közül Spielberg a levél íróját is meghívja, hogy elbeszélgessen vele.

„Amikor megláttam, elsőként hatalmas szemei tűntek fel" – emlékezik Spielberg. *„Irtózatosan fiatal nő volt. Nem adott nekem elő semmit, csak elmeséltettem vele életét. Mintha éppen a Bíborszín-regényből lépett volna ki."*

Az akkor már világhírű rendező bizalma végtelen volt: mindössze négy hónapja próbálkozott a színésszel Caryn-Whoopi, amikor megkapta az egyik főszerepet. Igaz, előtte már feltűnt tehetségkutató versenyeken. Remek utánzóképességével már ámulatba ejtette szűkebb közönségét. Jó alakja feledtette csúnyaságát, arcáról pedig, gyötrelmei ellenére sugárzott az életkedv, az eszesség, az akaraterő. Egy televíziós szappanoperában piciny epizódszerepet is kapott; egy a vendégeknek tanácsokat osztogató bármixert alakított, úgy, hogy saját szerepét maga írta, bő humorral. Ek-

A tékákból kölcsönözhető Whoopi Goldberg filmek:

Bíborszín (Purple Colour, r: Steven Spielberg, 1985) Intervideo
Betörő (Burglar, r: Hugh Wilson, 1987) Intervideo
Clara szíve (Clara's Heart, r: Robert Mulligan, 1988) Intervideo
Végzetes szépség (Fatal Beauty, r: Tom Holland, 1988) Hungarovideo
Ghost (r. Jerry Zucker, 1990) Duna Film

Csodálatosan csúf és csábító

RG

kor már Whoopi Goldberg névre hallgatott.

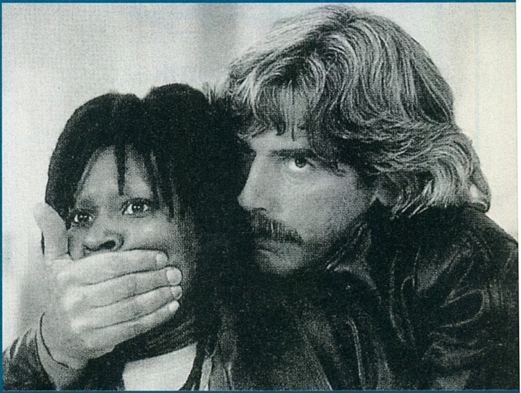
A nagy áttörést azonban a Bíborszínben nyújtott remek alakítása hozta. A forgatásra még egyetlen fillér nélkül, kölcsönpénzből vett vonatjeggyel indult Kaliforniába, gyermekét távoli rokonokra bízta. A felvételekről pedig mint majdani világsztár távozott. Egyes kritikusok szerint ezért a szerepéért csak azért nem kap Oscart, mert ez első filmje, s melyben csak színesbőrűek játszanak.

S az első szerepet követően már keresi a szakma: sorra jönnek a filmek a nyolcvanas évek második felében, Whoopi nem marad munka nélkül. Hol nevelőnő, mint a *Clara szívé*ben; hol besurranó tolvaj, mint a *Betörő*ben; hol nyomozó karatebajnok, félelmetes pontossággal tüzelő zsaru, mint a *Végzetes szépségben.* Majd az évtizedfordulón a szellemfilm, a Ghost, amely Whoopi számára meghozza az Oscart. Ő a második színes bőrű színésznő, aki e neves díjat elnyeri. (Az elsőt több mint fél évszázaddal korábban Hattie McDaniel érdemelte ki, aki az Elfújta a szélben a dadát alakította.

A nagy sikerek közepette azonban felbomlik második házassága is, majd tizenöt évessé cseperedett lánya közli anyjával: terhes. *„Mit csináltam volna? Verjem el? Adjam férjhez? Azt sem tudtuk, ki az apa. Különben is, ilyen idős koromban én sem voltam különb”* – vallotta be Whoopi. *„A karrierem kedvéért elhanyagoltam a lányomat. Nagyot hibáztam. Így harmincöt éves koromra most van egy unokám is. Ez mégiscsak valami! Különben is csodás az életem. Komolyan mondom, nagyon jó színésznő vagyok!”*

A képességeivel tisztában lévő Whoopi Goldberg a *Sally Fielddel és Kevin Kline-nal* készített *Szappantartó* után már egy újabb filmet forgat. Címe *Sarafina,* a forgatás helyszíne pedig Soweto, Dél-Afrikában.

Tatár Eszter

A TV TÉVÉ

rendszeresen jelentkező műsorai:

csütörtök 18.00–22.00
18.05 Sráckarika
18.30 A természet világa, angol ismeretterjesztő sorozat
19.00 Power kapitány, magyarul beszélő amerikai sorozat
19.40 Sláger és horoszkóp

20.00 Magyarul beszélő sorozatfilm

21.00 Trans World Sport különleges sportok
21.30 Civilpálya, az Önkormányzatok műsora
Végállomás, beszélgetés a villamoson
Ellenpontok, Rózsa Péter műsora

Ismétlés vasárnap 8.00–12.00 óráig

péntek 20.00–24.00 óráig
20.05 Szórakoztató magazin
A hónap vendége, Divat, Sport, Testbeszéd

Sztárok – hazai könnyűzene vendégekkel

21.00 Nagyjátékfilm, szinkronizált mozifilmek

22.50 Keresztkérdések – Mester Ákos műsora
Politikai billiárd – Frey Tamás műsora

Ismétlés vasárnap 20.00–24.00 óráig

A részletes műsort a Teletext 190. oldalán olvashatják!
A Telesystem Rt. a műsorváltoztatás jogát fenntartja.
A TV-tévé nem előfizetéses program, keresse a kapcsolatot!

TELESYSTEM
1922 Budapest, Pf. 59.

Ön is megnyerheti az

ITT NOKIA

V–8 300-as kamkordert,

ha részt vesz júniusban induló, háromrészes rejtvénypályázatunkon. Most még nincs más teendője, mint hogy olvassa A TRÜKK BIRODALMA című sorozatunkat, s megőrizné a Video Magazin példányait, mert a rejtvények kérdéseire a sorozatban megtalálhatja majd a helyes válaszokat!

Szuper

Szuper rejtvények, szuper nyeremények!
Keresse az újságárusoknál!

W WEST

Nyaraljon Krétán!

Magyarország legjobb árai!
Apartmanok, panziók, szállodák
– Ön választhat.
Egy hét szállással, repülőjeggyel már 25 000 Ft-tól!
Nyugati színvonal, magyar kísérő.

Ez a szelvény 300 Ft-ot ér!

A Videó Magazin olvasói 300 forinttal olcsóbban utazhatnak a csodálatos görög szigetre, Krétára, ha ezt a szelvényt kitöltve elküldik a West Travel címére: 1537. Bp. Pf. 440.
Telefon és fax: 168-6051, 188-8540

Kérek megrendelőt és tájékoztatót a krétai útról!

Név: ....
Cím: ....
Utazás tervezett időpontja: ....
Elhelyezés: apartman, stúdió, panzió, szálloda kétcsillagos, háromcsillagos. *(a megfelelőt kérjük aláhúzni!)*
Utasok száma .... ebből 4 év alatti gyermek ....

Tisztelt Bíróság!

DOKUMENTUMIDÉZETEK, IDŐRENDBEN VISSZAFELÉ, EGY OLYAN NAGYVÁROSI LAKÓTERÜLETRŐL,
AHOL AZ EZER KÁBEL-ELŐFIZETŐ MÉG A MAGYAR TELEVÍZIÓ MŰSORÁT IS CSAK A KÁBELEN KE-
RESZTÜL VEHETI. AVAGY: VÁSÁROLTUNK EGY KÁBELRENDSZERT, AMELYEN NINCS MŰSOR...

1992. FEBRUÁR: „Az inflációs rátára való tekintettel az előfizetési díj 1992. január 1-jétől 310 forintra emelkedik”
A kft. üzenete a képernyőről.
1991. VÉGE: „...intézkedünk a teljes szolgáltatás kikapcsolására... (az MTV-1 és MTV-2 adás is megszűnik).
1991. OKTÓBER 2.: „Ügyiratszám... Tisztelt Bíróság!.. A ...gmk. szerződésben vállalt kötelezettségeit sohasem
tartotta be, majd egy év után az egész rendszert átadta egy kft.-nek, amely az előző szerződést semmisnek tekin-
ti, és a képernyőn megjelenő és írásos fenyegetései szerint, amennyiben számunkra lényegesen kedvezőtlenebb
új szerződést nem kötünk, a kábelcsatlakozást kikapcsolja...
...A hivatkozott törvény 20. paragrafusának a. pontja ezt mondja: Tilos a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés,
így különösen a szerződéses kapcsolatokban... indokolatlan, egyoldalú előnyt kikötni vagy hátrányos feltételek el-
fogadását kikényszeríteni...
A gmk. és a kft. együttes levélben felszólított arra, hogy amennyiben a sokkal előnytelenebb szerződést egy-más-
fél évvel a rendszer kiépítése után nem kötjük meg, akkor megszüntetik a szolgáltatást. Az ötéves szerződésben
hosszabbítható szolgáltatás és üzemeltetés **összköltsége úgy oszlik meg, hogy a bekötéskor fizeti az előfize-**
tő a tíz-tizenötezer forintnak a kétharmadát és öt év alatt a maradék egyharmadát...”
1991. JÚNIUS 6.: „Ezúton felhívjuk valamennyi ügyfelünk figyelmét – akik szerződéseiket (a javasolt új szerződést
egy-másfél év után) a kft-vel még nem kötötték meg –, hogy amennyiben a szolgáltatásra tovább is igényt tartanak,
legkésőbb 1991. augusztus 31-ig a kft.-vel szerződésüket kössék meg. Ennek hiányában a szolgáltatást kénytele-
nek leszünk megszüntetni.” aláírás: gmk. és kft.
1991. MÁJUS 2.: „Tisztelt Bíróság! (ügyiratszám, előkészítő irat) A ... gmk. a szerződés negyedik pontját sohasem
tartotta be:

«4. A Szolgáltató kötelezettséget vállal az üzemeltetéshez szükséges feladatok elvégzésére;
üzemfenntartás, fejlesztés, üzemállapot-ellenőrzés, üzemviteli költségviselés. Továbbá a kar-
bantartási, felújítási, hibaelhárítási munkák megszervezése.»

A körülbelül egyezer előfizető a szolgáltatás első évében kénytelen volt elviselni, hogy órákra, napokra szünetelt a
műsor, olykor hétvégeken, este, munkaszüneti napokon... A helyzet azóta tovább romlott. A gmk. átadta a rend-
szert a kft-nek, amely immár a szerződés 5. pontját is felrúgta:

„5. A Szolgáltató vállalja – különdíj felszámítása nélkül – szolgáltatásának továbbfejlesztését, ha
a Magyar Posta az ECS–L műhold jelenleg engedélyezett műsorai mellett további műsorok véte-
li lehetőségét biztosítja.”

Az új üzemeltető ezzel szemben a növelt programszámra hivatkozik, s idézzük: «ezzel együtt járó, arányosan nö-
velt havidíjjal» a havidíj növelése lényeges. Idáig hetven éven felülieknek nem volt előfizetési díj: nyugdíjasoknak
havi hetven forint, átlagos családoknak havi egyszáz forint volt az előfizetési, üzemeltetési költség, amely most
egységesen, mindenki számára havi 230 forintra emelkedne...
...A szerződést eredetileg öt évre kötötték, de az hosszabbítható lett volna. Amennyiben most kikapcsolják a rend-
szert, akkor az olyan, mintha vásároltunk volna egy telefonkészüléket, befizettük volna a súlyos tízezreket, majd
nem lenne vonal...
...A gmk. nem konzultált az előfizetőkkel; soha semmiféle felmérést nem folytatott; a folyamatos reklamációkra nem
reagált, s alig egy évvel az indulás után, az ötéves szerződés második évében nagymértékű egyoldalú áremelést
jelentett be... Megjegyezzük, hogy több igényelt csatorna megszűnt, s ezzel szemben az új csatornákat számos
előfizető csak 3500 forintos készülékenként beszerelhető sávkonvektorral foghatná, s ez érvényes néhány régeb-
ben fogott csatornára is...”
1991. MÁRCIUS 14.: A bíróságtól: „Közölje, hogy pontosan mire kéri kötelezni az alperest – díjvisszatérítésre
(mekkora összeg) – valamely cselekmény végzésére (pontosan mire).
1991. MÁRCIUS 21.: Ügyiratszám, „Tisztelt Bíróság! Az alperest arra kérjük kötelezni, hogy a szerződés 4. és 5.
pontját, amely a szolgáltatásokat (külön díj felszámolása nélkül) és az egy összegben, valamint havonta meghatá-
rozott megállapodott összeget öt évre (19. pont) tartsa be.”
A Szerződés 19. pontja: „Jelen szerződést a felek aláírástól számított 5 évi határozott időre kötik. A szerződő felek
közös megegyezéssel a szerződést további időszakra meghosszabbíthatják.” (A szerződéseket 1989 végén kö-
tötték).

Kiegészítés: A kiragadott dokumentumrészletek mellett tájékoztatom az olvasót arról, hogy a gmk.–kft. nemcsak
az egy összegben beszedett, családonként jelentős összegeket kereste, hanem keresett a szükséges műszaki fel-
szerelés kispórolásával; keresett a volt tanács, jelenleg önkormányzat és a kerület reklámjaival és direkt-indirekt
juttatásaival (ezért nem csoda, hogy az önkormányzat semmilyen formában nem reagált a nagyobbrészt nyugdí-
jas lakók folyamatos reklamálásaira, de nem alkotott véleményt az újonnan megválasztott lakóhelyi képviselő
sem!). S ugyancsak közvetett jövedelemre tesz szert azzal, ha jogdíjfizetés nélkül vetít játékfilmeket. Jelenleg az
ügy a Gazdasági Versenyhivatal előtt fekszik, s még nem sikerült sem a gmk.-nak, sem a kft.-nek megvalósítani a
klasszikus „take the money and run” szabadrablás modern tömegkommunikációs verzióját.

Szekeres Péter
a lakók képviseletében

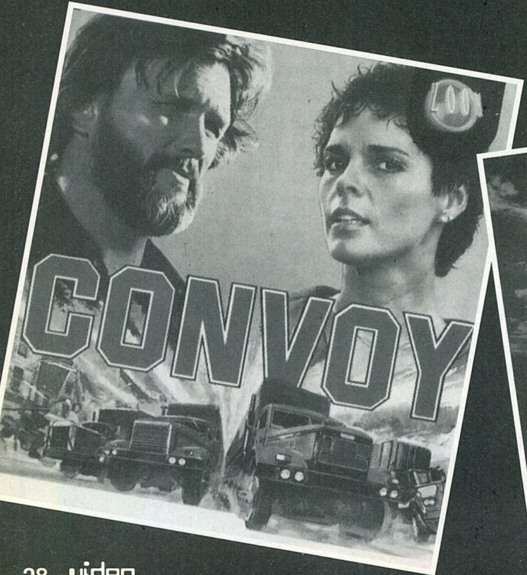
*

Látszólag ezer család gondját panaszolta el a lakók megszállott képviselője. A dokumentum-összeállításban csak azért nem sze-
repelt a Major'88 Gmk. és a Novotron Kft. neve, mert a budapesti XII. kerületben történtek – úgy tudjuk – részben vagy egészben
más fővárosi kerületekben s az ország más tájain is megismétlődtek – s úgy véljük –, megismétlődhetnek.
Várjuk észrevételeiket s kábeltapasztalataikat.

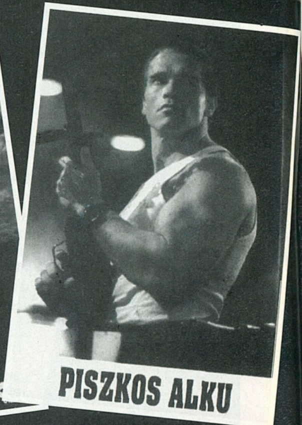
Profik, sakálok és

avagy a „fekete-tenger munkásai”

Kelet-Magyarországon, egy esztendeje Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc és a környék többbi nagyobb településén a „KGST-piacok” megszokott videófilm-árusai mellett rajtaütésszerűen bukkantak fel addig ismeretlen eladók. Egészen friss filmeket kínáltak, olcsóbban, mint a helyiek. Jelentős készletüket igen hamar eladták, s amilyen gyorsan jöttek, olyan gyorsan távoztak. A sietségnek megvolt az oka. Néhány órával később több, volt vásárlójuk igencsak feldúltan kereste őket. A kazettákon ugyanis, leszámítva az oldalukra felírt filmcímeket, nem volt semmi.

Ez az esetleírás abból az interjúgyűjteményből és -elemzéssorból való, amelyet egy szociológiai felmérés során készítettünk Nyíregyházán 1991 nyarán. Célunk az volt, hogy a házi filmgyűjtemények feltérképezése mellett a beszerzési forrásokat is megismerjük, s így a videópiac, a videóforgalmazás helyzetéről is képet alkothassunk. A kutatásban, melyet a Mozgókép és Befogadás Alapítvány finanszírozott, igyekeztünk különválasztani a hivatalos forgalmazás, a feketepiac és a videózók körében igen kiterjedt „szívességi piac” jellemzőinek vizsgálatát, elsősorban az adott piaci szférában részt vevőkkel készített hosszabb interjúk alapján. Lássuk, hogyan látják magukat a „fekete-tenger munkásai”.

ETALON ÉS SZÜRKE FILM

A hazai feketepiac már korántsem olyan egységes, mint korábban volt. Újabb és újabb szereplők bukkannak föl, lassan kiszorítva a korábban monopolhelyzetben lévő „úttörőket”. Beszerzési forrásaik is igen heterogének, de jól besorolhatóak néhány fő irányvonalba. Az elsőbe a moziforgalmazás különböző technikájú „megcsapolásai”, a másodikban továbbra is a külföldi beszerzések, a harmadikba pedig – új jelenségként – a honi videótékák filmjeinek megdézsmálása tartozik. Ezt nemcsak az interjúk, hanem több, részben helyi, részben budapesti, illetve dunántúli „fekete-filmlista” statisztikai elemzése is alátámasztja. A friss mozifilmek megjelenése a feketepiacon a forgalmazó cégek „beépített emberei”-nek köszönhető. A már szinkronizált, jó minőségű, vagyis „etalon” kópiák (beszélgetőpartnereink szakkifejezéseit használva) tőlük kerülnek az elosztókhoz másolásra és továbbadásra. Ennyiben a feketepiac még mindig fővároscentrikus. A piac egy része azonban, jó minőségű videókamerák és rosszul fizetett mozigépészek alkalmazásával, függetlenedett Budapesttől. Ezt az önállóságot saját külföldi kapcsolatok kialakításával is igyekeznek megerősíteni, amelynek révén a videóújdonságok mellett igen sok mozipremier is bekerül az országba. Így találkozhattunk Az emlékmás vagy a „Predator II” hangalámondásos változataival, még a hazai mozibemutató előtt. Az önálló külföldi kapcsolatok azonban nemcsak a nyugati és déli határterületekre, illetve Budapestre jellemzőek. Egy kisközség lakóinak jelen-

hiénák,

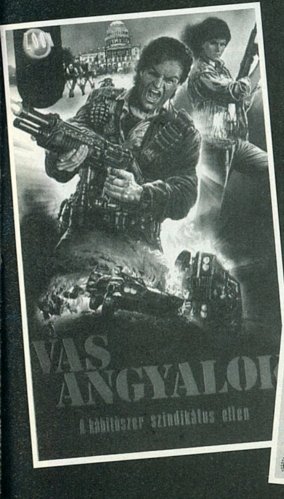
tős része rendszeresen vett részt bécsi túristautakon, hogy kint vásárolt műsoros kazettákkal lássa el, természetesen megfelelő díjazás ellenében, lakóhelye néhány videópiacát. Ma még az is nehezen megbecsülhető, hogy például Hajdú, Szabolcs és Borsod megyéből milyen nagyságrendben kerülnek ki filmek a szomszédos országok magyarlakta területeire.
Még e kategóriába sorolhatjuk a külföldi televíziós adókról, mozicsatornákról felvett filmek terjesztését is. A külföldről beszerzett filmek zöme továbbra is alámondásos változatban terjed, bár erre manapság egyre kisebb igény mutatkozik. Ezért jellemző a feketepiaci kazettákon a két filmfelvétel, melyek közül az egyik „biztos sikerfilm”, míg a másik legfeljebb annak szerény kísérője.

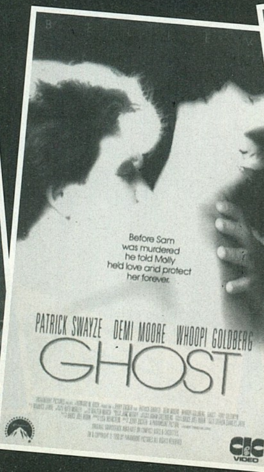
MÁSODVIRÁGZÁSOK A FEKETEPIACON

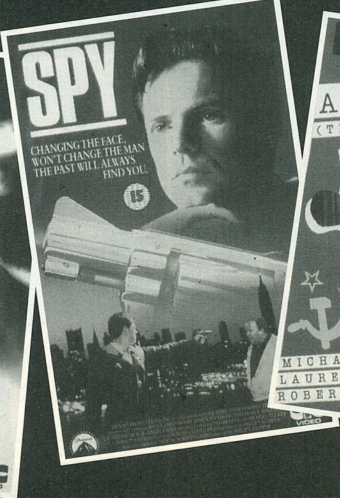
Viszonylag új jelenség a videókölcsönzők filmjeinek másolása, terjesztése, amelyet a szakma „szürke” másolásnak is nevez. A „szürke filmek” egyre növekvő arányt képviselnek a feketepiacon. A listák elemzése alapján a piacon forgalomban lévő filmek megoszlása a következő:

	%
– Külföldi beszerzésű filmek	52-53
– Friss, hazai forgalmazású mozifilm fekete kópiája	24-24
– Videótékából származó film	23-24
/Elemzett filmek száma (N)=850/	

A táblázat jól mutatja, hogy bár a külföldi beszerzések dominálnak, a friss mozifilmek mellé felzárkóztak a kölcsönzős filmek, illetve azok feketén történő „továbbforgalmazásai”. (Néhány példa az ilyen és gyakran felbukkanó filmcímekre: Az Odessa-ügyirat, A cápa bosszúja, A Nílus gyöngye, Blues Brothers, A Philadelphia-kísérlet, a Startrek-filmek, a James Bond-sorozat darabjai.)
Az egyik nagy helyi kölcsönző rendszeresen kifüggesztette a leggyakrabban kölcsönzött filmek sikerlistáját. Néhány hónap múlva azonban kénytelenek voltak levenni, mivel ezek a filmek rendszesen bukkantak fel a feketepiacon. Természetesen az ilyen filmek többszörös másolatként, elég gyenge minőségben kerülnek piacra. A feketepiac vadászterületére belépő, gyanútlan videózót így az a veszély fenyegeti, hogy drágán vásárol meg rossz minőségű, amúgy a videótékákban olcsón és jó minőségben kikölcsönözhető filmeket.
Emellett, igaz kis számban, de találtunk olyan filmeket is, amelyeket valószínűleg a Magyar Televízióból rögzítettek. Ezt a helyzetet az a jelenség is erősíti, hogy sok, a hivatalos forgalmazók által kiadott film nem található meg a vidéki kölcsönzőkben. Ez nem a nagy forgalmazók hibája, inkább a helyi kölcsönzők beszerzési technikáit jellemzi. Ez azonban tovább erősíti a feketepiacot. A hazánkban hivatalosan forgalomba kerülő filmek jelentős része csak Budapesten szerezhető be, így a feketepiac a kölcsönzős filmek vidéki forgalmazásából is profitál. Vizsgálatunk idején például az alábbi, akkor már megjelent filmek nem voltak beszerezhetőek Nyíregyházán: „Az aranygyermek, Űrrandevú, Az utolsó kínai császár, Harlemi éjszakák, Piszkos alku”, hogy csak néhányat említsünk a videón is igen sikeres filmek közül. (Mint vizsgálatunkból más helyütt kiderült, a videózók jelentős része – ráadásul – konkrét filmeket keres felvételre.)
Ezt az egyre erőteljesebb „másodpiacot” valószínűsíthetően tovább fogja erősíteni az előfizetős televíziócsatornák, mozicsatornák elterjedése, a korai periódusban főleg ezek egyenetlen földrajzi-területi elrendeződése.

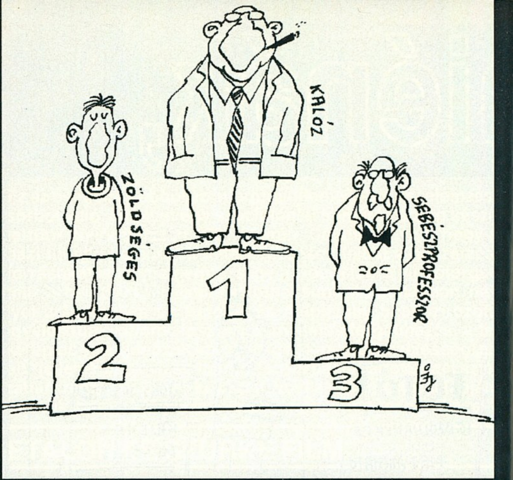

HŐSKOR KONTRA JELENKOR

Interjúalanyaink két korszakra osztották a fekete videózás hazai történetét, s ez alapján három csoportba a résztvevők jellemző típusait. A két korszak természetesen egyrészt a hőskor, amikor a feketepiac monopóliumot élvezett, illetve a jelenkor, ami szemükben is drasztikusan szemben áll az úttörők idejével. Ez utóbbiak csoportja, a „Profik". Ők azok, akik igyekeztek gyorsan és lehetőleg etalon minőségben kiszolgálni a filmre vágyó közönséget. Ma már egyre kevesebben vannak, kiszorítják őket (vagy maguk lépnek ki) a „másodgenerációs" feketézők. Beszélgetőpartnereink zöme úgy véli, hogy a Profik jelentős része ma már a legális piac résztvevőjévé vált, s felvette a küzdelmet a másodgenerációra oly jellemző „sakálokkal és hiénákkal." (Ezen csoportok elnevezései is interjúalanyainktól származnak.) Erre a két utóbbi típusra az igénytelen minőség, a piac gyors lerablása jellemző. Semmilyen módszertől nem riadnak vissza, különösen a hiénák, akiknek igazából nincs is közük a videópiachoz, hiszen a bevezetőben leírt és ahhoz hasonló akciókkal, módszerekkel dolgoznak. A jelenkori viszonyok így a piac negatív oldalait, jelenségeit erősítették fel.

AZ „EREDETI MÁSOLAT"

Külön kell szólnunk egy sajátos, „talán félfekete" színnel jelölhető módszerről, amely szintén friss, elsősorban a kisebb kölcsönzőkre jellemző, s amelynek terjedését sajnos a készüléktulajdonosok is motiválják. (A feketepiacot így nemcsak az újdonság-éhség tartja mozgásban.)

Felmérésünk során megvizsgáltuk, hogy a videótulajdonosok milyen minőségű és milyen korú készülékekkel rendelkeznek. Emellett rákérdeztünk a karbantartás, a készüléktisztítás mikéntjeire is. Mint kiderült, a készülékek zöme kéthárom éves, közepes vagy gyenge minőségű. A tisztításra vonatkozó kérdéseinkre az alábbi válaszokat kaptuk:

(Tisztítás alatt itt a magnók belső tisztítását értettük)

	%
Még nem tisztított	54,7
Tisztítókazettát használ	12,6
Saját kezűleg tisztít (Pl. alkoholos törlés, spray stb.)	16,2
Szervizben tisztíttatja időnként	10,2
Ismerőse, barátja tisztítja	4,5
(N=333)	

Az eredmények többféle módon is értelmezhetőek. Jelen esetben az az érdekes, hogy a videósoknak több mint fele nem tisztítja készülékét. Ez több szempontból is veszélyes. Részben hamarabb hibásodnak, részben a kazettákat is veszélyeztetik. A már többéves, sokat használt, koszos magnók a kölcsönzött kazettákra jelentik a legnagyobb veszélyt. A tapasztaltabb tékások már ismerik ezt, és igen tartanak attól, hogy egy frissen, nagyobb összegért megvásárolt filmet kikölcsönözve, hamar megrongálva látnak viszont. Kártérítés behajtására viszont nemigen van lehetőségük, így inkább illegális módszerekkel védekeznek. Ennek egyik legelterjedtebb formája a forgalmazóktól megvásárolt film átmásolása és a másolatok kölcsönzése. Jogilag csak a megvásárolt kópiát kölcsönözhetnék ki, így azonban kettős haszonra tesznek szert, hiszen védik az „eredeti" kazettát, ugyanakkor több másolatot kikölcsönözve jelentős haszonra tesznek szert. Videósaink így tudnak hozzájárulni saját megkárosításukhoz.

Kérdés, hogyan lehet mindezek ellen védekezni?

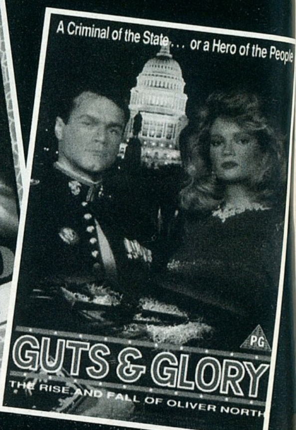
Interjúalanyaink szerint a feketepiacot felszámolni nem lehet, visszaszorítani azonban igen. (Másrészt, „aki betéved a hiénák utcájába, magára vessen".) A visszaszorításban fontos szerepe lehet a hivatalos forgalmazás rugalmasságának, gyorsaságának növelésének, az olcsó, megvásárolható (jó minőségű és akár kódolt) műsoros kazetták elterjesztésének, valamint szükség lenne az ellenőrzések szigorítására, kiterjesztésére. A kiindulópont azonban a szerzői jogok hatékony jogi védelme lenne.

Fábián Gergely

INTERVIDEO NYEREMÉNYEK

Az Intervideo Magazinban megjelent rejtvény helyes megfejtése: Melyik állítás nem igaz?
1. C: Clint Eastwood nem főszereplője a Mestergyilkos című filmnek; *2. A:* Nem Spielberg rendezte a Kincsvadászokat; *3. D:* Harrison Ford nem alakította James Bond szerepét; *4. B:* Richard Chamberlain nem volt Stallone partnere; *5. B:* Barbra Streisand énekelt a Yentl című filmben; *6. A:* A Kötéltánc nem kötődik a sporthoz; *7. C:* A York őrmester nem a második világháború idején játszódó film; *8. D:* A Vonatrablók nem Charles Bronson-westernfilm; *9. D:* A Lepke műfaja nem vígjáték; *10. C:* Kabos Gyula nem főszereplője a Valamit visz a víz című filmnek

A fődíjat, egy Funai TVR–1400-as kombi tv-videó lejátszót nyerte: Antal Ferenc, 2319 Szigetszentmárton, Fő út 17.

Egy-egy Intervideo műsoros kazettát nyert:

Kozári László	1157 Budapest, Zsókavár u. 46. V/20.
Sós Csaba	6800 Hódmezővásárhely, Nyizsnyai u. 4.
Keresztes István	2340 Kiskunlacháza, Munkácsy u. 47.
Parizsa Ilona	1148 Bp., Fogarasi u. 35. II/8.
Sántha József	1204 Bp., Károly u. 132. V/20.
Gáspár István	1131 Bp., Madarász u. 27.
Kovács Péter	1036 Bp., Pacsirtamező u. 22/b III. 14a.
Kakszi János	3528 Miskolc, Kapos út 36.
Bellaagh Antal	4029 Debrecen, Lőrinc pap u. 3.
Nagy Zoltán	1163 Bp., Kolozs u. 39. VI/97.
Bugyik Sándor	1066 Bp., Weiner Leo u. 20. II. 12/a.
Betz Józsefné	3183 Karancskeszi, Fő út 52.
Eberhardt Endre	1112 Bp., Beregszászi u. 147.
Nánásy Gábor	1136 Bp. Sallai Imre u. 23/a.
Nagy Krisztina	1213 Bp., Királyhágó u. 8.
Szilágyi József	1098 Bp., Dési Huber út 21.
Bodnár Ferencné	1203 Bp., Helsinki u. 10. II. 39.
Pozsgai Ambrusné	1075 Bp., Rottenbiller u. 62. III/10.
Lantai Dávid	1083 Bp., Szigony u. 7. IX. 34.
özv. Kardy Istvánné	1055 Bp., Bihari János u. 16. II. 12/a.
Molnár Csaba	9737 Bük, Tavasz u. 8.
Forró Zoltán	7451 Kaposvár, Muskátli u. 8.
Bosskay Józseef	1171 Bp., Zrínyi u. 163.
Kiss Attila	1173 Bp., Pesti út 75. IV/17.
Velőti Sándor	4031 Debrecen, István út 91. 3/25.
Mayer Ágnes	1087 Bp., Luther u. 4–6.
Czirják Lajos	1188 Bp., Pázsit u. 33.
Novák Erika	7527 Gige, Rákóczi u. 17.
Skamla József	1191 Bp., Gábor A. u. 1. VI/16.
Rancsó Péter	2500 Esztergom, Kossuth L. u. 25.
Manhalt Zoltán	2119 Pécel, Rákos u. 17.
Korhán Csaba	4034 Debrecen, Mák u. 5.
Selymes Éva	2030 Érd, Edit u. 1/A.
Bíró Lajos	1157 Bp., Zsókavár u. 56. X. 42.
Papp László	1131 Bp., Gyöngyösi u. 22. IV/25.

A Video Magazin 1992/1-es számában megjelent Intervideó játék helyes megfejtése: Melyik a helytelen állítás?
1. B: A Star '80 nem zenés-táncos alkotás; *2. C:* A Halálhágó nem akciófilm; *3. C:* James Bond nem utazott kerékpáron; *4. B:* Michael Caine még nem kapott Oscar-díjat; *5. A:* A Homályzónát nem rendezte Richard Donner; *6. D:* Peter Sellers nem volt főszereplője a Clouseau felügyelő című filmnek; *7. C:* A Klute-ban nem a kábítószer a tét; *8. B:* Hooper a kaszkadőr – nem rendezte Burt Reynolds, *9. D:* Tapsi Hapsi nem főhőse a Rémmesének; *10. A:* A kincsvadászoknak nincs második része

A Funai TVR–1400-as kombi tv-videó lejátszót nyerte: Nehéz György 1094 Budapest, Balázs Béla u. 39. IV/1.

Egy-egy Intervideó műsoros videókazettát nyert:

Molnár G. Tamás	9028 Győr, Erfurti út 36. IV/4.
Somogyi László	1138 Bp., Tomori u. 23.
Erdélyi Gábor	3600 Ózd, Árpád vezér u. 31.
Dr. Fatán István	2943 Bábolna, Rózsa Erdői u. 14/2.
Palotai Géza	3532 Miskolc III., Lyukóbánya 6.
Pécska János	1184 Bp., Lakatos 1/A fsz. 3.
Kiss Róbert	6500 Baja, Varsa u. 8.
Bácsi Attila (2 db)	2800 Tatabánya, Mikszáth K. u. 17.
Munkácsy László	5000 Szolnok, Kisfaludy u. 2. I/4.
Szepesi Sándor	1156 Bp., Hevesi Gyula u. 74.
Molnár Imre	3534 Miskolc, Bálint Gy. út. 8. 3/3.
Sebestyén Márk	1124 Bp., Fürj u. 38/b.
Döme Tamás	8621 Zamárdi, Siófoki út 5.
Ferencz László	1214 Bp., Krizantém 22. F/1.
Kotán Attila	5144 Jászboldogháza, Tompa Mihály u. 32.
Nagy Csaba	3907 Tállya, Bercsényi út 14.
Bartalos Ferenc	1108 Bp., Hang u. 8. IV/16.
Fahmi Ármán	1074 Bp., Rottenbiller u. 24. II/3.
Szabai László	4026 Debrecen, Mester u. 25. II/3.
Kis Kós Antal	1027 Bp., Varsányi Irán u. 1.
Tárnok Sándor	5200 Törökszentmiklós, Deák F. u. 82.
Kovács Tibor	2890 Tata, Gesztenye fasor 33/C.
Szívós László	8700 Marcali, Ságvári út 10. 2/1.
Sós Imre	6800 Hódmezővásárhely, Nyizsnyai u. 4. fsz.
Csenki Imre	2621 Verőce, Dévai út 37/A.
Bodor Irén	8638 Balatonlelle, Sallai u. 20.
Kátai Jenő	8600 Siófok, Széchenyi u. 47. IV/14.
Kiss László	3300 Eger, Remenyik út 5.
Bálint Imre	1112 Bp., Igmándi út 47. VII. 4.
Szelei László	1165 Bp., Papucsvirág u. 3.
Kolenkár Tibor	3508 Miskolc, Futó u. 21. 1/1.
Matécsa Zsolt	1078 Bp., Landler Jenő u. 19.
Mészáros András	1132 Bp., Visegrádi u. 42–46.
Rigó Ferenc	8000 Székesfehérvár, Budai út 74. I/4.

A kazettákat az Intervideó a nyerteseknek postán küldi el. A fődíjat a nyertesek személyesen vehetik át, külön értesítést követően. Gratulálunk!

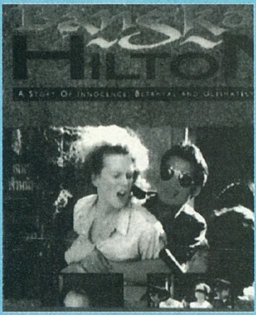
SIKERLISTA

DUNA FILM

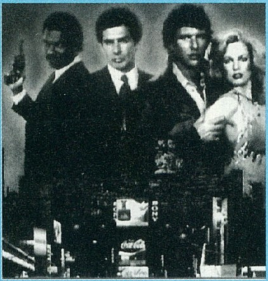
DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

1. Top Gun
2. Ovizsaru
3. Fantom az éjszakában
4. Behálózva
5. Megint 48 óra
6. Álomcsapat
7. Kutyaszorítóban
8. Gyilkos látomás
9. Kötéltánc
10. Unokatestvérek
11. Űrszekerek V.
12. Tini nindzsa teknőcök
13. Kockázat
14. Távol Afrikától
15. Vissza a jövőbe III.
16. Palimadár
17. Ghost
18. Kedvencek temetője
19. Higgy neki, hissz zsaru
20. Élve eltemetve

VIDEO 2000

1. Bangkok Hilton I–III.
2. A büntető
3. A bosszú útja
4. Riverband
5. Végső harc
6. Véres küzdelem
7. Mostohaapa
8. A fekete Kobra 1–4.
9. A nagy menet
10. Szerencsés katonák
11. A fúria börtönében
12. A bankár
13. Az utolsó harcos
14. Utcai vadász
15. Gonosz lovagok
16. A zsoldos visszatér
17. A rendőr bosszúja
18. Harc az életért
19. A bosszú útja
20. Elsőrendű célpont

ZOOM

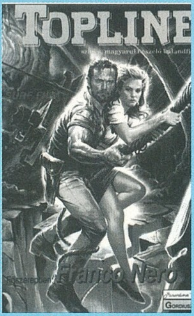
1. Farkasokkal táncoló – amerikai western-eposz
2. A félelem városa – amerikai bűnügyi film
3. Malone – amerikai akciófilm
4. A jövő emlékei – NSZK dokumentumfilm
5. Menekülés a pokolból – amerikai akciófilm
6. Terminátor – amerikai sci-fi
7. Vasangyalok – hongkongi akciófilm
8. Cápavadász – amerikai kalandfilm
9. Istenek ivadékai – NSZK dokumentumfilm
10. A halál nem felejt – angol–NSZK–amerikai bűnügyi film
11. Sissi – NSZK–osztrák romantikus történelmi film
12. Baseball-bikák – amerikai vígjáték
13. Kobold köpék – amerikai rajzfilm
14. A lady és az útonálló – angol történelmi kalandfilm
15. Dobjuk ki anyut a vonatból – amerikai vígjáték
16. SAS kommandó – angol akciófilm
17. Lázadás a buszon – angol vígjáték
18. Keresztanya – amerikai vígjáték
19. Porschetolvajok – amerikai akciófilm
20. Önkéntesek – amerikai vígjáték

Valamennyi film színes, szinkronizált!

MOKÉP

1. Ator, a legyőzhetetlen – színes amerikai kalandfilm
2. Ator, a harcoló sas – színes amerikai kalandfilm
3. Az urán összeesküvés – színes amerikai kalandfilm
4. Gyilkos játékok – színes amerikai akciófilm
5. Mesék az erotikáról – színes amerikai erotikus film
6. Csak kétszer halsz meg – színes francia krimi
7. A pók hálójában – színes amerikai krimi
8. Kiköpött apja – színes olasz vígjáték
9. A sátán anyja – színes amerikai horror
10. Igazság és bosszú – színes amerikai krimi
11. Piszkos gondolatok – színes amerikai szatíra
12. Flash Gordon – színes amerikai sci-fi
13. A tigris szeme – színes amerikai akciófilm
14. A vasháromszög akció – színes amerikai háborús film
15. Ez a srác a csajom – színes amerikai vígjáték
16. Eddy és a „cirkálók" – színes amerikai zenés film
17. Harapós hölgy – színes amerikai thriller
18. Caligula – színes olasz erotikus film
19. Az elveszett világ harcosai – színes amerikai sci-fi
20. Ismeretlen fenevad – színes amerikai sci-fi

GORDIUSZ[13]

1. Top Line
2. Ima egy haldoklóért
3. Kutyaparadicsom
4. Gondos bocsok
5. Django visszavág
6. California
7. Run, Run Joe
8. Gyilkos apáca
9. Szicíliai kereszt
10. Ez is Amerika

Fót, Vörösmarty tér 15.
Bp. XIII., Pannónia u. 25.
Bp. XI., Fadrusz u. 14.

FOTIFON

1. Ovizsaru (Duna Film)
2. Álomcsapat (Duna Film)
3. Top Gun (Duna Film)
4. Tini ninja teknőcök (Duna Film)
5. Fantom az éjszakában (Duna Film)
6. Istenek ivadékai (Zoom)
7. Családi ügy (Videa)
8. Új diri (Videa)
9. A háború áldozatai (Videa)
10. Kedvencek temetője (Duna Film)
11. Ima egy haldoklóért (Gordiusz)
12. Farkasokkal táncoló (Zoom)
13. Vadászat életre-halálra (Videorent)
14. Élve eltemetve (Duna Film)
15. Kutyaszorítóban (Duna Film)
16. Bangkok-Hilton (Video 2000)
17. Nem vagyunk mi angyalok (Duna Film)
18. Az óriáspolip (Mokép)
19. Büntető (Video 2000)
20. Mostohaapa (Video 2000)

FOTIFON BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt, egy műsoros kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosít a FOTIFON bármelyik tékájában

Érvényes 1992. március 31-ig.

A szelvény tagságival érvényes!

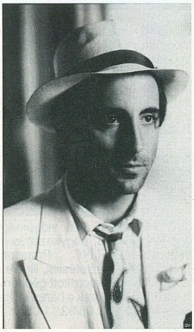
A video magazin áprilisi számának tartalmából

Sztárportré: Demi Moore, Andy Garcia

Videók húsvétra

Rendezte: Oliver Stone

Teszt: Hi-fi sztereo képmagnók

Andy Garcia

Videótékás barátaink, leendő új partnereink!

Szolgáltatásunkkal elsőként léptünk a hazai videópiacra, büszkén állíthatjuk, hogy jelenlegi konkurenseinkkel szemben a legnagyobb készlettel a **VIDEÓ NÍVÓ** ügynökségénél találkozhatnak, természetesen a kiadókkal azonos árakkal és feltételekkel. Folyamatosan bővülő kiadói kínálatunk egy új szuper névvel gazdagodott, filmjeivel emelve választékunk színvonalát, ez a kiadó nem más, mint az:

INTERCOM

Filmjeivel február 13-tól találkozhat hálózatunkban.

AKCIÓ!

Jelenlegi 750 címletű készletünkhöz 80 féle kedvezményes árú INTER-film érkezik! Eddig kialakított jó kapcsolatainkat szeretnénk tovább ápolni, és új lehetőségeket teremteni a minél jobb és gyorsabb film beszerzésében. A **VIDEÓ NÍVÓ** új szolgáltatása az országban már négy helyen

Pécs: Rókus utca 3/a. I. emelet
Szeged: Mérey utca 6/b. I. emelet
Szombathely: Dimitrov krt. 2.
Debrecen: Kölcsey Művelődési Ház – Videótéka

találkozhat képviseletünkkel, hírdetve a **VIDEÓ NÍVÓ** előkelő és rangos nevét. Egy helyen a forgalmazók áraival megegyező árakon és feltételekkel. Kérjük Kollégáinkat, fogadják bizalommal! Irodánk új ajánlata: Részletfizetési kedvezmény!
Várjuk megrendeléseiket: telefonon, faxon, levél formájában és postai utánvéttel is!

Mi örömmel látjuk!
Reméljük, szívesen jön!
Nem kell több kiadóhoz mennie, itt a **VIDEÓ NÍVÓ** ügynöksége!
Viszontlátásra!

Cím: 1081 Bp., Köztársaság t. 10.
Telefon: 113-9837
Telefon/fax: 134-5426
Nyitva tartás: H–P 8–17-ig

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen teszszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hoszszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

Eladó 10 hónapos, garanciális, jó állapotban lévő AKAI VS 765EDG–B típusú videórecorder: 4 fej (LP), Digital tracking, LCD-s távvezérlő, lassítás, NEXT üzemmód, INDEX keresés, tape remaining stb. Ára: 34 000 Ft. Érdeklődni: Szarka Géza, 1102 Budapest X., Állomás u. 9. II. 10.

●

Készpénzért venném Sony–SLV–757-es videómagnót. Érdeklődni 18 óra után a 06/73/21-691-es telefonon, Vörös Viktor.

●

JVC HR–D950E hifi videómagnó cserélhető VHS nagykazettás hifi kamkorderre (JVC; Panasonic; Sony) értékegyeztetéssel, illetve eladó. Garancia, lefordított gépkönyv, teletext, VPS, extrák a hang- és képkezeléshez. Tel.: 06/33/11-058

●

Reális áron eladó erősítő, keverő, hangfal, magnó deck – videómagnók. Továbbá vállalom látványtechnikai fényeffektek készítését. Bővebb felvilágosítást válaszborítékos levélre az alábbi címen: Dániel Mihály, 2400 Dunaújváros, Építők útja 2. VI. 8.

●

Kétéves, alig használt JVC GR–A 30 VHS–C kamkorder eladó. HQ, repülő törlőfej, memória, 6 x zoom, macro, külső mikrofon és fejhallgató-csatlakozás. Tartozékokkal együtt (akku, töltő, zsinórok) irányára: 78 000 Ft. Érd.: Sós Csaba, 6800 Hódmezővásárhely, Nyizsnyai u. 4. Tel.: 06/62/42-368

●

Panasonic NV–M10 HI-FI SZTEREÓ kamkorder (garanciális) tartozékokkal, Ostram AL 20 videólámpa lehetőleg együtt eladó, vagy elcserélném Panasonic NV–FS90 S–VHS videómagnóra, esetleg más típusú, de hasonló kategóriájú készülékre. Csereként érdekelnek még középkategóriájú CD-játszók, erősítők (DENON, MARANTZ, ROTEL, stb.) és hangdobozok. Tel.: 06/62/29-076. 18 óra után.

●

JVC videómagnó-tulajdonosok, figyelem! Eladó egy JVC teletext adapter (JVC 14OE VPT) magyar nyelvű használati utasítással. Tel.: 1585-023, Déri lakás.

●

Megvételre keresem a Reform Film Video Magazin P.2, P.3, 1–23-ig, 37–52-ig számait, valamint a Video Magazin 1–41, 44, 48, 49, 50-es számait egységes 20 Ft-os áron. Cím: Nagy László, 4700 Mátészalka, Bajcsy Zs. út 20.

●

Sürgősen eladó 1 db Commodore 64 1 1541 flopy 2 típusú számítógép tartozékokkal. Citizen 120 D printer, C64 magnó, 70 db lemez, 12 kazetta programokkal, 10 könyv, 3 joy-stick. Irányár: kb. 60 000 Ft. Érdeklődni lehet: Horváth Áronnál az alábbi telefonon: 137-57-20 (este)

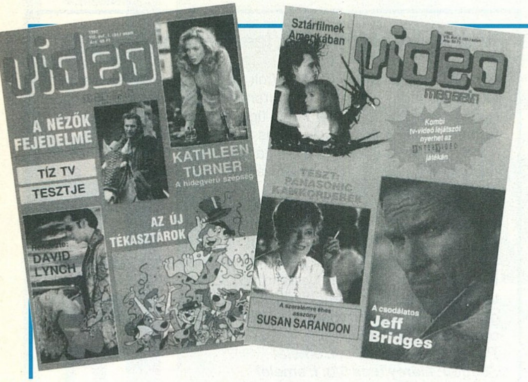
RAMOVILL

Új

SONY

márkabolt a belváros szívében.
Kamkordereket, videómagnókat, black-trinitron televíziókat, HIFI berendezéseket és kiváló minőségű audió- és videókazettákat kínálunk Önöknek elérhető áron.

Készpénzfizetés esetén 6% engedményt adunk.
Budapest V. Galamb u. 6.
Tel.: 118-4792
Nyitva: hétfő, kedd, szerda, péntek 10–18
csütörtök 10–19,
szombat 10–13.

Nem hiányozhat videója mellől a video magazin

Érdemes előfizetnie a Video Magazinra a **Pergamen Rt®** -nél,

mert a kiadó nyomdafrissen postázza az Ön számára a lapot.

Előfizetési díj:

3 hónapra – 195 forint
6 hónapra – 390 forint
9 hónapra – 585 forint
12 hónapra – 780 forint

Önnek nincs más teendője, mint hogy kitöltse e megrendelőlapot és feladja a kiadó címére, s ezzel egy időben csekken befizesse az előfizetési díjat, szintén a kiadó címére. (A csekk hátlapjára, kérjük, írja fel, mely hónaptól meddig érvényes előfizetése.)

A kiadó címe: Pergamen Rt. Video Magazin
1027 Budapest, Csalogány u. 9–11. I. em.

Megrendelőlap

Megrendelem a Video Magazin című lapot .... példányban

.... hónap időtartamig 1992. .... hótól .... hóig.
Az előfizetési díjat csekken a kiadó címére befizetem.

Név: ....

Cím: ....

....
aláírás

Böngésző

A Superek kategóriájában az összpontszámok alapján láthatóan a Hi–8-asok viszik a prímet, ezek közül is kiemelkedik a Sony CCD V5000-se és a két Canon, persze ezek áraikban és szolgáltatásaikkal már némileg túllépnek az amatőr kategórián. Tény azonban, hogy valamivel jobb bontású sukkal és telítettebb színeikkel egy árnyalattal többet képesek produkálni, mint a múlt számunk Teszt-rovatában bemutatott NV-MS95E. A VHS, VHS-C és a Video–8-asok között összekuszáltabb a helyzet. Nem titok olvasóink előtt, hogy táblázatunkat a stuttgarti „Video" alapján állítjuk össze, hogy frissebb és nagyobb kitekintést nyújtsunk a világra: egyrészt az itthon vásárolható típusok összehasonlításához, másrészt egy esetleges külföldi vásárlás előtti döntéshez. Nos, mindezt azért is meg kell említenünk, mert most valahogy nem egészen értünk egyet a Sharp VL-C690S képminőségére vonatkozó értékítéletével. A maximálisan 50 pontos képre adható pontszámból mi ennek a készüléknek is bátran megszavaznánk a 34 pontot és így legalább 15-16 helyezéssel emelnénk fel a rangsorban. Ezt a Sharp típust jól kezelhető, jól használható modellnek ismertük meg.

Egyébként a táblázat érdekessége a minik igen nagymérvű előretörése. Persze a pontszámok alapján kialakult sorrenddel nagyon csínján kell bánni. Hogy csak a legutóbbi Tesztünkben debütáló Panasonic NV–S5E típust említsük, képminősége alapján dobogós is lehetne, de az egyébként képvisszaadásban kevesebbet nyújtó, de rendszerükből következően jobb hangot tudó Video–8-asok lekörözik. Nos, itt következik, hogy ki mit helyez előtérbe. Egy útifilmnél, hacsak nem a salzburgi Ünnepi Játékokat rögzítjük, mégiscsak a kép a döntő.

Típus	Rendszer	Irányár DM-ben	Kép	Hang	Szolgáltatások	Felszereltség	A magazin minősítése	Összpontszám
S–VHS-, S–VHS–C ÉS Hi8-KAMKORDER								
Sony CCD–V5000	Hi8	5000	40	19	15	7	kiváló	81
Canon EX1 Hi	Hi8	5000	40	16	15	7	kiváló	78
Canon A2 Hi8	Hi8	4000	40	16	16	6	kiváló	78
Mitsubishi HS–C50E	S VHS–C	3400	38	18	14	5	kiváló	75
Sony CCD–V800E	Hi8	3000	38	17	15	5	kiváló	75
Blaupunkt CR–8500H	Hi8	2700	38	17	15	4	kiváló	74
Grundig LC 175 HE	Hi8	2700	38	17	15	4	kiváló	74
Panasonic NV–MS95E	S–VHS–C	3500	36	18	15	5	kiváló	74
Sony CCD–V600E	Hi8	2700	38	17	15	4	kiváló	74
Sony CCD–V700E	Hi8	3000	38	17	15	4	kiváló	74
JVC GR–S99E	S–VHS–C	3300	35	17	13	6	kiváló	71
JVC GR–S505	S–VHS–C	3000	35	17	15	4	kiváló	71
Bauer VCC 860	Hi8	2800	36	17	13	4	jó	70
Canon E 850 Hi	Hi8	2800	36	17	13	4	jó	70
Blaupunkt CCR–880 H	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Canon E 800	Hi8	2700	36	17	13	3	jó	69
Fujix FH 80	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Grundig LC 180 HE	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Nikon VN–7000	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Ricoh R–88 H	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Sony CCD–TR 705E	Hi8	2700	36	16	13	4	jó	69
Mitsubishi HS–C35E	S–VHS–C	2800	36	14	13	5	jó	68
JVC GR–SX9EG	S–VHS–C	2800	35	12	11	4	jó	62
Nordmende SV 550	S–VHS–C	2800	35	12	11	4	jó	62
Panasonic NV–MS70E	S–VHS–C	2800	28	17	14	3	jó	62
Saba SCM 3	S–VHS–C	2800	35	12	11	4	jó	62
Telefunken C 2200	S–VHS–C	2800	35	12	11	4	jó	62
JVC GR–S70E	S–VHS–C	2800	35	11	12	3	jó	61
VHS–, VHS–C- ÉS VIDEO–8-KAMKORDER								
Sony CCD+F550E	Video–8	2500	33	15	14	4	jó	66
Fujix M 890	Video–8	2500	31	17	13	4	jó	65
Hitachi VM–E15E	Video–8	2400	31	15	15	4	jó	65
Sony CCD–TR75E	Video–8	2500	31	17	13	4	jó	65
Akai PV(S)–C40E	VHS–C	2000	34	13	14	3	jó	64
Hitachi VM–E 25 E	Video–8	2500	33	15	13	3	jó	64
Mitsubishi HS–CX 4 E	VHS–C	2300	32	14	12	4	jó	64
Sanyo VM–ES88P	Video–8	2300	33	14	14	3	jó	64
Akai PV(S)–C 20 E	VHS–C	1700	34	13	14	2	jó	63
Bauer C 62	VHS–C	2500	34	12	13	4	jó	63
Bauer C 83	Video–8	2300	33	14	14	2	jó	63
Blaupunkt CCR–570	VHS–C	2500	34	12	13	4	jó	63
Blaupunkt CCR–810	Video–8	2000	31	16	14	2	jó	63
Canon UC 10	Video–8	2300	33	14	14	2	jó	63
Grundig LC 125 C	VHS–C	2500	34	12	13	4	jó	63
Grundig LC 145 E	Video–8	2000	31	16	14	2	jó	63
Grundig VS–C46	VHS–C	2000	34	12	13	4	jó	63
Hitachi VM–E10E	Video-8	2200	30	16	13	4	jó	63
Loewe Profi 85	Video–8	2300	30	16	13	4	jó	63
Metz 9704	VHS–C	2500	34	12	13	4	jó	63
Metz Movie 9714	VHS–C	2000	34	12	13	4	jó	63
Minolta 8 406E	Video–8	2200	30	16	13	4	jó	63
Nikon VN–3100	Video–8	2000	31	16	14	2	jó	63
Panasonic NV–G3	VHS–C	2300	34	12	13	4	jó	63
Panasonic NV–G2	VHS–C	2000	34	12	13	4	jó	63
Panasonic NV–S13	VHS–C	2500	34	12	14	3	jó	63
Panasonic NV–S 5E	VHS–C	2500	34	12	13	4	jó	63
Ricoh R–67	Video–8	2000	31	16	14	2	jó	63
Sony CCD–TR 105 E	Video–8	2000	31	16	14	2	jó	63
Olympus VX–82	Video–8	2300	32	15	12	3	jó	62
Sanyo VM–ES 99 P	Video–8	2300	32	15	12	3	jó	62
Sony CCD–F450E	Video–8	2000	32	13	14	3	jó	62
Canon A 10	Video–8	2500	31	14	12	4	jó	61
Canon E 6	Video–8	2400	31	13	13	4	jó	61
Canon E 90	Video–8	2000	31	13	13	4	jó	61
JVC GR–AX 10 EG	VHS–C	2200	32	12	13	4	jó	61
Mitsubishi HS–CX 1 E	VHS–C	2000	34	12	12	3	jó	61
Bauer VCC 830	Video–8	1700	31	13	13	3	jó	60
Bauer VCC 612	VHS–C	1700	33	12	13	2	jó	60
Canon E 60	Video–8	1700	31	13	13	3	jó	60
Fujix FF60 Wide	Video–8	1900	30	14	13	3	jó	60
Grundig VS 8150	Video–8	1600	31	13	14	2	jó	60
Grundig VS–C35	VHS–C	1700	33	12	13	2	jó	60
JVC GR–AX7E	VHS–C	2200	33	12	11	4	jó	60
Metz Movie 9712	VHS–C	1700	33	12	13	2	jó	60
Panasonic NV–G1	VHS–C	1700	33	12	13	2	jó	60
Philips VKR 6847	VHS–C	1700	33	12	13	2	jó	60
Saba Pro 8 100	Video–8	2050	30	14	13	3	jó	60
Sharp VL–C7950S	VHS–C	2500	32	11	15	2	jó	60
Sony CCD–F355E	Video–8	1600	31	13	14	2	jó	60
Sony CCD–F370E	Video–8	1800	31	13	14	2	jó	60
Sony CCD–F375E	Video–8	1800	31	13	14	2	jó	60
Sony CCD–TR50E	Video–8	2000	30	14	13	3	jó	60
Grundig VS–8320	Video–8	2000	30	14	13	2	közepes	59
Sharp VL–C690S	VHS–C	1800	32	11	15	1	közepes	59
Sony CCD–F350E	Video–8	1600	31	13	14	1	közepes	59
JVC GR–AX 2 EG	VHS–C	1700	32	12	12	1	közepes	57
Saba CM 2	VHS–C	1700	32	12	12	1	közepes	57
Canon A9	Video–8	2000	31	12	12	1	közepes	56
Sanyo VM–ES77P	Video–8	1800	31	12	11	2	közepes	56
Universum 065.2198	VHS–C	998	29	10	15	1	közepes	55

Maximális pontszámok: kép = 40, hang = 20, szolgáltatások = 20, felszereltség = 10

A Magas Szőke Férfi

ESETE A MOZIVAL

Hősünk született peches ember. Már csecsemő korában is problémái voltak a cuclijával, a bölcsőjével és egyebekkel, de később ez még csak rosszabb lett. Mert ahogy cseperedett, úgy növekedett a balszerencséje is. Kamasz volt, amikor szüleit különös módon elvesztette. Harmincévi balszerencse nyomorúsága után aztán elhatározta, hogy megöli elmaradhatatlan kísérőjét, azaz öngyilkos lesz. Ám ekkor egy másik öngyilkosjelölttel való véletlen találkozása felborítja egész addigi életét. *Balszerencsés Alfréd* (Les malheurs d'Alfred, 1971) tehát életben marad, s ezzel egy hihetetlen sikerszéria veszi kezdetét.

PIERRE RICHARD ugyanis egyszerűen utolérhetetlen a beteges ügyetlenségben, a mindent felforgató kétbalkezességben, a rohamokban jelentkező végletes félénkségben – ő az önmaga ellenében diadalmaskodó áldozat rokonszenves és ugyanakkor megható örök mintaképe.

Az oroszlán jegyében született (Párizs, 1934), szőke hajjal és kék szemmel. Egész életében attól szenvedett, hogy a gyermekkora apa nélkül telt el. „Apám még a születésem előtt elvált anyámtól. Gyermekkorom két nagyapa között telt el. A technikáért rajongó arisztokrata és az olasz emigráns között ingáztam, tökéletesen megtanultam alkalmazkodni." Bár az édesanyja valami rendesebb szakmát szánt neki, ő mindenáron színész akart lenni. Jean Vilar színiskolájának lett a hallgatója, tőle kapta első szerepét is. Bármily furcsa, ekkor még Baudelaire-, Bouchard-, Brecht- és Saunders-darabokban is szerepelt. 1956-tól azután elcsábította őt a kabaré. A Quartier negyed kabaréiban, a L'Ecluse-ban és a Galerie 55-ben lépett fel. Még ugyanebben az évben Victor Lanoux-val közösen megírta az első szkeccsét, amelyet a Bobino music-hallban adtak elő.

Tengernyi kacagással a háta mögött, 1962-ben a televízió meghódítására indult. Sikere a tv-show-kban megnyitotta számára az utat a filmgyárak felé is. A *Három férfi egy lovon* (Trois hommes sur un cheval, 1967) című vígjátékban lépett a kamerák elé. Azonban rövid időn belül kiderült, hogy nem elégíti ki csak a szereplés, ő több lovat akar egy fenékkel megülni. Nekiállt tehát ötleteket és forgatókönyveket gyártani, melyek közül 1970-ben lehetősége nyílt az egyik megfilmesítésére. Így született meg *A szórakozott* (Le distrait), amelyben először tűnt fel központi figuraként az általa alakított hebrencs fiatalember, aki bármibe is fog, bizonyos, hogy a visszájára sül el. Természetesen ő ebből mit sem érzékel, ő csak egyben bizonyos; ötletei zseniálisak, s igyekszik is azokat fékezhetetlen energiával megvalósítani. Mindez persze bőséges humor forrása a filmben, amit Pierre Richard – immár forgatókönyvíróként, rendezőként és főszereplőként – jó ötletekkel, s könnyed játékossággal ki is aknáz.

Nem véletlen, hogy a kritikusok mint a francia komédia egyik lehetséges megújítóját, a jövő ígéretét látták benne.

Nos, nem is kellett sokat várniuk. Alig egy évvel később az Orly repülőtér érkezési oldalának mozgólépcsőjén megjelent egy *Ma-*

Magas szőke férfi felemás cipőben

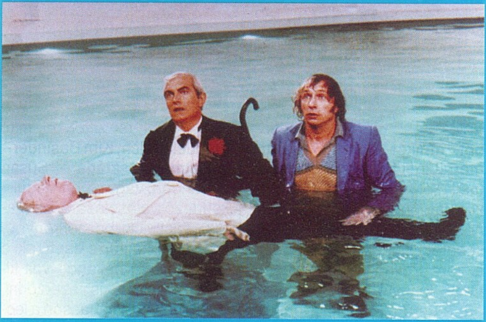

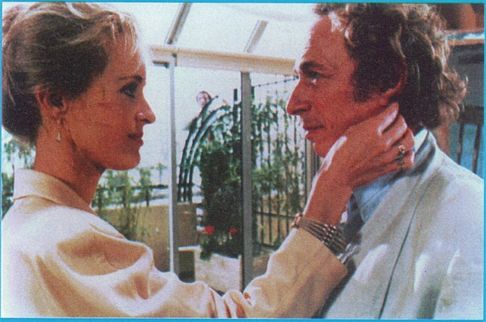
A magas szőke férfi visszatér

Esernyőtrükk

Magas szőke + két szőke

PIERRE RICHARD-FILMEK Videón:

FÉLÉNK VAGYOK, DE HÓDÍTANI AKAROK (r: Pierre Richard)
NÉGYBALKEZES (r: Francis Veber)

Jön videón:

A BALFÁCÁN (r: Francis Veber)
A SZÓRAKOZOTT (r: Pierre Richard)
MAGAS SZŐKE FÉRFI FELEMÁS CIPŐBEN (r: Yves Robert)
MAGAS SZŐKE FÉRFI VISSZATÉR (r: Yves Robert)
BALSZERENCSÉS ALFRÉD (r: Pierre Richard)
ESERNYŐTRÜKK (r: Gerard Oury)

gas szőke férfi, felemás cipőben (Le grand blond avec une chassure noire)). Erre az álmodozó, szórakozott hegedűművészre bök rá azután Louis Toulose, az egyik titkosszolgálat főnöke azzal, hogy a fickó veszedelmes kém. Az egyszerű mozdulat megpecsételi Richard – és a közönség – sorsát; fergeteges lavinát indít el, hiszen a kémirodán belüli pozícióharc új dimenziót kaphat a „mesterkém" esetleges leleplezésével. A magas szőke férfinak, a szelid, félszeg, kétbalkezes hegedűművésznek azonban nincs mit bevallania, hacsak azt nem, hogy a legjobb barátjának a felesége a szeretője. Ez persze nem akadályozza meg az igazi kémeket abban, hogy késhegyre menő küzdelmet folytassanak, a középpontban a magas szőkével; ártatlan naivitásának, minden mozdulatának rejtett értelmet tulajdonítanak. Ám éppen ez a naivitás, a kétbalkezesség az, amely a magas szőkét minden veszedelemtől megmenti, miközben önjelölt ellenfelei hullanak körülötte, mint a legyek.

A komédia vagy inkább tragikomédia azonban nyomasztó érzést is hordoz magában, hiszen a tanulság, amelyről a nagy nevetések közepette hajlamosak vagyunk megfeledkezni, az az, hogy gyanúsítottá váljunk. Ami elég nyugtalanító. Yves Robert, a rendező persze nem nyugtalanítani, hanem szórakoztatni akar. És ezt teljes mértékben el is éri." (Le Monde) A L'Humanité is erre a kettősségre hívta föl a figyelmet; „Mesterkéletlen film, Yves Robert egyéni stílusában, ami annyit jelent, hogy komikus formában beszél egyáltalán nem komikus dolgokról".

A tény persze ettől tény marad, hosszú ideje nem nevettek franciák ennyit filmen.

A Magas szőke férfi... végképp befuttatta Pierre Richard-t. A legismertebb komikusok közé emelkedett – nemzetközi szinten is! –, ami a saját bevallása szerint igencsak megnehezítette a dolgát, hiszen az embernek nehéz mindig túlszárnyalnia magát. Pierre Richard persze nem adta fel, sorozatban készítette a bevált s egyre tökéletesített figurájára épülő vígjátékait. Richard filmjeinek többsége sohasem vulgáris és nagyon népszerű. A '70-es években forgatott filmjei közül öt csak Párizsban 3,7 millió nézőt vonzott, többet, mint Alain Delon. És Pierre Richard tényleg jó, a kócos fejével kicsit Harpo a legendás Marx testvérek közül, kissé Jézus, zsebében egy New York-i zsidó díszdoktorátussal, amelyet a humoráért kapott, bár nem zsidó és nem is New York-i. [*Nem az vagyok, aki vagyok* (C'est pas moi, c'est lui, 1979)].

A '80-as években Pierre Richard társat talált magának. No nem egy másik kétbalkezes személyében, hiszen két dudás nehezen fért volna meg egy csárdában, hanem a nagydarab, mackómozgású, izmos profi, Gerard Depardieu-vel alkotott párost. A két, egymáshoz nem illő, de egymást kiegészítő és végül egymáshoz csiszolódó férfi a *Balfácán*nal (Le chèvre, 1981) és a *Balekok*kal (Les compères, 1983) tette le névjegyét. A két film közül a *Balekok* a szellemesebb és mulatságosabb, ehhez elég talán csak az alaphelyzetet felidézni. Mert képzeljük el a bohókás, csendes őrült Ricsit és a vagány, kemény öklű profit, Depardieu-t, amint egymással karöltve nyomoznak egy otthonról meglépett tizenhat éves kamasz után, akiről ráadásul nem is tudják, hogy melyikük fia. A másik meglepetés, hogy a rendszeresen érkező filmsikerek mellett – az aktuális éppen a *Magas szőke...* igencsak gyenge folytatása, amely már a harmadik. Richard visszatért a színpadra is, ahol többek között Woody Allen darabjában, az *Isten, Shakespeare és én*ben (God, Shakespeare and Me) aratott sikert.

Pierre Richard a francia filmvígjátékok egyik különös egyénisége. Nem a régi, kitaposott ösvényeket követte, nem a nagy klasszikusokra, Tatira, Bourvilra, Fernandelre épített, hanem új, önálló utakat keresett. Állandó figurája, a krónikusan félénk és betegesen szórakozott, elragadó kétbalkezes alakja révén belopta magát a közönség szívébe. Több mint két évtizede csetlik-botlik a vásznon.

Sz. G. G

1067 Bp., Teréz krt. 31.
Tel.: 132–2562, 131–1986
Fax: 131–1786
Telex: 202701 itkfth

INFORMATÉKA KFT

Vidéki irodáink:
7626 Pécs, Béri Balogh Ádám u. 3.
Tel.: 72/25–545
4024 Debrecen, Béke u. 51.
Tel.: 52/21–568

SONY: Videókamerák: home — félprofesszionális — professzionális; nagyon széles választékban

SONY videómagnók — editálók — mixerek
pl.: XVZ-10000 videómixer csak nálunk

JVC: Camcorderek — videómagnók

PANASONIC: camcorderek — videómagnók — editálók

SONY - Technics: HI-FI

Saba: lámpák — állványok — kamerastatívok
nagy választékban.

Stúdiótechnikai berendezések megrendelhetők.
(Béta — Béta SP — HI 8 — S-VHS — HIGH BANDSP)

Europa International

a TELEHOLD

a Magyarországon fogható műholdas tv-műsorok közül a LEGTÖBBET és a LEGRÉSZLETESEBBEN közöl.

Áprilistól *új külsővel,* az eddiginél is *bővebb tartalommal:*
SKY ONE, CHILDREN'S CHANNEL, N3,
HBO (amerikai mozicsatorna), EUROSPORT, SCREENSPORT,
SUPER CHANNEL, CNN, MTV Europe, TV 5, RTL 4, SAT 1,
RTL Plus, PRO 7, TELE 5, 3 SAT, 1 PLUS, OSZTRÁK 1,
OSZTRÁK 2, MTV 1, MTV 2, OROSZ TV, CSEH TV (F1),
SZLOVÁK TV (STV), TV Zágráb, Belgrádi TV.

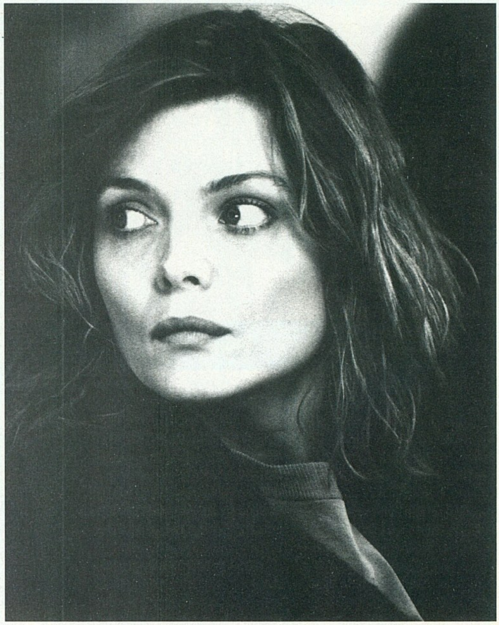
- Részletes tartalomismertetők az eredeti, idegen nyelvű címmel, a színészek, rendezők nevével, a gyártási évvel stb.
- A műholdas televízIózással kapcsolatos praktikus információk, frekvenciatáblázatok, technikai tanácsok stb.
- Keresztrejtvény, horoszkóp, nyereményjátékok értékes ajándékokkal (videómagnók, műholdvevő berendezések) stb.
- Ingyen hirdetési lehetőség magánszemélyeknek.

Legyen az előfizetőnk!
TÍZET FIZET – TIZENKETTŐT KAP
Tíz hónapot fizet – egy évig kapja
8 HÉT INGYENES
TELEHOLD
Keresse szerdától az újságárusoknál!

Batman II.: Pfeiffer a győztes

Valósággal sokkolta Hollywoodot, amikor kiderült, a Batman II. női főszerepére kiszemelt Annette Bening gyermeket vár Warren Beattytől, így nem vállalhatja el a sikerrel kecsegtető feladatot. Megindult a harc Selina Kyle, a bűnös életet folytató hölgy szerepéért, a rendező Tim Burton kegyeiért. A versengésben olyan nagy nevek merültek fel, mint Raquel Welch, Kim Basinger – a Batman I. sztárja –, Susan Sarandon, vagy Cher. Végül a rendező választása a harmadik „eastwicki boszorkányra", Michelle Pfeifferre esett, aki a hírek szerint hajlandó volt kisebb gázsiért is szerződni, csak hogy ő játszhasson a legújabb Denevéremberben.

Hibák fejedelme?

Hiába ért el több mint 200 millió dolláros bevételt a Kevin Costner-féle Robin Hood, s hiába ügyeltek az alkotók arra, hogy korhű jelmezek, díszletek és környezet vegyék körül a hősöket, a film mégis az élesszemű kritikusok nyilának célpontja lett. Akadnak, akik azért fanyalognak, mert elégedetlenek Costner angol akcentusával, mások olyan szavakat véltek felfedezni a filmben, melyeket a XII. században még egyáltalán nem használhattak. A nagyobb tévedések között emlegetik, hogy a tolvajok fejedelmét nyomtatott falragaszok, plakátok segítségével körözik, mind nagyobb vérdíjat tűzve ki fejére, holott a nyomtatást csak jó kétszáz évvel a sherwoodi erdőben történtek után fedezték fel. A film humoros jelenete, amikor az arab Azeem távcsövét nyújtja Robin Hoodnak, hogy azzal lesse meg az ellenség közeledtét. Kár – mondják az örökké fanyalgók –, hogy távcső nem létezett, egészen az ezerhatszázas évekig...

Attenborough Chaplinje

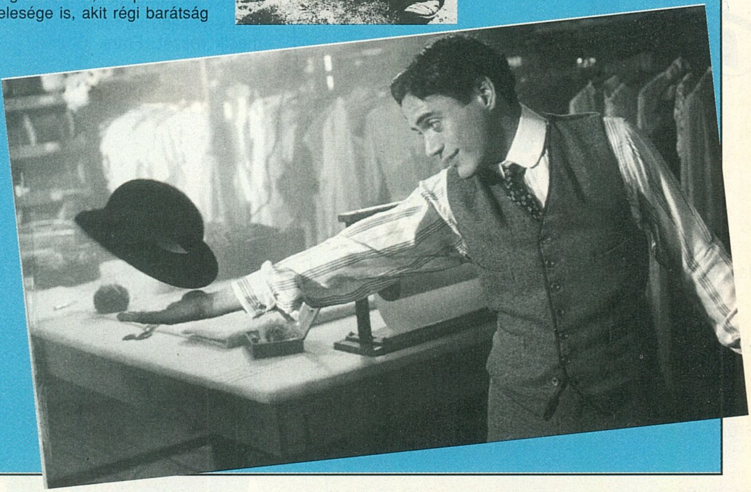

30 millió dolláros költségvetéssel, Richard Attenborough rendezésében megfilmesítik az érzelmes nagy nevettető, Charlie Chaplin életét. A szereposztás érdekessége, hogy Chaplin lánya, Geraldine is szerepet vállalt: ő játssza Charlie anyját, vagyis saját nagymamáját.

A Ghandi rendezője három esztendőn át kereste a Chaplin megformálására legalkalmasabb színészt, aki hozzá hasonlóan kellően alacsony, arcvonásaiban vannak közös vonások, ügyesen mozog, s nem utolsósorban tud beszélni a különleges londoni tájszólásban, a cockney-ban. Attenborough vagy harminc angol és amerikai színésszel találkozott, míg választása Robert Downeyra esett. (Akit néhány hete a hazai mozinéző az Air America című moziban láthatott, Mel Gibson partnereként). Geraldine és Downey mellett szerepet kapott a filmben Kevin Kline és Dan Aykroyd is.

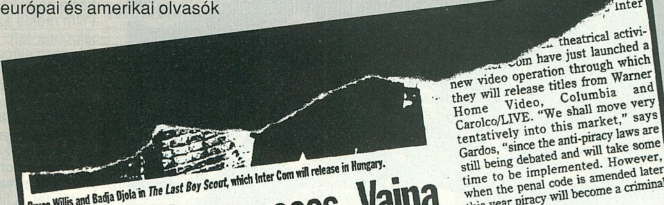
A forgatás helyszíne természetesen Kalifornia, volt, de néhány jelenetet Chaplin egykori svájci házában is rögzítettek. Az eredeti filmrészletek mellett néhány régi Chaplin-film epizódot újra forgattak, hogy a produkció élethűen mutathassa be a korabeli forgatási körülményeket, trükköket. A film betekintést nyújt a korai hollywoodi évekbe, s Chaplin társasági és magánélete is megelevenedik majd. A forgatókönyv részben Chaplin önéletrajzi, részben életrajzi kötetei, valamint levelei alapján készült, de a rendezőnek sokat segített Oona, Chaplin utolsó felesége is, akit régi barátság fűz Attenborough-hoz. A rendező még a hetvenes években ismerkedett meg a Chaplin házaspárral Londonban, amikor ott hosszabb időt töltöttek el.

A Carolco, a Canal+, az RCS Video és egy japán cég támogatásával készülő film bemutatója még az idén várható.

A magyar sikercsapat

Címoldalán számolt be nemrégiben a magyar mozi- és videópiac helyzetéről, s a legsikeresebb hazai forgalmazóról a tekintélyes nemzetközi szaklap, a Moving Pictures. Az írás kiemeli, hogy a kelet-európai országok közül Magyarországon fejlődött legszámottevőbben a filmforgalmazás, élén az Intercommal, amelyet a Carolco stúdió egykori vezetője, Andy Vajna hívott életre. A cikkből a nagyvilág megtudhatja, hogy az 1,2 milliárd forintos (16 millió dolláros) bevételt hozó filmforgalmazásból az Intercom 45 százalékos részesedést szerzett, megelőzve a 21 százalékos részesedésű Duna Filmet és a Moképet (20 százalék). Az írás beszámol az Intercom új vállalkozásáról, a videóforgalmazási tevékenység beindulásáról, s idézi egyik magyar vezetőjét, aki a jogszabályok módosítását követően a feketepiac elleni határozott fellépést ígéri. Végül az európai és amerikai olvasók megismerhetik a tavályi magyar mozisiker-adatokat is: a legtöbb bevételt, 855 ezer dollárral – 770 ezer nézővel – a *Terminator 2.* hozta, megelőzve a *Nicsak, ki beszél még*et (660 ezer dollár, 800 ezer néző), valamint a *Nagy durranást* (460 ezer dollár, félmillió néző).

Bruce Willis and Badja Djola in *The Last Boy Scout*, which Inter Com will release in Hungary.

Hungary for success, Vajna finds Eastern promise

by MIKE DOWNEY

BUDAPEST. With Hungary emerging as the most developed of all former East Bloc countries in film distribution and much else, the astonishing success of Inter Com (owned by ex-Carolco chief Andy Vajna), as an umbrella distributor for most of the majors and leading US indipendents, could point the way for similar operations in other former Communist countries.

Inter Com will release 50 films this year, about 25% of all theatrical titles in Hungary, but with the recent addition of the Fox and Orion line-ups, the company will pull in "between 50% and 60% of the total market this year," predicts Inter Com's Istvan Gardo.

Earlier this month Inter Com took on distribution responsibilities for 20th Century Fox and Orion, which joined Warner, Disney, Columbia/Tri-Star, Carolco and the Summit Group, among others.

Last year Inter Com consolidated its pre-eminent position in Hungarian distribution with a 45% share of a

... Inter ... theatrical activi... Com have just launched a new video operation through which they will release titles from Warner Home Video, Columbia and Carolco/LIVE. "We shall move very tentatively into this market," says Gardos, "since the anti-piracy laws are still being debated and will take some time to be implemented. However, when the penal code is amended later this year piracy will become a criminal offence."

Inter Com's grip over the Hungarian theatrical market comes despite declining admissions, which dropped 39% on 1990, a 15% reduction in box-office. "Obviously by increasing our market share we weren't hit as hard as some other companies," added Gardos. "Inflation running at 35% wasn't, however, much help."

Predictably *Terminator 2* took the top slot at the Hungarian box office last year with $855,000 (770,000 admissions), second place went to *Look Who's Talking 2* with $660,000 (800,000 admissions) and in third position was *Hot Shots* $460,000 (500,000 admissions).

HIRDETÉSSZERVEZŐKET KERESÜNK!

Vasárnapi Hírek
RAKÉTA REGÉNYÚJSÁG
video magazin

A lapokat kiadó Pergamen Rt® széles körű, országos kiterjedésű üzleti kapcsolatokkal rendelkező főállású hirdetésszervezők jelentkezését várja. Alapfizetés mellett **magas jutalék**!

A részletek megbeszélése előtt telefonmegkeresést kérünk, hogy a személyes találkozás időpontját egyeztethessük.

Telefon: 201-94-04 vagy 201-0166/273-as mellék.
Cím: Bp., Csalogány u. 9–11. I. em. 130-as szoba.

Csupasz pisztoly 3 1/2

A Csupasz pisztoly két filmjének sikere természetesen arra ösztönzi alkotóit, hogy elkészítsék az immáron sorozattá terebélyesedő paródiamű harmadik részét. Frank Drebin, azaz Leslie Nielsen ezúttal új környezetbe fog kerülni: a forgatókönyv egy börtönbe küldi, hogy egy titkos megbízatást teljesítsen...

Hackman, a bárány

„Tudom, álszentnek tűnik véleményem az erőszakról, mely úgy ellepi filmjeinket, hogy a cselekményt teljesen elfedi, de nem tudom elhallgatni aggodalmamat. A filmiparban nekünk, akik ezt a szakmát műveljük, nagyobb felelősséget kell vállalnunk azért, amit filmjeink hirdetnek." Nem más, mint Gene Hackman szavai ezek, akinek filmjeiből eddig nemigen hiányzott az erőszak. Ám legutóbb már nem vállalta el A bárányok hallgatnak című pszicho-horror főhősének, Dr. Hannibal Lectornek megformálását, pedig a főszerepet neki szánták. Mint elárulta, kettős dilemma előtt állt, egyben az Orion Pictures egyik fő részvényeseként is. Ugyan biztos volt abban, hogy a pszichopata orvos-gyilkos eljátszása izgalmas feladat, s várható volt az is, hogy a film kasszasiker lesz, ám összeütközésbe került lelkiismeretével, mely végül megtiltotta számára a filmszerep elvállalását. Ezek után alakíthatta Dr. Hannibal Lectort Anthony Hopkins. (Fent)

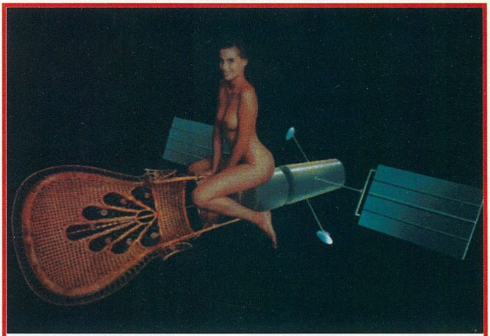
Életszemléletén sokat változtatott szívinfarktusa: érezte, hogy baj van egészségével, s a kórházba épp időben, a szívroham kellős közepén érkezett. Azonnal megműtötték, majd több hónapos pihenő következett. Orvosai tanácsolták, radikálisan változtasson életén.

Jelenleg, több mint hatvan filmmel a háta mögött, Santa Fe-i birtokán él fiatal, 31 éves hawai származású, zongoraművész élettársával, s hobbijainak él: festeget és vitorlázó repülőgépet épít.

„Egészen más az életszemléletem – mesélt nemrégiben mai énjéről. – *Ha valaha visszatérek a moziba, alaposan megválogatom filmjeimet. Erőszakmentesen akarok dolgozni, sőt lehet, hogy magam is megpróbálkozom a rendezéssel. De nem sietek. Még rengeteg időm van erről dönteni."*

Golan és az Emmanuelle

Menahem Golan, a neves hollywoodi filmgyártó-producer-rendező életre kelti a hetvenes évek francia erotikus sztárját, Emmanuelle-t. Húsz, egyenként félórás filmet tervez, melyet először videón fog megjelentetni, majd a televíziócsatornák sorozatban vetítenék az új szériát. Golan a jogokat már el is adta Németországban, Japánban és Dél-Koreában. A sorozatot az eredeti Emmanuelle, Sylvia Kristel fogja bevezetni. A széria elkészítése várhatóan 5 millió dollárba fog kerülni.

A filmek olcsó előállításáról híres Golan, aki néhány éve még Magyarországon forgatott, most Moszkva felé kacsintgat. Az új Emmanuelle-t ugyan még nem ott rögzíti, de tíz játékfilmet az orosz fővárosban készít el. Igénybe veszi a nagy tapasztalatokkal rendelkező orosz filmesek munkáját, s egy-egy film így nem kerül többe számára 4 millió dollárnál. A tízből két produkciót már be is fejezett. Golan különösen örül annak, hogy sikerült Moszkva egyik kerületében rábukkannia egy olyan körzetre, amely jellegében hasonlít New York egyes részeire, így nincs akadálya, hogy akár amerikai gengsztertörténetek felvételi helyszíne is New York helyett Moszkva legyen.

JÓ képek képűekről

Anthony Quinn...

...fia, Lorenzo annyira hasonlít édesapjára, hogy a most készülő *Picasso* című filmben ő játssza apja fiatalkori mását. Videón itthon az Antoni Ribas rendezte *Dali*ban láthatjuk Lorenzót, akinek még két fiútestvére van. Legutóbb a Quinncsalád Dali–Picasso–Lorenzo esküvőjén gyűlt össze.

Nastassia Kinski...

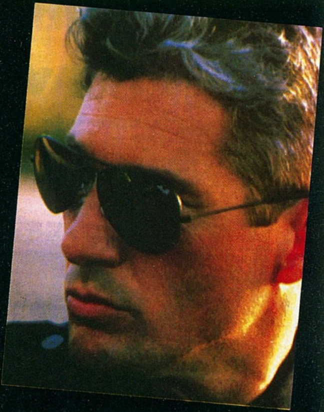
...Rómában él csendben gyermekeivel és arab származású férjével. Az egykori vadóc, kalandos ifjúságú Nastassia a nyilvánosság számára hallgatag, s komoly édesanya lett, aki családját karrierjénél is fontosabbnak tartja. A jó forgatókönyveket, a neki szánt szerepeket azonban szerencsére még nem utasítja mindig vissza...

Jennifer Conelly

...a Rakétaember nálunk is csak nemrégiben bemutatott film női főszereplője a valóságban is az ifjú Bill Cambell menyasszonya. Egyelőre szépsége egyértelműbb, mint színészi képessége. De még oly fiatal...

Richard Gere...

...őszülő hajjal is vonzó, férfias és szexi – a nézők véleménye szerint. A videókölcsönzők egyik legkeresettebb filmje a Diane Keatonnel készült *Nappalok és éjszakák*, a *Dávid király*, és a *Higgy neki, hisz zsaru*. Úgy látszik, a rendőrségi egyenruha olyan jól fest Richardon, hogy érdemesnek találta újabb rendőrszerepet elvállalni. A *Road Accident* (Utcai baleset) című filmben partnere nem más, mint az egzotikus szépségű énekesztár...

...Kate Bush

Raquel Welch...

ötven éven felül is olyan fiatal, mint a képen mellette álló 23 éves leánya, Tahnee és 26 éves fia Damon, aki ifjú feleségét, Rebeccát öleli. Raquel – aki idehaza most fitness videójával népszerű – mint pályakezdő anyós tett látogatást leányával az ifjú házasoknál Skóciában.

JACK NICHOLSON:

ÖN-ARC-KÉP

Jack Nicholson tékákból is kölcsönözhető filmjei:

Az utolsó szolgálat
Testi kapcsolatok
Kínai negyed
A missouri fejvadász
Becéző szavak
A postás mindig kétszer csenget
Batman
Az eastwicki boszorkányok

Tanács kezdőknek:
Ha a felvételen egy ösztön megsúgja, mit kell tenned, ne törődj azzal, hogy esetleg hibázol. Habozás nélkül kövesd ezt az ösztönt. Biztos van benne valami. Ha tévedtél, akkor várj ki kettőt.

Önmagáról, mint színész–rendezőről:
Tehetségesnek tartom magam mint rendező. Ezért nem vágyom rá, hogy rendező legyek. Az vagyok. Mint színész, egyszerű zseni, szokták rólam mondani. Igazuk van.

A közönségről:
Állandóan támadni kell őket. Nem szabad simogatni. Elveszíted az aktivitásodat. Box!

A filmszínészetről:
Ha egyszer sikerült igazán pokoli rossznak lenned, akkor kifejlődik benned egy féktelen vakmerőség.

A csókról:
Borzasztó unalmas kezd lenni. Szerelmi jelenet = csókózön. Jobban szeretem a veszekedést.

A legendáról:
A legenda szerint szoknyavadász vagyok. Ez nem tesz jót az üzletnek. De nincs szándékomban tagadni. Kivéve, ha ez a legenda tönkretenné a privát kapcsolataimat.

Az unalomról:
Nem könnyen unatkozom. Inkább csinálok egy rövid, érdekes munkát, mint egy fárasztó, hosszú művészfilmet.

A cenzúráról:
Ha meztelenül csókolgatsz egy cicit, akkor a film X jelzést kap (Csak felnőtteknek). Ha egy szamurájkarddal levágod, akkor G.P.-t (Korhatár nélkül).

A karakterszerepekről:
Szerepeim 75 százalékát karakterből formálom. Azonosulok az író által megírt szereppel. A maradék 25 százalékban magamat kell adnom, hogy a néző azonosuljon velem.

A forgatókönyvekről:
Vagy olvasok, vagy játszom. A kettőre együtt nincs időm.

Önarckép:
Ötvenen felüli. Zen-hívő. Végtelenül hiú.

A szexről:
Meglehetősen lefoglal. Azon emberi tevékenységek közé tartozik, és ma ez már egyre ritkább, amelyik termékeny. Állandó kutatásra, felfedezésekre ösztönöz. Szeretem a szűz területeket...

A szexfilmekről:
Az amerikaiak nem szeretik a szexuális filmeket. Ők a szexi filmeket kedvelik.

A mosolyról:
Komolyan mondom ez a legszebb bennem. Ráadásul nem is hízlal.

A filmezés „speciális effektjeiről”:
Ha néhány év múlva egy színész még képes lesz emberábrázolásra, akkor az már valóban igazi speciális effekt lesz.

A sztárságról
Kétféle módon lehet felmászni a csúcsra. Erősen megkapaszkodva és araszolva, vagy gyorsan, jól belevágva a körmöket a anyagba. Ettől minden karmolódik és karcos. Legjobb, ha hosszú körmöket növesztünk hozzá.

A rendezőkről:
Két kedvencem van. Az egyik Polanski, akinek soha nincs ideje arra, hogy arra is figyeljen, amit a színész mond. A másik Milos Forman, aki ragaszkodik hozzá, hogy mindent alaposan megbeszéljen a színészeivel.

A stúdiókról:
Rendesen megpakolják a sztárokat. Nincs annyi belőlük, hogy eltartsák a többieket, így aztán alaposan ki kell használni őket.

A riválisáról:
Warren Beatty és köztem az a különbség, hogy Ő egyszerűen azt mondhatja valamire, hogy NEM. Viszont én egyszerűen mondhatom azt, hogy IGEN. Ezért csináltam én eddig több filmet, mint Ő.

A testsúlyról:
Négyéves korom óta túlsúlyos vagyok. Igazán nem akarom felértékelni magamat, a filmjeimet, a munkámat, de nincs bennem több is, mint a súlyom?

A nőkről:
Szeretem a társaságukat. Elképeszt a nők titokzatossága. Mindig mondom is fiatal férfitársaimnak. „Három szabályt kell tudnod. 1. Ők gyűlölnek minket, mi gyűlöljük őket, tehát légy nagyon kedves. 2. Ők erősebbek, ügyesebbek, okosabbak, tehát keltsd fel bennük az anyai ösztönt. 3. Nem sportszerűek. Te se légy az!”

A munkájáról:
Az Egyesült Államok elnöke nem tudja még, mit fog csinálni jövő március 19-én reggel 9 órakor. Én és minden sztár tudja. Nem számíthat anyád betegsége, földrengés és vízözön. Te ott leszel március 19-én reggel 9 órakor a felvevőgép előtt.

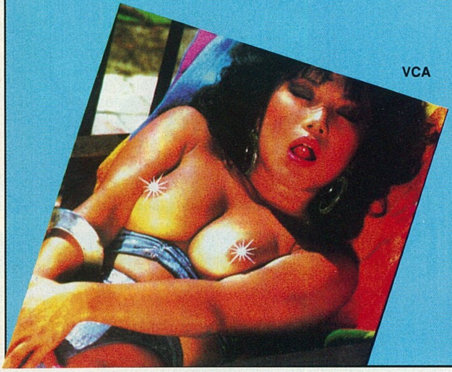
Figyelem, a filmeken erotikus jelenetek láthatók!
Csak 18 éven felülieknek ajánlott!

Fókusz: 1062 Andrássy út 107. Tel./fax: 141-5886
A filmek megtalálhatók a Video Nivó ügynökségnél is

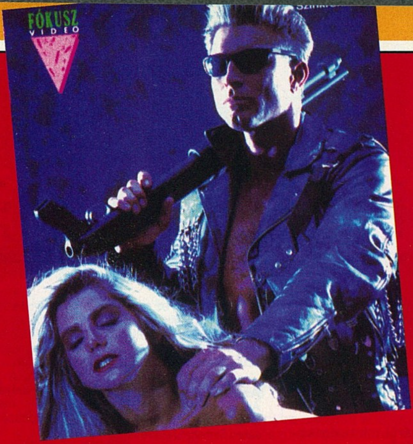
Szexfalók

Ray Warren (Joes Silvera) egy igazi, osztályon felüli hölgynek, Annek (Kelly Nichols) férje. Ray-jel egyetlen gond van csupán: állandóan hűtlenkedik. Akkor is, amikor pedig Ann türelmetlenül várná haza, hiszen házassági évfordulójuk van...

Színes, szinkronizált film
86 perc

VCA

Szexterminátor

Jól emlékszünk még a híres, emberformájú robotra, „akit" a jövőből azért küldenek vissza a jelenbe, hogy megsemmisítsen egy „női egyedet", kinek leendő gyermeke a siker reményében harcolna az atomháború romjai között sínylődő emberekért az önálló tudatra ébredt, zsarnokká változó gépek ellen. Nos, itt van a jelenben, a legújabb megbízatással a legújabb szexváltozat: a Szexterminátor feladata nem a pusztítás, hanem az érzelmek elővarázsolása...

Színes, szinkronizált film Angela Summer, Trixi Tyler, K. C. Williams főszereplésével
86 perc

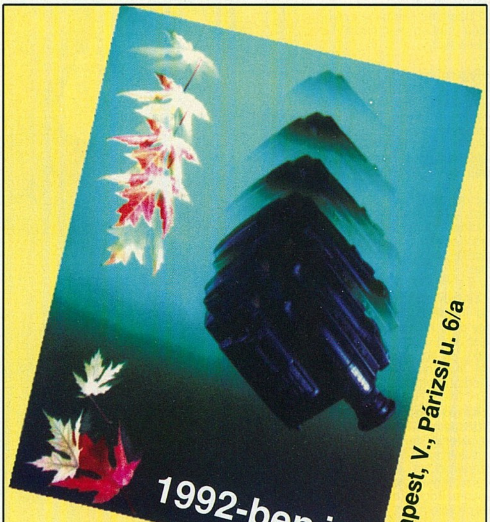
Fresh Video Productions

FÓKUSZ VIDEO

STUDIOtech SPRL
AUDIOVISUAL ENGINEERING

Film-, videó- és hangstúdiók építése, felújítása, átalakítása.
Kulcsrakész szállítás.
Gyorsan és olcsón
Film és Broadcast professzionális hang- és videótechnikai anyagok eladása.
Professzionális videókazetták, hang- és videószalagok.
Stúdiótechnikai berendezésekhez gyors alkatrész és műszaki leírás szállítása. (Ampex, Sony, Panasonic, JVC stb.)
Nagykereskedelmi árszínvonal
Telefonhívásukat és telefaxukat magyarul is fogadjuk.

Studiotech SPRL, Rue de la Comt. de Flandres 8.
B-1020 Brussels, Belgium
Tel.: 322-425-59-38
Fax: 322-425-64-31

Budapest, V., Párizsi u. 6/a

ofotért

Stukkerek, gyilkológépek, halálsugarak...

sőt Halálcsillag – a sci-fi mozi „elengedhetetlen" tartozékai, legalábbis egyes rendezők és persze a nézőközönség szerint. A különböző fegyverek széles skálája vonul fel a fantasztikus filmekben, s a dolog már jó régen kezdődött...

Már az 1900-as évek elején légitámadás fenyegette Londont az *Aerial Terrorists* című filmben, s onnan fentről különleges gázágyúkkal lőtték a békés londoni lakosságot, pedig hol voltak akkor még az igazi terroristák! Az első világháború kitörése után a filmkészítők gyorsan kapcsoltak, s már 1915-ben elkészült a *The Scenario Writer's Dream*, amelyben légi deszant egységek halálsugarakkal rombolják le New Yorkot.

Abel Gance Franciaországban forgatta a *La Folie du Docteur Tube* című avantgard, kísérleti filmjét, amelyben először tűnik fel az őrült, de zseniális tudós alakja. Ebben a moziban a professzor a fénysugarat kristálycsövekből álló szerkezeten át vezetve akar megalkotni egy szuper halálsugarat.

A halálsugár-motívum erősen kötődött a lézerhez. A későbbiekben – még a lézersugár felfedezése előtt – ez a sugár fontos szerepet játszott az elképzelt jövő háborúiban is. A *Pawns of Mars* sztorijában – itt a Mars nem a bolygóra, hanem a hadistenre utal – két városállam, Cosmotania és Mapadonia háborúzik egymással. Futurisztikus légierődök száguldanak az égen, távirányítású bombák robbannak a házak között, s a végső döntéskor mindkét állam vezetője lenyomja azt a bizonyos gombot: a halálsugár alapos munkát végez, mindenkit elpusztít, csupán egy keservesen vonító kutya képviseli a továbbiakban az intelligenciát.

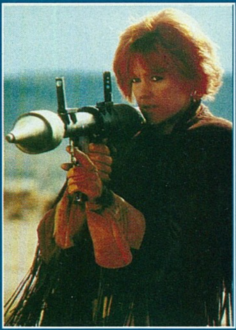

Tina Turner különleges nyíllal a Mad Max III.-ban

A háborúskodás nem maradt meg földi keretek között. A húszas-harmincas évek amerikai sci-fi-jei bőséges választékot kínáltak a földönkívüli és rendkívül ronda lényekből, akik eleve pusztító szándékkal közelítették meg bolygónkat. A földiek a hagyományos fegyverekkel védekeztek, géppisztolyok, gépágyúk dörögtek a filmvásznon. A rosszakaratú idegenek ▶

Lézerkard
a Csillagok háborújából

Egy szuper kézilöveg a 2000-ből

többnyire pórul jártak, bár volt olyan eset is, amikor minden szuperfegyverük ellenére egy pici földi baktérium fogott ki rajtuk, mint pl. A *War of the Worlds* című moziban.

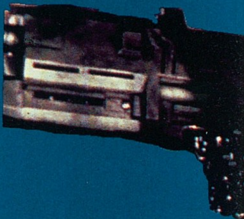
A filmesek rájöttek, hogy a fegyverek tulajdonképpek nem is olyan érdekesek, ezért új ötleteket alkalmaztak. A támadás ellen sokféleképpen lehet védekezni, ám az ember igencsak védtelen lehet, ha kicsi. Ezt használták fel a *Dr. Cyclops*ban (1940), ahol visszatért az Abel Gance filmjéből megismert őrült tudós figurája, és az új, ismeretlen, éppen ezért félelmetes sugárzás, a radioaktivitás. A filmben a professzor tudóstársait kicsinyíti le radioaktivitás segítségével. Hasonló dolog történik – bár véletlenül – a *The Incredible Shrinking Man* (1957) főszereplőjével, Grant Williams-szel, aki hajójával egy radioaktiv felhőn halad át, ennek következtében zsugorodik picire. A *Wild, Wild Planet* (1967) excentrikus tudósa négykarú kiborgokat konstruál, akiknek az a feladata, hogy elrabolják a békét őrző Egyesült Demokraták Szövetségének tagjait. A demokraták szúrólángot (!) lövellő lézerfegyverrel védekeznek, de többnyire a gonoszra programozott kiborgok járnak sikerrel, s az elfogottakat játékbaba-méretűre kicsinyítve vetik fogságba.

Véletlenül talán, de előfordul az is, hogy a lézerpuskát békés, sőt gyógyító célra használják. A *Fantasztikus utazás* (Fantastic Voyage 1966) lekicsinyített – így védtelen – orvoscsoportja speciális lézerpuskával lövi szét a merénylet áldozatául esett tudós agyában keletkezett vérrögöket.

A lézert nem csak mi, földiek ismerjük – ez derül ki a *Laserblast* (1979) című moziból. Két hüllőszerű idegen rendőr egy galaktikus csirkefogót üldözve kiköt a Földön. Elintézik a bűnözőt, de a győzelem felett érzett öröm feledékenységet okoz, véletlenül itt hagynak egy különös nyakláncot és egy lézerfegyvert. Egy fiatalember megtalálja a láncot, amulettnek véli, felteszi, s ezzel az idegenek befolyása alá kerül. A lézerpuska pont illik a kezébe, sőt rövidesen bele is nő, s Billy-ből hidegvérű gyilkológép válik.

A gyilkológép motívum tér vissza a *Terminator*ban (1984), ahol az emberhez tökéletesen hasonló android öldököl halomra egy sor, mit sem sejtő polgárt, majd a második részben a T2 művel hasonló rémségeket.

Különleges járművek is szerepelhetnek fegyverként, ezt láthatjuk az Őrült Maxben (Mad Max 1979) és folytatásaiban, az *Űrvadász*ban (Spacehunter 1983), de főleg az 1977-ben készült *Damnation Alley* című filmben. A mozi elején atombombák robbannak, kitör a harmadik világháború, legalábbis a Roger Zelazny műve nyomán készült forgatókönyv szerint. Néhány katonatiszt egy sivatagi rakétakilövőállomás bunkerjában éli túl a katasztrófát, itt jól elvannak vagy két évig, majd egyikük véletlenül égő gyufát ejt egy szexlapra és a keletkező tűz elemészti a menedékhelyet. A férfiak kénytelenek kimerészkedni a felszínre. Itt sem védtelenek azonban, mert a kényszerű bezártság ideje alatt megkonstruálták a *Landmastert*, ezt a különleges járművet, a tank és egy kétéltű keverékét, amely halálos lézerágyúval is fel van szerelve. Ez utóbbira igen nagy szükség lehet a kihalt Földön...

A fegyverkezés csúcspontját természetesen a *Csillagok háborúja* (Starwars 1977) jelentette, a lézerkardtól kezdve a Halálcsillagig. A szereplők középkori lovag módjára rántanak kardot, vagy cowboyként, csípőből tüzelnek. Újra visszatérnek tehát a régi motívumok, gondolom, egészen addig, amíg a pacifisták rosszallása ellenére újabb halálosztó szerkentyűket nem fedeznek fel – remélhetőleg csak a mozi, a videó számára.

Trethon Judit

Űrszekerek

A *Star Trek* tévésorozatból nőtte ki magát mozifilmekké s hatrészes videósorozattá. Magyar címe – Űrszekerek – fura képzettársításra ad alkalmat... Az eredeti cím egyébként Gene Roddenberrytől, a sorozat „atyjától" származik; a *trek* többek között utazást jelent, a Star Trek igazából a csillagtól csillagig megtett utazást jelenti. Roddenberry biztos volt benne, hogy jó címet ötölt ki,mert a leendő stáb tagjai és a producerek egyértelmű nemtetszésüknek adtak hangot.

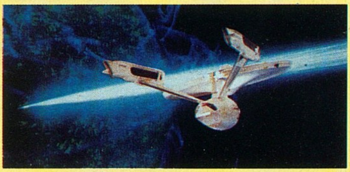
A Star Trekből immár hat mozifilm készült, s a hatodik vélhetőleg az utolsó, hiszen az Enterprise űrhajó legénysége közeledik a nyugdíjkorhatárhoz, s nemcsak asztronautaként...

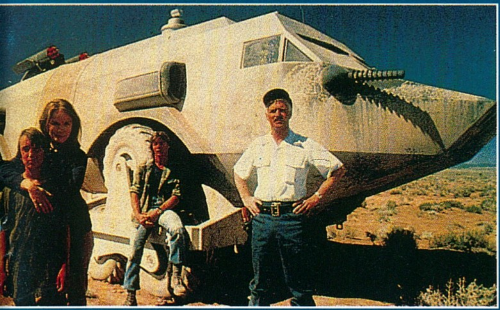
Az Enterprise űrhajó – az egyetlen olyan űrjármű, amelynek makettje bekerült az amerikai Űrhajózási Múzeum kiállítási tárgyai közé, – természetesen fel van szerelve a legmodernebb szuperfegyverekkel, hiszen nemcsak felderítő utakat tesz, hanem legénysége állandó harcban áll a gonosz klingonokkal. Védőpajzsai nagy teljesítményűek, s a személyzet is fel van szerelve sugárfegyverekkel.

A tévésorozat kezdetén ezek még leginkább elektromos fűtőszállal ellátott hengerekre emlékeztettek, amelyekhez egy konyhai robotgép egyik tartozékát erősítették oda. A filmekben már igazi kézifegyvernek látszanak, amelyek támadásra és védekezésre egyaránt alkalmasak. Koncentrált fénysugarat lövellnek ki, ez képes megbénítani az ellenfelet és elhárítani az idegenek által kisugárzott halálos fénykévéket.

A vulkén származású Mr. Spock, az Enterprise tudományos tisztje találta fel és tökéletesítette a sugárgenerátort, amely képes arra, hogy semlegesítse az ártó energiasugarakat.

Az örök ellenfél, a klingonok is alaposan felfegyverkeztek. Űrhajóikon lézerágyuk és speciális annihilátorok találhatók, kézifegyvereik is rendkívül hatékonyak, de nem vehetik fel a versenyt a „jók" harceszközeivel...

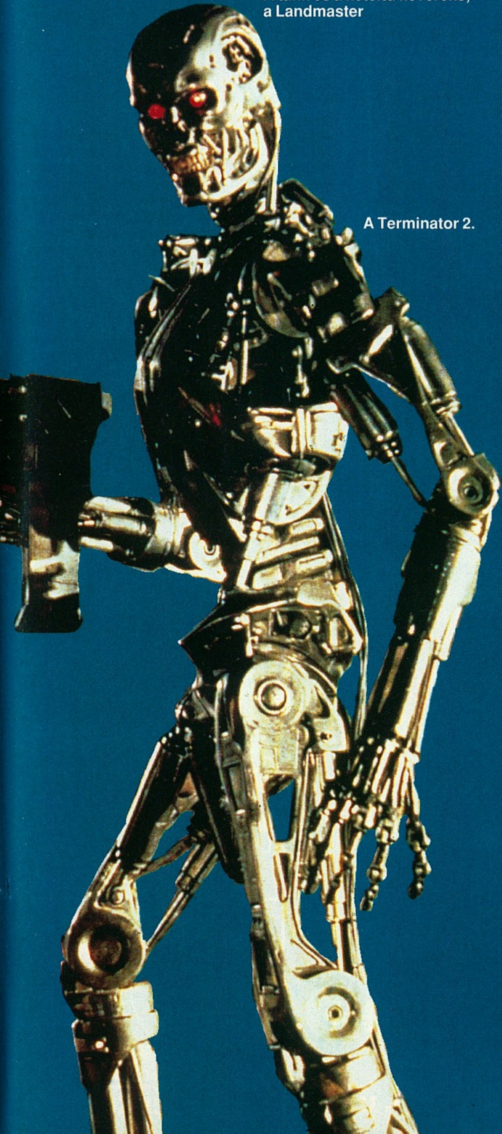

A tank és a kétéltű keveréke, a Landmaster

A picinnyé zsugorodott orvosok különleges lézerfegyvere a Fantasztikus utazásban

A Terminator 2.

Nichelle Nichols (Uhura) az Űrszekerek III.-ban

Jane Fonda is fegyverrel kezében; Barbarella Roger Vadim filmjében

Íme a „hüllőszerű" idegenektől hátrahagyott lézerpuska a Laserblast című filmből

VIDEO

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

DUNA
NEMZETKÖZI FILM K

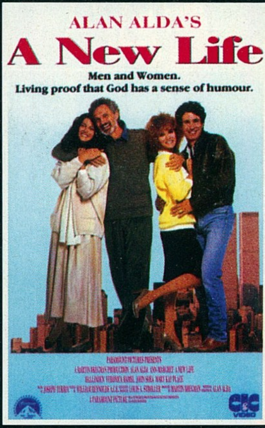
KERESZTAPA III. rész

© 1990 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

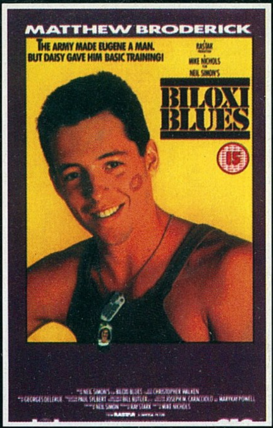
JÖVENDÖLÉSEK

© 1989 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

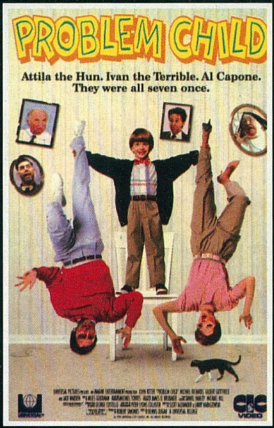
VÁROM A PÁROM

© 1988 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

BILOXI BLUES

© 1988 Universal City Studios Inc.
All Rights Reserved

TALPIG ZŰRBEN

© 1990 Universal City Studios Inc.
All Rights Reserved

ALKALOM SZÜLI A SZEXET

© 1988 Universal City Studios Inc.
All Rights Reserved

DUNA FILM VIDEO A CSÚCSON

Paramount
A Paramount Communications Company

1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

UNIVERSAL®